

RP 179/2009 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, lagen om arbetslöshetskassor och lagen om alterneringsledighet ändras. De föreslagna ändringarna är ett led i förslagen om de centrala linjerna för reformen av den sociala tryggheten från kommittén för reformen av den sociala tryggheten.

I propositionen föreslås att det införs ett arbetsvillkor för arbetslöshetsdagpenning genom att arbetsvillkoret för den som första gången får arbetslöshetsdagpenning förkortas från 43 till 34 veckor. Det föreslås också att arbetsvillkoret för företagare på motsvarande sätt förkortas från 24 till 18 månader. Samtidigt föreslås att de bestämmelser om arbetsvillkoret förtydligas som reglerar övergång mellan lönearbete och företagande.

Det föreslås att nivån på arbetslöshetsdagpenningen höjs genom att formeln för beräkning av den inkomstrelaterade dagpenningen och den förhöjda förtjänstdelen ändras samt genom att det för de 20 första arbetslöshetsdagarna betalas förhöjningsdel i fråga om grunddagpenningen och förhöjd förtjänstdel i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen. På grund av höjningen av den inkomstrelaterade dagpenningen slopas den förhöjda förtjänstdel som betalas för tilläggsdagar. Samtidigt föreslås också att den nuvarande maximala betalningstiden för förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen förkortas från 150 till 100 dagar.

För att uppmuntra deltagande i aktiva åt-

gärder föreslås att under tiden för sysselsättningsfrämjade service betalas förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel för högst 200 dagar. Betalning av förhöjningsdelen gäller också mottagare av arbetsmarknadsstöd. Också den maximala betalningstiden för omställningskydd förlängs från 185 till 200 dagar. Sysselsättningsfrämjande service som berättigar till förhöjda förmåner ges en vidare definition än för närvarande och börjar omfatta bl.a. frivillig utbildning.

Det föreslås att den 36 månader långa maximitiden för jämkad arbetslöshetsdagpenning slopas.

Det föreslås att utbildningsförmånerna under arbetslöshet, det arbetskraftspolitiska vuxenutbildningsstödet och utbildningsdagpenningen sammanslås till en förmån. Den arbetslöse för lika stor förmån oberoende av om han eller hon deltar i utbildning som arbets- och näringsbyrån skaffat eller i utbildning som han eller hon själv skaffat. Samtidigt slopas kravet på 10 års arbetshistoria som villkor för att delta i frivillig utbildning. Det stöd som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning räknas in i maximitiden på 500 dagar för arbetslöshetsdagpenning.

För att förlänga arbetshistorien föreslås att den ålder då man får rätt till tilläggsdagar höjs från 59 år till 60 år. Ändringen gäller de arbetssökande som är födda 1955 eller senare. På grund av att åldersgränsen höjs utvidgas kommunernas skyldighet att sysselsätta äldre arbetstagare till att omfatta de arbetslö-

sa som på grund av lagändringen inte längre har rätt till tilläggsdagar. Samtidigt föreslås att bestämmelserna om hur lönen ska bestämmas ändras så att arbete som ordnats på grund av skyldigheten inte sänker den arbetslöshetsdagpenning som ska betalas när arbetet upphört.

I propositionen föreslås att arbetskraftsmyndighetens service som berättigar till arbetslöshetsförmåner som betalas på grund av sysselsättningsfrämjande service och villkoren för den definieras mera exakt än nu och sammanförs i ett kapitel. Samtidigt omgrupperas bestämmelserna om arbetsmarknadsstöd.

Det föreslås att bestämmelserna om finansiering av det arbetskraftspolitiska vuxenutbildningsstödet upphävs i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, eftersom det i den regeringsproposition som bereds vid arbets- och näringsministeriet föreslås att be-

stämmelserna om arbetskraftspolitiskt vuxenutbildningsstöd upphävs. Under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning betalas arbetslöshetsförmåner, där arbetslöshetskassan finansierar en större del än i fråga om det arbetskraftspolitiska vuxenutbildningsstödet. I övrigt är de ändringar som föreslås i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och lagen om arbetslöshetskassor tekniska och beror på de föreslagna nya förmånerna.

Det föreslås att lagen om alterneringsledighet ska ändras så att alterneringsledighetens belopp beräknas utifrån arbetslöshetsdagpenningen i vilken inte ingår de förhöjningar som betalas på dagpenningen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlas i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	3
ALLMÄN MOTIVERING.....	5
1. Inledning.....	5
2. Nuläge	5
2.1. Lagstiftning och praxis.....	5
<i>Arbetsvillkor</i>	5
<i>Arbetslöshetsdagpenningens nivå</i>	7
<i>Rätt till tilläggsdagar</i>	8
<i>Maximitiden för jämkad arbetslöshetsdagpenning</i>	8
<i>Arbetsmarknadsstöd</i>	9
<i>Förmåner under utbildningstid</i>	10
<i>Finansieringsandelarna för arbetslöshetsförmåner</i>	10
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	11
4. Propositionens konsekvenser	13
4.1. Konsekvenser för hushållen.....	13
4.2. Ekonomiska konsekvenser	15
<i>Totala konsekvenser</i>	15
<i>Konsekvenser för staten</i>	15
<i>Konsekvenser för arbetslöshetsförsäkringspremien</i>	16
<i>Konsekvenser för arbetslöshetskassorna</i>	16
4.3. Konsekvenser för myndigheterna	17
4.4. Samhälleliga konsekvenser	18
5. Beredningen av propositionen	18
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	18
5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats.....	18
6. Samband med andra propositioner.....	19
DETALJMOTIVERING.....	20
1. Lagförslag.....	20
1.1. Lag om utkomstskydd för arbetslösa.....	20
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	20
3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner	20
4 kap. Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner	20
5 kap. Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning	20
6 kap. Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet	24
7 kap. Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd	29
9 kap. Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet	30
10 kap. Bestämmelser om utbildningsdagpenning	35
11 kap. Bestämmelser om verkställighet	35
14 kap. Särskilda bestämmelser	35

1.2.	Lag om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	38
1.3.	Lag om arbetslöshetskassor	38
1.4.	Lag om alterneringsledighet	39
2.	Ikraftträdande.....	40
3.	Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning.....	40
LAGFÖRSLAGEN.....		42
	om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	42
	om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	58
	om ändring av lagen om arbetslöshetskassor.....	60
	om ändring av 15 § i lagen om alterneringsledighet.....	62
BILAGA.....		63
PARALLELLTEXTER.....		63
	om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	63
	om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	105
	om ändring av lagen om arbetslöshetskassor.....	108
	om ändring av 15 § i lagen om alterneringsledighet.....	111

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Den 14 juni 2007 tillsatte statsrådet en kommitté som skulle bereda en totalreform av den sociala tryggheten. Reformens mål är att förbättra incitamenten att arbeta, minska fattigdomen samt att trygga en tillräcklig nivå på grundskyddet i alla livssituationer. För att förbättra arbetsmarknadens funktion bedöms om beskattningen, grundskyddet samt utkomstskyddet för arbetslösa borde reformeras i samband med reformen av den sociala tryggheten. Reformen genomförs så att finansieringen av den sociala tryggheten vilar på hållbar grund även på längre sikt. Kommitténs mandattid går ut den 31 december 2009, men i enlighet med sitt uppdrag lade kommittén fram ett förslag om grundläggande linjer för totalreformen den 27 januari 2009.

Vid sidan av kommittén har den ledningsgrupp arbetat som undervisningsministeriet tillsatte den 16 augusti 2007 för att bereda en totalreform av den yrkesinriktade vuxenutbildningen (AKKU). AKKU-ledningsgruppen lade hösten 2008 fram ett förslag för SATA-kommittén om att förtydliga stödsystemen för vuxenutbildningen och revidera de studiesociala förmånerna för vuxenstudierande. Dessutom förhandlade arbetsmarknadens centralorganisationer om en lösning i fråga om de punkter som gällde arbetspension och utkomstskydd för arbetslösa. Lösningen betonar vikten av att förlänga arbetshistorien och förkorta arbetslöshetsperioderna och har anpassats till det rådande konjunkurläget. Arbetsmarknadens centralorganisationers förhandlingslösning har beaktats i kommitténs linjeförslag.

Kommitténs grundläggande linjer omfattar heltäckande förslag för hela det sociala trygghetsfältet. Målet för den reform av utkomstskyddet för arbetslösa som ingår i linjeförslagen är att åstadkomma stabilitet i fråga om arbetslöshetsförmånerna och arbets-

löshetsförsäkringspremierna samt att förkorta arbetslöshetsperioderna genom effektivare arbetssökande och aktiva åtgärder som stödjer detta. Till helheten av aktiva åtgärder hänför sig kompetensstärkande åtgärder samt åtgärder för att upprätthålla och återställa arbets- och funktionsförmågan. I denna regeringsproposition har intagits kommitténs förslag som gäller arbetslöshetsförmåner och utbildningsförmåner för arbetslösa. Regeringen avlåter en separat proposition om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa som beretts vid arbets- och näringsministeriet och som innehåller förslag som effektiviserar arbetssökandet och de sysselsättningsfrämjande åtgärderna.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Arbetsvillkor

Rätt till arbetslöshetsdagpenning har en arbetslös som har uppfyllt arbetsvillkoret. Syftet med arbetsvillkoret är att visa att en person har varit etablerad på arbetsmarknaden och fått sin försörjning genom förvärvsarbetet.

Bestämmelser om arbetsvillkoret finns i 5 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då personen under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) i 43 kalenderveckor har varit i sådant arbete där arbetsvillkoret uppfylls. För en löntagare som tidigare har fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning blir arbetsvillkoret uppfyllt, då han eller hon under de närmast föregående 24 månaderna (granskningsperiod) i 34 kalenderveckor har varit i

sådant arbete där arbetsvillkoret uppfylls. I arbetsvillkoret inräknas de kalenderveckor under vilka en persons arbetstid har varit minst 18 timmar och lönen kollektivavtalsenlig. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen för heltidsarbete vara minst 1 019 euro i månaden. Under förutsättningar som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet kan avvika från det krav som gäller arbetstid per vecka inom branscher där regleringen av arbetstiden avviker från det normala.

Enligt 5 kap. 4 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska vid beräkningen av om arbetsvillkoret har uppfyllts beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning.

Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd eller högsta förhöjda lönesubvention har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 5 kap. 4 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte räknas in i arbetsvillkoret. Granskningsperioden förlängs också med den tid för vilken en person får partiell sjukdagpenning.

Om en medlem av en arbetslöshetskassa har arbetat som företagare över 18 månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetspenning för löntagare innan han eller hon efter företagsverksamheten har uppfyllt arbetsvillkoret. Då börjar granskningsperioden för arbetsvillkoret från den tidpunkt då personen i fråga har börjat arbeta efter företagsverksamheten. Om en löntagare som tidigare fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddag-

penning har arbetat som företagare över 16 månader, men dock högst 18 månader, är granskningsperioden de närmast föregående 26 månaderna.

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning. Enligt förordningen är företagsverksamhet väsentlig under de månader då en person för verksamhet, för vilken den fastställda arbetsinkomsten uppgår till minst 710 euro i månaden, har haft en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare eller för verksamhet, för vilken den fastställda arbetsinkomsten uppgår till minst 400 euro i månaden, har haft en gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. I fråga om grunddagpenning inräknas i arbetsvillkoret för företagare arbete som utförts under de närmast föregående 28 månaderna och som inräknas i löntagares arbetsvillkor.

Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden eller har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning, förlängs granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

En person som utträtt ur en företagarkassa och anslutit sig till en löntagarkassa beviljas inte arbetslöshetsdagpenning för företagare, om han eller hon varit medlem av en löntagarkassa över 32 kalenderveckor eller såsom medlem av en löntagarkassa uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare. Granskningsperioden

för arbetsvillkoret för företagare börjar då från den tidpunkt då personen på nytt anslutit sig till en företagarkassa.

Om en medlem av en löntagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte löntagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt han eller hon har börjat arbeta efter sin frånvaro. Om en medlem av en företagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än ett år, beviljas han eller hon inte företagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Den 48 månader långa granskningsperioden börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har inlett företagsverksamhet efter sin frånvaro. Om någon som inte är medlem av en arbetslöshetskassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte grunddagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har börjat arbeta efter frånvaron. En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

Arbetslöshetsdagpenningens nivå

Grunddagpenningen är 25,63 euro per dag. Grunddagpenningens förhöjningsdel och tillägg för sysselsättningsplan är 4,41 euro per dag. Till arbetslöshetsdagpenningen betalas dessutom barnförhöjningar.

Den inkomstrelaterade dagpenningen be-

står av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. Förtjänstdelen utgör 45 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 20 %. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är högst 90 % av den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Den förhöjda förtjänstdelen utgör 55 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 32,5 %. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Förtjänstdelen betalas förhöjd till en arbetssökande som har förlorat sitt arbete till följd av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 § i arbetsavtalslagen, av motsvarande orsaker enligt sjömanslagen eller av motsvarande orsaker som beror på en offentlig sammanslutnings verksamhet, som innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år och som innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete. En person anses ha förlorat sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker även när han eller hon har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar. Grunddagpenningens förtjänstdel betalas i motsvarande situation till en arbetssökande som inte är medlem av någon arbetslöshetskassa. Förhöjd förtjänstdel och grunddagpenningens förhöjningsdel betalas för sammanlagt högst 150 dagar.

Den inkomstrelaterade dagpenningens tillägg för sysselsättningsplan utgör 65 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är tillägget för sysselsättnings-

plan i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 37,5 %. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Tillägg för sysselsättningsplan betalas till en arbetssökande som har en gällande sysselsättningsplan och som har rätt till arbetslöshetsdagpenning. Tillägg för sysselsättningsplan betalas under tiden för i sysselsättningsplanen antecknade åtgärder, som är arbetssökande på eget initiativ efter att anställningsförhållandet upphört, träning i anslutning till arbetssökande, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och arbetsprövning enligt 8 kap. i den lagen. Tillägg för sysselsättningsplan betalas också för tiden mellan i sysselsättningsplanen antecknad träning i anslutning till arbetssökande, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och arbetsprövning, om tiden mellan dessa åtgärder omfattar högst sju kalenderdagar. Tillägg för sysselsättningsplan betalas inte, om den arbetssökande har rätt till tilläggsdagar som betalas efter de 500 dagarna med arbetslöshetsdagpenning.

Tillägg för sysselsättningsplan betalas för sammanlagt högst 185 dagar. I denna maximitid kan ingå högst 20 dagar under vilka tillägg betalts för i sysselsättningsplanen antecknat arbetssökande på eget initiativ. De dagar under vilka tillägg för sysselsättningsplan har betalts för tiden mellan de i sysselsättningsplanen angivna åtgärderna dras av från den maximitid om 20 dagar under vilken tillägg för sysselsättningsplan betalas för arbetssökande på eget initiativ. Maximitiden för betalning av tillägg för sysselsättningsplan börjar räknas på nytt när personen uppfyller löntagares arbetsvillkor.

För den inkomstrelaterade dagpenningens tilläggsdagar betalas förhöjd förtjänstdel så att förtjänstdelen är 32,5 % i fråga om den del av dagslönen som är större än 90 gånger grunddelen. Förtjänstdelen betalas förhöjd om den arbetssökande innan han eller hon blev berättigad till tilläggsdagar har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år och i arbete minst 20 år.

Rätt till tilläggsdagar

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst 500 arbetslöshetsdagar. I maximitiden inräknas också utbildningsdagpenningsdagar som betalas under tiden för frivillig utbildning. I maximitiden inräknas också sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat som tillämpar förordningen om social trygghet (nr 1408/71) eller med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa.

Till en arbetssökande som är född före 1950 och som har fyllt 57 år innan maximitiden gått ut kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares inkomstrelaterade dagpenning och grunddagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 60 år. Till en person som är född före 1950 och som har fyllt 60 år innan maximitiden gått ut betalas dagpenning dock till utgången av den kalendermånad under vilken maximitiden om 500 dagar går ut.

Till en arbetssökande som är född 1950 eller därefter kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon har fyllt 59 år före utgången av maximitiden, och när maximitiden går ut i minst fem år under de senaste 20 åren har varit i arbete.

Maximitiden för jämkad arbetslöshetsdagpenning

Jämkad arbetslöshetsförmån betalas för högst 36 månader. Maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån tillämpas inte på en person som före utgången av tiden har uppnått den ålder som berättigar till tilläggsdagar. Trots att maximitiden gått ut kan jämkad arbetslöshetsdagpenning betalas till en person som har tagit emot heltidsarbete för högst två veckor. Maximitiden börjar räknas på nytt när någon före maximitidens utgång utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som nytt arbetsvillkor förutsätter.

Om maximitiden gått ut, kan en person säga upp sig från sitt arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner.

Maximitiden enligt lagen har aldrig tillämpats, utan tillämpningen av bestämmelsen om maximitid har framskjutits upprepade gånger genom tidsbestämda lagar. Om lagen inte ändras, börjar bestämmelsen om maximitid tillämpas från ingången av 2010.

Arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstödet är lika stort som grunddagpenningen och det betalas till arbetslösa som inte uppfyller arbetsvillkoret eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. Arbetsmarknadsstöd betalas förutom under tiden för arbetsökande även under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Dessa åtgärder är arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning och yrkesväglednings- och rehabiliteringsåtgärder enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, integrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd kan på ansökan beviljas arbetsmarknadsstöd som ersättning för kostnader för mottagande av arbete för att stödja hans eller hennes sysselsättning (resebidrag).

Arbetsmarknadsstöd betalas först efter en väntetid på fem månader till en arbetssökande som inte har uppfyllt arbetsvillkoret och inte genomgått sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter. Väntetiden uppnås när den arbetssökande efter att han eller hon, efter att ha anmält sig vid arbets- och näringsbyrån eller under en granskningsperiod på två år före anmälan, i sammanlagt fem månader har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, företagare eller arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd.

En ung person som är 17 år och saknar yrkesutbildning får arbetsmarknadsstöd endast om han eller hon deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd. Också andra unga under 25 år som saknar yrkesutbildning kan betalas arbetsmarknadsstöd, om de aktivt och fortlöpande söker in till yrkesutbildning vid ge-

mensam ansökan.

Arbetsmarknadsstödet är behovsprövat och i det beaktas personens egna inkomster i sin helhet och makens eller makans delvis. För den som saknar familj minskas arbetsmarknadsstödet av hans eller hennes inkomster, om de överstiger 253 euro i månaden. Fullt arbetsmarknadsstöd minskas med 75 % av de inkomster som överskrider inkomstgränsen. För den som har familj beaktas vid behovsprövningen makens eller makans inkomster till den del de överstiger 536 euro i månaden. När inkomstgränsen överskrids, minskar stödet så att från fullt arbetsmarknadsstöd avdras 50 % av den inkomstdel som överskrider inkomstgränsen. I praktiken börjar arbetsmarknadsstödet krympa om parets sammanräknade inkomster överstiger 1 384 euro i månaden. För ett par som saknar barn indras arbetsmarknadsstödet när makens eller makans inkomster överstiger ungefär 2 460 euro i månaden. För den som har familj höjs inkomstgränsen med 106 euro för varje barn under 18 år som han eller hon försörjer.

För en arbetslös som bor i sina föräldrars hushåll och som inte har uppfyllt arbetsvillkoret, är arbetsmarknadsstödet 50 % av det arbetsmarknadsstöd som annars skulle betalas honom eller henne. Avdraget görs dock inte under den tid den arbetssökande deltar i utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i rehabilitering anordnad av arbetskraftsmyndigheten, eller i arbetsverksamhet som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Avdraget får inte heller göras när föräldrarnas inkomster uppgår till högst 1 781 euro i månaden. Inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetssökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll. Om sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stödjer honom eller henne ekonomiskt, ska arbetsmarknadsstödet betalas utan avdrag, fast inkomstgränsen överskrids.

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sådan utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning eller av arbetsförvaltningen anordnad rehabilitering som avses i

lagen om offentlig arbetskraftsservice samt under arbetsverksamhetsperioder enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Arbetsmarknadsstöd betalas utan behovsprövning också till en person som har fyllt 55 år och som uppfyller arbetsvillkoret när han eller hon blir arbetslös.

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning under maximitiden betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 180 första arbetslöshetsdagarna.

Till en person betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 130 första arbetslöshetsdagarna, om han eller hon före arbetslösheten började har varit försäkrad i enlighet med 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare sammanlagt 24 månader under de föregående 48 månaderna (stipendiats försäkringsvillkor).

Förmåner under utbildningstid

Under tiden för arbetskraftspolitisk utbildning betalas den studerande utbildningsstöd eller arbetsmarknadsstöd. För utbildningstiden betalas dessutom ersättning för uppehälle. Bestämmelser om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning samt utbildningsstöd och ersättning för uppehälle som betalas under tiden ingår i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002). Utbildningsstödet betalas som antingen förtjänststöd eller grundstöd. Utbildningsstödet är lika stort som den arbetslöshetsförmån som den studerande skulle ha rätt till om han eller hon vore arbetslös. En studerande har rätt till förtjänststöd, om han eller hon enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa är berättigad till utkomstskydd för arbetslösa. Rätt till förtjänststödet förtjänstdel har dessutom en studerande som är arbetslös, permitterad på heltid, berättigad till jämkad förmån eller hotas av arbetslöshet. Rätt till förtjänstdel har inte en studerande som med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska betraktas som företagare på heltid. För utbildningstiden betalas grunddagpenningens förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel utan hinder av maximitiden på 150 dagar.

För utbildningstiden betalas utbildningsdagpenning till en arbetslös som söker sig till frivillig utbildning som främjar hans eller

hennes yrkesfärdigheter. Närmare bestämmelser om utbildning som berättigar till utbildningsdagpenning ingår i 10 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. En förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att personen när utbildningen inleds är arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrå och att utbildningen ingår i en jobsökarplan eller sysselsättningsplan. För erhållande av utbildningsdagpenning förutsätts dessutom att den sökande när utbildningen inleds har varit minst 10 år i arbete. Till utbildningsdagpenning som betalas för utbildningstid betalas inte tillägg för sysselsättningsplan. Utbildningsdagpenning kan betalas för högst 500 dagar. Utbildningsdagpenningarna räknas med i maximitiden för arbetslöshetsdagpenningen. Antalet utbildnings- och arbetslöshetsdagpenningss dagar kan vara sammanlagt högst 565.

Finansieringsandelarna för arbetslöshetsförmåner

Bestämmelser om finansieringen av arbetslöshetsförmåner ingår i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och lagen om arbetslöshetskassor (603/1984).

Grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet jämte barnförhöjningar finansieras av statens medel. Staten finansierar också grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningen, utbildningsstödet och utbildningsdagpenningen. Dessutom finansieras ersättningarna för uppehälle av statens medel. Staten deltar emellertid inte i finansieringen av förmåner som betalas för permitteringstid och tilläggsdagar och inte heller i finansieringen av förhöjningsdelen och tillägget för sysselsättningsplan.

Löntagarkassorna finansierar 5,5 % av arbetslöshetsdagpenningen. Arbetslöshetskassans finansieringsandel beräknas på arbetslöshetsdagpenningen, utbildningsdagpenningen eller utbildningsstödet utan förhöjd förtjänstdel eller tillägg för sysselsättningsplan. När arbetslöshetskassans finansieringsandel beräknas i fråga om utbildningsstödet beaktas inte beloppet av grunddelen. Företagarkassornas finansiering avviker på så sätt att företagarna finansierar förtjänstdelen helt

och hållet med arbetslöshetsförsäkringspremierna, medan barnförhöjningarna finansieras av statens medel.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar den resterande del med arbetslöshetsförsäkringspremier som staten eller arbetslöshetskassorna inte finansierar.

Alterneringsersättningens belopp

Enligt 15 1 mom. i lagen om altemneringsledighet (1305/2002) är altemneringsersättningens fulla belopp 70 procent av den arbetslöshetsdagpenning som personen, om han eller hon var arbetslös, skulle ha rätt till. Ersättningens belopp är 80 procent om den altemneringslediga har minst 25 år arbetshistoria innan altemneringsledigheten börjar. Enligt de tillämpningsanvisningar som arbets- och näringsministeriet utfärdat beaktas vid beräkningen av altemneringsersättningens belopp den förhöjda inkomstrelaterade delen, om den altemneringslediga som arbetslös skulle ha rätt till en sådan. Erhållande av förhöjd inkomstrelaterad förtjänst del förutsätter att personen i fråga har förlorat sitt arbete av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt arbetsavtalslagen och att han eller hon innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Propositionen utgör en del av SATA-kommitténs linjer, vilkas centrala syfte är att förkorta arbetslöshetsperioderna och därigenom förbättra sysselsättningen. Man försöker förkorta arbetslöshetsperioderna framför allt genom aktivare verksamhet än nu från arbetskraftsmyndigheternas sida, så att förutsättningarna att sysselsätta den arbetslöse och behovet av olika former av sysselsättningsfrämjande service bedöms genast när arbetslösheten börjar. Kommittén bedömer att bättre arbets- och funktionsförmåga, effektiviserad rehabilitering och utvidgad utbildning ger resultat redan under de närmaste åren. Samtidigt kan den ekonomiska utvecklingen bli långsam. Oberoende av konjunkturväxlingarna anser kommittén det motiverat att för-

ändra den sociala tryggheten i riktning mot nya möjligheter och betona de aktiva åtgärdernas roll vid sidan om och i stället för det passiva utkomstskyddet för arbetslösa. På så sätt är det möjligt att åtminstone på något längre sikt nå en situation där de sociala utgifterna utvecklas långsammare. Regeringen avlåter en separat proposition om dessa åtgärder som främjar arbetssökande och sysselsättning vilken har beretts vid arbets- och näringsministeriet. I denna proposition bestäms i första hand om de incitament som uppmuntrar den arbetssökande att söka sig till sysselsättningsfrämjande åtgärder, t.ex. utbildning, arbetsprövning, arbetslivsträning, arbetspraktik eller arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Ett syfte med förslagen är också att förenhetliga det nuvarande förmånssystemet. I lagen definieras sysselsättningsfrämjande service. Regleringen av den har varit splittrad i de nuvarande bestämmelserna och bristfällig i fråga om de inkomstrelaterade förmånerna. Utbildningsstödet som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och utbildningsdagpenningen som betalas under tiden för frivillig utbildning slopas. Under alla sysselsättningsfrämjande åtgärder betalas den arbetslöshetsförmån som den arbetssökande skulle ha rätt till om han eller hon vore arbetslös.

Deltagande i sysselsättningsfrämjande service uppmuntras genom att det betalas förhöjningsdel till grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet och i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen förhöjd förtjänst del för högst 200 dagar under tiden för denna service. Om den arbetssökande har rätt till omställningsskydd, betalas han eller hon grunddagpenningens omställningsskyddstillägg och i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen omställningsskyddets förtjänst del. Maximitiden för utbetalning av omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänst del förlängs från 185 till 200 dagar.

Det föreslås att den sysselsättningsfrämjande service för vilken förhöjd arbetslöshetsdagpenning betalas definieras på ett vidare sätt än det nuvarande omställningsskyddet. Enligt den gällande lagen betalas omställningsskyddstillägg eller omställningsskyd-

dets förtjänstdel för tiden för i sysselsättningsplanen antecknat arbetssökande på eget initiativ efter att anställningsförhållandet upphört, träning i anslutning till arbetssökande, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och arbetsprövning enligt 8 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. I propositionen föreslås att förhöjd dagpenning också ska betalas under tiden för frivillig utbildning, arbetsprövning, arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Dessutom börjar ersättning för uppehälle betalas under tiden för frivilliga studier. Däremot betalas inte längre omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel under tiden för arbetssökande på eget initiativ.

Utbildningsstödsgagar som betalats under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning har inte räknats in i maximitiden för arbetslöshetsdagpenning. Övergången till en enda förmån betyder att i fortsättningen ingår de förmånsdagar som betalats under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning i maximitiden på 500 dagar för arbetslöshetsdagpenning. Syftet med denna ändring är att man ska söka sig till utbildning redan i början av arbetslösheten och inte först när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning börjar närma sig slutet. Samtidigt förenhetligas bestämmelserna om utbildningsstöd som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och utbildningsdagpenning som betalas under tiden för frivilliga studier. Utbildningsdagpenningdagarna har räknats till maximitiden på 500 dagar. Antalet utbildningsdagpenningdagarna och arbetslöshetsdagpenningdagarna har kunnat vara sammanlagt högst 565.

För att förlänga arbetshistorien föreslås att åldern då rätt till tilläggsdagar inträder höjs från 59 år till 60 år. Ändringen gäller de arbetssökande som är födda 1955 eller därefter. På grund av att åldersgränsen höjs utvidgas kommunernas skyldighet att sysselsätta äldre arbetstagare till att gälla de arbetslösa som på grund av lagändringen inte längre skulle ha rätt till tilläggsdagar. Samtidigt föreslås att bestämmelserna om hur lönen bestäms ändras så att arbete som ordnats på grund av skyldigheten inte sänker den arbetslöshets-

dagpenning som betalas efter det att arbetet upphört.

Det föreslås att maximitiden för jämkad arbetslöshetsdagpenning slopas. Maximitiden har inte tillämpats, eftersom ikraftträdandet av bestämmelsen om den har framskjutits upprepade gånger. Utan ändring skulle maximitiden börja tillämpas vid ingången av 2010. Ändringen uppmuntrar sysselsättning på deltid, om heltidsarbete inte kan erbjudas.

En del av förslagen förbättrar utkomstskyddet för arbetslösa och nivån på det. Det föreslås att arbetsvillkoret för löntagare förkortas från 43 till 34 veckor och för företagare från 24 till 18 månader. Att löntagares arbetsvillkor förkortas hjälper dem som för första gånger kommer ut på arbetsmarknaden att börja omfattas av arbetslöshetsdagpenning i stället för det behovsprövade arbetsmarknadsstödet. Ändringen förbättrar framför allt ungas försörjning. Samtidigt förenklar övergången till ett arbetsvillkor i stället för de nuvarande två systemet och underlättar verkställigheten av det.

En ny förmån är att för de 20 första arbetslöshetsdagarna betalas grunddagpenningens förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel. Förutsättningen för att förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel ska betalas är att man har varit tre år i arbete innan arbetslösheten börjar. Detta förbättrar försörjningen i början av arbetslösheten och uppmuntrar till snabbare sysselsättning när arbetslöshetsdagpenningen sjunker till normal nivå om arbetslösheten fortsätter.

Det föreslås att räknereglererna för inkomstrelaterad dagpenning ändras på ett sätt som höjer nivån på den inkomstrelaterade dagpenningen. Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel är 45 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 20 %. Det föreslås att formeln för beräkning av den inkomstrelaterade dagpenningen ändras så att den gräns varefter den lägre procenten tillämpas ska vara 105 gånger grunddelen. Med den nuvarande grunddagpenningen flyttas gränsen från 2 459 euro till 2 818 euro. Arbetslöshetsdagpenningens räkneregler har inte ändrats tidigare vad gäller gränsen. Då

grunddelen, som är lika stor som grunddagpenningen, höjs med folkpensionsindex har det lett till att gränsen under årens lopp har sjunkit reallt. Till följd av att gränsen höjs kan bestämmelserna om den förhöjda förtjänstdel som betalts för tilläggsdagar slopas. Med dessa bestämmelser har man kompenserat att arbetslöshetspensionen slopades och att det i stället började betalas tilläggsdagar. Till följd av formeln för beräkning av arbetslöshetsdagpenningen skulle den arbetslöshetsdagpenning som betalas för tilläggsdagar ha blivit mindre än pensionen på de högre inkomstnivåerna. Efter den föreslagna ändringen behöver det inte föreskrivas särskilt om dagpenning för tilläggsdagar, eftersom nivån på dagpenningen blir högre än den nuvarande förhöjda dagpenningen.

Förutom gränsen föreslås att räkneregeln för den förhöjda förtjänstdelen ändras. Den nuvarande förhöjda förtjänstdelen är 55 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen upp till gränsen, och 32,5 % i fråga om den överstigande delen. I propositionen föreslås att de nya motsvarande procenten ska vara 57,5 och 35. Denna ändring höjer särskilt den förmån som ska betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I regeringens proposition ingår dessutom förslag som klarlägger de bestämmelser som gäller övergång mellan lönearbete och företagsverksamhet. Målet är att trygga ett oavbrutet utkomstskydd vid arbetslöshet i dessa situationer och således bidra till att uppmuntra folk att bli företagare.

Det föreslås att uppbyggnaden av lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras. Arbetsförvaltningens sysselsättningsfrämjande service, under vilken arbetslöshetsförmåner betalas samlas i ett kapitel. Ändringsbehovet föranleds framför allt av att de förmåner som betalas till arbetslösa under utbildningstid ändras. Dessutom föreskrivs det för närvarande heltäckande i fråga om arbetsmarknadsstödet om de åtgärder under vilka den arbetslösa har rätt till arbetsmarknadsstöd. För arbetslöshetsdagpenningens del är regleringen däremot bristfällig. Eftersom de förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service har samlats i ett kapitel, har bestämmelserna om arbetsmarknadsstöd samtidigt kunnat sammanföras i ett

kapitel. De lagändringar som gäller arbetsmarknadsstödet är i huvudsak tekniska.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Konsekvenser för hushållen

Höjningen av den gräns som används för att beräkna den inkomstrelaterade dagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa höjer nivån på dagpenningen 2009, om bruttolönen är större än 2691 euro i månaden. Om månadslönen är 3000 euro, stiger dagpenningen från 67,57 euro till 72,04 euro. När månadslönen är 4000 euro, stiger dagpenningen från 76,46 euro till 80,92 euro. Höjningen av gränsen har störst konsekvens för dem vars inkomster överstiger genomsnittsinkomsterna något.

Ändringen av formeln för den förhöjda förtjänstdelen påverkar också dagpenningarna under gränsen, men förhöjningen är desto större ju högre lönen är. Vid en månadslön på 2 000 euro stiger den inkomstrelaterade dagpenningen från 60,40 euro till 62,00 euro. Höjningen av gränsen och ändringen av formeln bidrar tillsammans till att vid en månadslön på 3 000 euro stiger dagpenningen från 79,00 euro med 6,97 euro till 85,70 euro och vid en månadslön på 5 000 euro stiger dagpenningen från 107,85 euro med 8,95 euro till 116,80 euro.

Ovan har inverkan av förhöjningen jämförts för dem som redan tidigare har fått förhöjd förtjänstdel. Nu ska den förhöjda förtjänstdelen betalas till alla som har varit i arbete tre år innan arbetslösheten började. Således betyder den dagpenning som ska betalas för de 20 första arbetslöshetsdagarna för de flesta att den normala dagpenning som betalas för närvarande byts ut mot dagpenning som innehåller förhöjd förtjänstdel för de 20 första arbetslöshetsdagarna. Detsamma gäller dem som deltar i sysselsättningsfrämjande service till vilka betalas förhöjd förtjänstdel, om de inte är berättigade till omställningsskyddstillägg. I denna jämförelse stiger dagpenningen för dem som haft en månadslön på 2 000 euro med 7,90 euro, vid en månadslön på 3 000 euro stiger dagpenningen med 18,13 euro, vid en månadslön på

4 000 euro med 24,79 euro och vid en månadslön på 5 000 euro med 31,35 euro om dagen.

Formeln för beräkning av det omställningskyddstillägg som betalas inom omställningsskyddet ändras inte, men till följd av att gränsen höjs stiger dagpenningen vid inkomster som överskrider gränsen.

Alla inkomstrelaterade dagpenningar kommer dessutom att höjas av den minskning av det avdrag som motsvarar arbetspensionsavgifterna och arbetslöshetsförsäkringspremierna som föreslås i en proposition som regeringen avlåter separat.

Ändringen av gränsen inverkar dessutom på alterneringsersättningens storlek. År 2008 översteg den lön som låg till grund för förmånen 2400 euro hos 40 % av dem som fick alterneringsersättning. För dem stiger alterneringsersättningen i genomsnitt med 3,10 euro om dagen, om alterneringsersättningens nivå är 70 % av arbetslöshetsdagpenningen och med 3,60 euro, om alterneringsersättningens nivå är 80 % av dagpenningen. Mottagarna fördelar sig nästan hälften och hälften i fråga om dessa nivåer. Dessutom kommer alterneringsersättningens nivå att höjas av den proposition som regeringen kommer att avlåta separat om beaktande av försäkringspremierna i den förmånsgrundande lönen.

Till grunddagpenningen betalas på motsvarande sätt som i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg, vilkas storlek är 4,41 euro om dagen. Till dem som får grunddagpenning betalas förhöjningsdelen för de 20 första arbetslöshetsdagarna och för högst 200 dagar under sysselsättningsfrämjande åtgärder. På månadsnivå innebär ändringen en höjning på cirka 95 euro av dagpenningen. Det föreslås att en förhöjningsdel betalas på motsvarande sätt till arbetsmarknadsstödet under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Förhöjningsdelen ska betalas till dem som har fått arbetsmarknadsstöd för högst 500 dagar eller som efter att ha fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden har fått arbetsmarknadsstöd för högst 180 dagar. Förhöjningsdelen betalas också för högst 200 dagar.

Att arbetsvillkorets begynnelsevillkor för-

kortas och granskningsperioden för återkomstvillkoret förlängs har inga konsekvenser för dem som är etablerade på arbetsmarknaden. Att begynnelsevillkoret förkortas har däremot konsekvenser för dem som just kommit ut på arbetsmarknaden och vilkas anställningsförhållanden är kortvariga och tidsbestämda. När de blir arbetslösa börjar de betalas arbetslöshetsdagpenning i stället för det tidigare arbetsmarknadsstödet. Att granskningsperioden förlängs är av betydelse för dem upprepat arbetslösa vilkas anställningsförhållanden har varit mycket kortvariga. Små arbeten kan beaktas under en längre tidsperiod, och i stället för att falla ner på arbetsmarknadsstöd hålls de längre kvar inom utkomstskyddet för arbetslösa eller så återvänder de dit tidigare.

Man blir sällan företagare utan någon slags erfarenhet av lönearbete. Inom grunddagpenningen har såväl lönearbete som företagsverksamhet kunnat räknas till företagares arbetsvillkor. Så fast företagares arbetsvillkor förkortas med sex månader leder det inte till att sådana mottagare börjar omfattas av grunddagpenning som inte skulle ha uppfyllt det tidigare arbetsvillkoret. Eventuellt blir tröskeln för att ansluta sig till en företagarkassa lägre. Om de blir arbetslösa innan de har uppfyllt det tidigare sex månader längre arbetsvillkoret, är förändringen jämfört med tidigare att nu betalar företagarkassan dem inkomstrelaterade dagpenning när de tidigare skulle ha fått grunddagpenning.

Att åldersgränsen för arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar höjs med ett år har enligt tidigare erfarenheter den inverkan att de som omfattas av ändringen sannolikt fortsätter att arbeta längre. Genom utvidgningen av den sysselsättningsskyldighet som hänför sig till ändringen och skyddsbestämmelsen om ny bestämning av arbetslöshetsdagpenningen har det setts till att en äldre arbetssökande som blivit arbetslös behåller det förtjänstskydd han eller hon förvärvat genom sitt arbete. Bestämmelsen om hur lönen bestäms förbättrar också deras ställning som redan enligt den gällande lagen börjar omfattas av kommunens sysselsättningsskyldighet.

Maximitiden för jämkad arbetslöshetsdagpenning har inte tillämpats eftersom dess ikraftträdande har framskjutits genom tidsbe-

stämnda lagar av vilka den sista gäller till utgången av 2009. Att maximitiden slopas garanterar att de som länge arbetat deltid kan fortsätta med deltidsarbetet och få jämkad arbetslöshetsdagpenning om det inte finns heltidsarbete. Den föreslagna ändringen förbättrar framför allt ställningen för kvinnor med låga inkomster.

4.2. Ekonomiska konsekvenser

Totala konsekvenser

De ändringar som har de största konsekvenserna gäller höjningen av nivån på förmånerna. De mottagare av inkomstrelaterade förmåner för vilka den lön som ligger till grund för dagpenningen är större än 90 gånger grunddagpenningen är 30 % av alla mottagare. Att den gräns som tillämpas när den inkomstrelaterade dagpenningen räknas ut höjs till 105 gånger beloppet av grunddagpenningen ökar bruttoutgifterna för arbetslöshetstiden med 27 miljoner euro och de dagpenningensutgifter som betalas för utbildningstiden med drygt 3 miljoner euro. Betalningen av förhöjd förtjänst del för de 20 första arbetslöshetsdagarna till alla som har en arbetshistoria på minst tre år ökar kostnaderna med 25 miljoner euro. Inom grunddagpenningen ökar betalningen av förhöjningsdelen för de 20 första dagarna till dem som har en arbetshistoria på tre år kostnaderna med 2 miljoner euro. Den nuvarande förhöjda förtjänst delen har betalats för 150 arbetslöshetsdagar till dem som sagts upp av produktionsorsaker och ekonomiska orsaker. För dem begränsas betalningen av förhöjningen till 100 dagar men samtidigt höjs nivån på förhöjningen. Den sammantagna inverkan av ändringarna är att bruttoutgifterna sjunker med 1,4 miljoner euro.

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas alla förhöjd förmån för 200 dagar. Detta ökar kostnaderna inom förtjänstskyddet med 23 miljoner euro. Kostnaderna för den förhöjning som betalas inom grundskyddet är 11,4 miljoner euro.

Allt flera antas söka sig till frivillig utbildning som Arbetskraftsmyndigheterna godkänt i och med att nivån på förmånerna förbättras

och kravet på arbetshistoria slopas. Dessutom börjar ersättning för uppehälle betalas även för denna utbildning. Bruttokostnaderna för att utbildningsförmånerna revideras är 15 miljoner euro. Deltagandet i utbildning minskar dock arbetslöshetsförmånsutgifterna med 4,5 miljoner euro inom förtjänstskyddet och med 0,8 miljoner euro inom grundskyddet.

Att de förmånsdagar som betalas dem som deltar i Arbetskraftsutbildning inräknas i maximitiden på 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen minskar utbildningsförmånsutgifterna därför att till dem som fått 500 dagar betalas i stället för en utbildningsförmån på samma nivå som arbetslöshetsdagpenningen en förmån på samma nivå som arbetsmarknadsstödet. Detta sänker arbetslöshetsdagpenningensutgifterna med 7,5 miljoner euro.

De ändringar som föreslagits i Arbetsvillkoret beräknas öka utgifterna för förtjänstskyddet med 8,5 miljoner euro och grunddagpenningensutgifterna med 0,7 miljoner euro. Då arbetslöshetsdagpenning betalas i stället för arbetsmarknadsstöd sjunker arbetsmarknadsstödsutgifterna på motsvarande sätt med 5 miljoner euro.

Att maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån slopas har inga ekonomiska konsekvenser jämfört med nuläget, eftersom maximitiden enligt den permanenta lagen inte har tillämpats.

Att den undre åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa höjs med ett år från 59 år till 60 år inverkar så 2012 att arbetslösheten framskjuts för största delen av dem som då är 57 år. Detta berör ungefär 1000 arbetstagare. Att arbetslösheten senareläggs ger upphov till besparingar på 17 miljoner euro. Denna besparing blir dock ett tillägg till följande års utgifter, om de blir arbetslösa vid 58 års ålder. År 2014 börjar en åldersklass inte få tilläggsdagar, de som är födda 1955. Detta medför besparingar på 17 miljoner euro i de totala utgifterna.

Konsekvenser för staten

Höjningarna av nivån på den inkomstrela-

terade dagpenningen medför de till bruttobeloppet största kostnaderna. De har dock ingen direkt inverkan på statsandelen, eftersom höjningarna finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremierna. Indirekta konsekvenser kommer via beskattningen, eftersom höjningen av förmånerna höjer de i beskattningen avdragbara arbetslöshetsförsäkringspremierna, vilket minskar skatteinkomsterna. Denna inverkan minskas dock av att arbetslöshetsförmånerna stiger, vilket ökar skatteinkomsterna.

Till följd av de ändringar som företagits i arbetsvillkoret får de arbetslösa oftare än tidigare arbetslöshetsdagpenning i stället för arbetsmarknadsstöd. Detta har dock inte någon inverkan på statsandelen. Statens andel ökar med 4,3 miljoner euro i fråga om förtjänstskyddet och med 0,7 miljoner euro i fråga om grunddagpenningen, men i stället uppkommer en besparing på 5 miljoner euro i arbetsmarknadsstödsutgifterna.

Staten finansierar den förhöjningsdel som ska betalas dem som får arbetsmarknadsstöd under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Dess inverkan är 8,4 miljoner euro. Höjningarna av grunddagpenningen under arbetslöshetstiden finansieras av Arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Den största utgiftsposten för staten är reformen av utbildningen för arbetslösa. Om antalet som använder sig av frivillig utbildning stannar på nuvarande nivå, kostar det 4,5 miljoner euro att foga de ersättningar för uppehälle som staten betalar till den. I och med reformen antas antalet deltagare öka med 25 % det första året, vilket innebär en kostnadsökning på 4 miljoner euro för staten. Under det första året ökar statens utgifter med sammanlagt 8,5 miljoner euro. Nästa år antas ökningen av antalet användare bli dubbelt större, varvid utgiftsökningen för staten skulle bli sammanlagt 12,5 miljoner euro.

De ovan nämnda siffrorna är bruttobelopp. Då de som deltar i utbildningen antas vara arbetslösa om de inte skulle delta i utbildningen så sparas arbetslöshetsdagpenningarna för motsvarande tid.

Utgiftsminskningen är dock mindre eftersom ersättningar för uppehälle betalas för utbildningstiden. Dessutom betalas förhöjd förtjänstdel och grunddagpenningens förhöj-

ningsdel för betydligt kortare tid under arbetslöshetstiden. Inverkan av besparingen under arbetslöshetstiden är 2 miljoner euro i fråga om förtjänstskyddet och 0,8 miljoner euro i fråga om grundskyddet det första året. Följande år fördubblas inverkan. Besparingen beräknas bli 4,2 miljoner euro i de inkomstrelaterade dagpenningarna och 1,6 miljoner euro i grunddagpenningarna.

Nettoinverkan för staten av reformen av utbildningsförmånerna för arbetslösa beräknas således till 5,7 miljoner euro det första året och 6,7 miljoner euro under senare år.

På grund av att åldersgränsen för rätt till tilläggsdagar höjs uppkommer 2012 en be-

Konsekvenser för arbetslöshetsförsäkringspremierna

På grund av propositionen växer den andel som ska finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier med 75,3 miljoner euro 2010, vilket påverkar såväl arbetsgivarens som löntagarens premie med 0,06 procentenheter. Följande år stiger fondens andel till 78 miljoner euro på grund av att utbildningen utökas. Att åldersgränsen för rätt till tilläggsdagar höjs medför en faktisk besparing på 16 miljoner euro för fonden 2014.

Eftersom en stor del av de arbetslösa kommer att betalas den förhöjda förmån som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier i början av arbetslösheten, kommer just denna utgiftspost att växa när fler blir arbetslösa under lågkonjunkturen. Av denna anledning kommer det att vara svårare än förr att hålla arbetslöshetsförsäkringspremierna stabila.

Konsekvenser för arbetslöshetskassorna

Arbetslöshetsdagpenningarnas förhöjda förtjänstdelar påverkar inte arbetslöshetskassornas andel, eftersom kassornas finansieringsandelar bestäms på grund av den normala arbetslöshetsdagpenningen. Av höjningarna har endast höjningen av gränsen en inverkan på sammanlagt 1,8 miljoner euro för arbetslöshetskassorna. Hur denna summa fördelas på de olika arbetslöshetskassorna beror

på hur mycket av deras dagpenningar som överskrider gränsen.

De ändringar som gäller arbetsvillkoret ökar arbetslöshetskassornas andel med 0,2 miljoner euro. Förmånsdagarna för dem som deltar i arbetskraftsutbildning räknas in i de maximala 500 dagarna varför en del av dem som får inkomstrelaterad dagpenning börjar få arbetsmarknadsstöd. Detta minskar arbetslöshetskassornas andel med 0,5 miljoner euro.

De reformer som gäller arbetslösa frivilliga utbildning påverkar inte arbetslöshetskassornas utgifter, eftersom staten finansierar de ersättningar för uppehälle som fogas till den frivilliga utbildningen och arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar de förhöjda förtjänstdelarnas andelar. Om antalet arbetslöshetsdagar minskar lika mycket som vad utbildningsdagarna ökar, har reformen inga konsekvenser för arbetslöshetskassorna.

Sammanlagt ökar ovan nämnda ändringar arbetslöshetskassornas utgifter med 1,5 miljoner euro.

Finansieringen av det utbildningsstöd som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning har avvikit från finansieringen av arbetslöshetsförmåner. Av förtjänststödet till den som deltagit i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning har arbetslöshetskassorna finansierat 5,5 % av förtjänststödet förtjänstdel och inte av hela förtjänststödet. År 2008 finansierade arbetslöshetskassorna 4,6 miljoner euro av löntagarnas förtjänststöd, vilket var 3,4 % av hela förtjänststödsutgiften utan ersättningar för uppehälle. Om finansieringen skulle ha skett enligt propositionen skulle arbetslöshetskassornas finansieringsandel ha stigit med 2,9 miljoner euro. Arbetslöshetskassorna finansierade förmåner med inalles 71 miljoner euro.

Arbetslöshetskassornas procentuella andel av bruttoutgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa sjunker dock, eftersom de dagpenningar som betalas till förhöjt belopp ökar. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar de förhöjda förtjänstdelarna och omställningsskyddets förtjänstdelar, arbetslöshetskassans finansieringsandel beräknas på en persons normala arbetslöshetsdagpenning.

Företagarkassornas utgifter ökar något av

att arbetsvillkoret förkortas från 24 till 18 månader. En ny förmån är att också företagarkassorna börjar betala förhöjd förtjänstdel till sina medlemmar under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Företagarkassorna finansierar själva de förhöjda förtjänstdelarna. Företagarna har tidigare deltagit rätt litet i utbildning. Då 1200 företagare betalades inkomstrelaterade företagarförmåner 2008, så hade av dem 120 företagare deltagit i arbetskraftsutbildning och 20 företagare i frivillig utbildning. Med detta antal användare skulle kostnaderna för de förhöjda förtjänstdelarna vara cirka 100 000 euro. Finansieringen av förhöjningsdelarna medför inget tryck på att höja medlemsavgiften för företagartagarkassorna.

4.3. Konsekvenser för myndigheterna

Verkställigheten av arbetslöshetsförmånerna sköts av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna. I början ökar propositionen arbetsmängden och förvaltningskostnaderna för dem, eftersom man blir tvungen att företa stora ändringar i datasystemen.

Efter övergångsfasen bedöms verkställigheten av lagen vara något arbetsammare än den nuvarande lagstiftningen. Verkställigheten underlättas i någon mån av att utbildningsdagpenningen och utbildningsstödet slopas och i stället betalas arbetslöshetsförmån. Arbetsmängden minskas också i någon mån av att arbetsvillkoret förkortas, eftersom man behöver utreda arbetsförhållandena bara under 34 veckor i stället för 43 veckor. Arbetsmängden vid verkställigheten ökas åter av de nya förmånerna, den förhöjningsdel och förhöjda förtjänstdel som betalas för de första 20 arbetslöshetsdagarna och för högst 200 dagar under sysselsättningsfrämjande åtgärder. Villkoret för den förhöjda förtjänstdel som betalas i början av arbetslösheten är tre års arbete. Trots att det räcker för arbetskravet att man haft ett gällande anställningsförhållande och anställningsförhållandena inte behöver utredas i detalj, ökar det antalet saker som ska utredas. Också de olika dagpenningsnivåerna ökar det administrativa arbetet.

4.4. Samhälleliga konsekvenser

Propositionen är en del av en större helhet, där man strävar efter att arbetssökandet ska vara effektivare än förr och således efter att förkorta arbetslöshetsperioderna. Regeringen avlåter en proposition om åtgärderna för att effektivisera arbetssökandet vilken beretts vid arbets- och näringsministeriet. Effektivt arbetssökande stöds av service som främjar arbetssökandet. För att uppmuntra till deltagande i denna service betalas den arbetslöse förhöjd arbetslöshetsförmån under servicen. När det gäller den sysselsättningsfrämjande servicen har särskilt den frivilliga utbildningens ställning förbättrats kännbart. Deltagandet i frivillig utbildning under arbetslöshets-tiden har underlättats genom att kravet på 10 år i arbete har undanröjts. Förmånerna under tiden för frivillig utbildning har höjts kännbart. För utbildningstiden kan man efter reformen få förhöjd förtjänstdel eller förhöjningsdel eller omställningsskyddets förtjänstdel eller omställningsskyddstillägg. För utbildningstiden betalas dessutom ersättning för uppehälle, som inte har betalats tidigare.

Strävan med effektiviserat arbetssökande och den sysselsättningsfrämjande servicen i anslutning därtill är att arbetsgivarna snabbare än förr ska hitta den arbetskraft de behöver. Detta förbättrar också företagens verksamhetsförutsättningar. Om arbetslöshetsperioderna på detta sätt kan förkortas, förbättrar det framför allt de sysselsattas ekonomiska situation, men samtidigt minskar det också förmånsutgifterna och ökar skatteinkomsterna.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

De grundläggande linjerna för reformen baserar sig på det förslag som SATA-kommittén lade fram den 27 januari 2009 om grundläggande linjer för totalreformen samt det förslag om klarläggande av stödsystemen och reform av vuxenstuderandes studiesociala förmåner som AKKU-ledningsgruppen lade fram för SATA-kommittén. Arbets-

marknadsorganisationerna kom den 21 januari 2009 överens om förslag som gäller pensionspolitiken och utkomstskyddet för arbetslösa för åren 2009—2014. Dessa förslag ingår i Satakommitténs förslag. SATA-kommitténs förslag om centrala linjer för totalreformen av den sociala tryggheten finns på social- och hälsovårdsministeriets webbplats, adress www.stm.fi/julkaisut. Förslaget har publicerats den 23 februari 2009.

Denna regeringsproposition har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med arbets- och näringsministeriet samt de centrala arbetsmarknadsorganisationerna. I samband med beredningen har Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf hörts. I fråga om de förslag som gäller utkomstskyddet för arbetslösa företagare har den arbetsgrupp vid social- och hälsovårdsministeriet som utreder behoven av att utveckla företagarnas sociala trygghet ordnat ett informationsmöte. I mötet deltog Företagarna i Finland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter (MTK) rf, Yrkesutövarnas och företagarnas arbetslöshetskassa samt Företagarnas arbetslöshetskassa i Finland.

5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtanden om utkastet till proposition begärdes av undervisningsministeriet, arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, Finansinspektionen, Finlands Kommunförbund, Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf, arbetslöshetsförsäkringsfonden, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, Akava ry, Finlands näringsliv EK, Företagarna i Finland, Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation TVY rf.

Remissinstanserna förhöll sig huvudsakligen positivt till de föreslagna ändringarna. Arbetsmarknadsorganisationerna ger ändå uttryck för sin oro över om arbetskraftsförvaltningens personalresurser och ekonomiska resurser räcker till för att ordna den service som de arbetslösa behöver.

Även om det i reformen ingår förslag som förenklar verkställandet av lagen, anses de olika förhöjningsandelarna till arbetslöshetsförmånen försvåra utbetalningen av arbetslöshetsförmåner. Folkpensionsanstalten konstaterar i sitt utlåtande att förhållandet mellan förhöjningsdelarna och omställningsskyddstillägget fördunklas i och med ändringen, och att förhöjningsdelarna som betalas på flera olika grunder orsakar svårigheter och oklarheter vid genomförandet. Även Finansinspektionen fäster i sitt utlåtande uppmärksamhet vid det extra arbete som de olika förmånerna medför för arbetslöshetskassorna.

Finlands Arbetslösa Samarbetsorganisation TVY rf anser att lagförslaget alltför mycket fokuserar på utkomsten i början av arbetslösheten och att man inte har föreslagits tillräckliga förbättringar för de långtidsarbetslösa situation. Föreningen föreslår en höjning av arbetsmarknadsstödet.

Med utgångspunkt i utlåtandena har man preciserat bestämmelserna i 9 kap. i propositionen, som gäller utbetalningen av förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service. De frågor som gäller arbetsmarknadsstödet är under behandling i SATA-kommittén, och man har inte haft för avsikt att ändra grunderna för arbetsmarknadsstödet i samband med denna proposition. Bestämmelserna om arbetsmarknadsstöd har tagits med i propositionen med anledning av ändringarna i lagens struktur.

6. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

Propositionen hänför sig till regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som beretts vid arbets- och näringsministeriet och som avlåtits till Riksdagen i samband med budgetpropositionen för 2010. De förslag som ingår i den proposition som beretts vid arbets- och näringsministeriet har beaktats i denna proposition och dessa två propositioner utgör tillsammans en helhet genom vilken genomförs Satakommitténs förslag till reform av arbetslöshetsförmånerna och Arbetskraftsförvaltningens åtgärder i anslutning till dem.

Regeringen avlåter separat till Riksdagen en proposition där det genom lagstiftning som gäller tills vidare föreslås bestämmelser om hur arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift, löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och sjukförsäkringens dagpenningssavgift beaktas när dagpenningförmånerna räknas ut. Tidigare har det föreskrivits om saken varje år genom tidsbestämda lagar. Det förslag som ingår i propositionen minskar avdraget och har således en förhöjande inverkan på de inkomstrelaterade dagpenningarna.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om utkomstskydd för arbetslösa

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. Förmåner. Det föreslås att 3 mom. upphävs, eftersom 10 kap., som gäller utbildningsdagpenning, föreslås bli upphävt. Efter detta finns det inte längre någon förmån som kallas utbildningsdagpenning, utan för utbildningstid betalas en arbetslöshetsförmån, antingen arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §. Ålder. 1 mom. motsvarar den gällande lagen.

I 2 mom. slopas hänvisningen till utbildningsdagpenning på de grunder som nämns i samband med 1 kap. 2 §. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

3 §. Arbetsoförmåga. Hänvisningarna till folkpensionslagen (347/1956) i 1 och 2 mom. ändras så att de börjar avse den nya folkpensionslagen (568/2007) och dess 12 § 4 mom. om sjukpension.

4 §. Hindrande sociala förmåner. Det föreslås att 1 mom. ändras så att där inte längre föreskrivs att omställningsskyddstillägget, dvs. det tidigare tillägget för sysselsättningsplan, har företräde i förhållande till förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen. Eftersom det föreslås att förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel ska betalas på tre olika grunder, föreslås det att till 6 kap. fogas en ny 3 e §, där det föreskrivs i vilken ordning de olika förmånerna ska betalas.

5 §. Begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande. Det föreslås att 2 punkten ändras så att en person inte ska ha rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid som han eller hon har rätt att få semesterlön som baserar sig på lön av heltidsarbete. I rättspraxis har den gällande lagens bestämmelse tolkat så att om rätt till semester har uppkommit i heltidsarbete, har man inte rätt

till arbetslöshetsförmåner för semestertiden. Inom den offentliga sektorn bestäms semesterlönen på grundval av lönen i det anställnings- eller tjänsteförhållande, som den anställd har när han eller hon får semester. Om en anställd har deltidsarbete när han eller hon får semester, betalas han eller hon lönen av deltidsarbetet för semestertiden oberoende av vilket arbete han eller hon har haft under kvalifikationsåret. Semesterlönen påverkas alltså inte på något sätt av i vilket arbete semestern har intjänats. Målet med ändringen är att alla som har deltidsarbete och får lön av deltidsarbete ska ha samma rätt till arbetslöshetsförmåner för semestertiden.

4 kap. Jämkkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §. Förmånsbelopp. Det föreslås att hänvisningarna i 3 mom. ändras. Ändringarna är tekniska och beror på de ändringar som föreslås i 6 kap. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

6 §. Maximitid. Det föreslås att bestämmelserna om maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån upphävs. Den räkneregeln som ingår i 3 mom. och som gäller beräkningen av de jämkade arbetslöshetsdagpenningarna för arbetslöshetsdagpenningens maximitid föreslås ingå i 6 kap 7 §.

7 §. Sociala förmånens inverkan på arbetslöshetsförmånerna. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningarna till folkpensionslagen (347/1956) ändras så att de hänvisar till den nya folkpensionslagen (568/2007) och i fråga om handikappbidrag till lagen om handikappförmåner (570/2007) samt i fråga om bostadsbidrag för pensionstagare till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007). I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

5 kap. Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

2 §. Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning. I 1 mom. finns bestämmelser om löntagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

ning. Enligt det ska en medlem av en löntagarkassa uppfylla arbetsvillkoret medan han eller hon är medlem av en arbetslöshetskassa för att få rätt till inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning. I den gällande lagen finns två arbetsvillkor, av vilka det längre är 43 veckor, dvs. ungefär tio månader. Eftersom arbetsvillkoret enligt 3 § föreslås bli förkortat till 34 veckor, föreslås att den tid en löntagare ska vara medlem av en arbetslöshetskassa förkortas i motsvarande mån.

2 mom. motsvarar den gällande lagen.

3 §. Löntagares arbetsvillkor. I 1 mom. föreskrivs om löntagares arbetsvillkor, som föreslås bli förkortat från nuvarande 43 kalenderveckor till 34 kalenderveckor. Det nya arbetsvillkoret motsvarar det s.k. återkomstvillkoret enligt 2 mom. i den gällande lagen, med stöd av vilket maximitiden för arbetslöshetsdagpenning för den som fått dagpenning redan tidigare börjar från början. Den granskningsperiod under vilken arbetsvillkoret ska uppfyllas förlängs samtidigt med fyra månader till 28 månader. Till följd av det förkortade arbetsvillkoret och den förlängda granskningsperioden blir det lättare än nu för en löntagare att få rätt till arbetslöshetsdagpenning. Övergången till ett arbetsvillkor förtydligar lagen och underlättar verkställigheten av den.

I 2—4 mom. föreskrivs om förlängning av granskningsperioden. Bestämmelserna motsvarar i sak 3 § 3 mom. i den gällande lagen. Genom ändringarna har man försökt förtydliga lagens ordalydelse.

I 2 mom. föreskrivs om de situationer där en person är förhindrad att vara på arbetsmarknaden och det finns en i lagen nämnd eller någon godtagbar orsak till detta. Avsikten med ändringen är inte att ändra nuvarande etablerade tillämpningspraxis.

I 3 mom. föreskrivs om de situationer där en person är på arbetsmarknaden men som ändå förlänger granskningsperioden. Bestämmelsen motsvarar i övrigt den gällande lagen, men till de orsaker som förlänger granskningsperioden har lagts den tid då personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och frivillig utbildning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice förlänger granskningsperio-

den redan nu. Med ändringen utökas de godtagbara orsakerna så att granskningsperioden även förlängs med den tid då personen i fråga deltar i arbetsprövning, arbetslivsträning, arbetspraktik, arbets- eller utbildningsprövning eller arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice. Syftet med tillägget är att uppmuntra arbetslösa att delta i åtgärderna i fråga. När åtgärdstiden förlänger granskningsperioden blir det inte svårare att uppfylla arbetsvillkoret fast man deltar i åtgärderna.

Enligt 4 kan granskningsperioden förlängas med högst sju år. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

4 §. Arbete som ska räknas in i löntagares arbetsvillkor. Det föreslås att 4 mom. ändras så att i arbetsvillkoret inräknas inte heller den tid för vilken en person har betalats sänkt lön för sjukdomstid med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal. När tiden inte räknas in i arbetsvillkoret beaktas inte heller lön som betalats för den tiden när lönen bestäms.

Lönen för sjukdomstid har i huvudsak överenskommit genom arbets- och tjänstekollektivavtal. Exempelvis enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet har en anställd rätt att för sjukdomstid få sin ordinarie lön för 60 kalenderdagar och därefter två tredjedelar av sin ordinarie lön för 120 kalenderdagar. Ytterligare kan enligt prövning betalas högst två tredjedelar av den ordinarie lönen för högst 185 kalenderdagar. Om sjukdomen leder till att anställnings- eller tjänsteförhållandet upphör, bestäms den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen för den tid som föregått arbetslösheten, då personen i fråga har uppfyllt arbetsvillkoret. När bestämmelsen ändras så att sjukdomstid med sänkt lön inte räknas in i arbetsvillkoret, ska arbetslöshetsdagpenningen bestämmas för den tid då den anställde har betalats normal lön.

5 §. Försäkringsperioder som räknas löntagare till godo. Det föreslås att 2 mom. ändras så att en medlem av en företagarkassa får räkna sig till godo högst 10 veckors tid i arbete och som försäkrad i en situation där han eller hon blir löntagare och medlem av en löntagarkassa. Tiden förkortas med en vecka eftersom arbetsvillkoret för löntagare förkortas från 43 veckor till 34 veckor.

6 §. Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning. I 1 mom. föreskrivs om företagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Det föreslås att företagares arbetsvillkor förkortas från 24 månader till 18 månader. Av denna anledning föreslås att tiden som försäkrad på motsvarande sätt förkortas till 18 månader från 24 månader.

2 mom. motsvarar den gällande lagen.

7 §. Företagares arbetsvillkor. I 1 mom. föreskrivs om uppfyllande av företagares arbetsvillkor. Det föreslås att den tid i arbete som krävs för att uppfylla arbetsvillkoret förkortas från 24 månader till 18 månader. Detta motsvarar den ändring som föreslås i löntagares arbetsvillkor. Villkoren för uppfyllande av företagares arbetsvillkor är olika beroende på om arbetsvillkoret uppfylls för första gången eller om arbetsvillkoret uppfylls på nytt under dagpenningensperioden. När man första gången granskar om arbetsvillkoret är uppfyllt inräknas alla arbetsperioder i arbetsvillkoret. När det är fråga om att uppfylla arbetsvillkoret på nytt under dagpenningensperioden inräknas endast minst 12 månader långa arbetsperioder i detta arbetsvillkor. Eftersom det föreslås att arbetsvillkoret förkortas till 18 månader, måste den arbetsperiod som inräknas i arbetsvillkoret förkortas för att bestämmelsen ska ha praktisk betydelse. För att förtydliga bestämmelsen föreslås att företagares arbetsvillkor uppfylls på samma sätt oberoende av om företagaren redan har betalt arbetslöshetsdagpenning eller inte. För företagares arbetsvillkor duger i regel endast sådant arbete som är försäkrat i enlighet med lagen om pension för företagare (1272/2006) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Lagarna om pension för företagare omfattar endast företagsverksamhet som pågått minst fyra månader. Utkomstskyddet för arbetslösa företagare omfattar också delägare i företag som är försäkrade i enlighet med lagen om pension för arbetstare (395/2006). De kan därför ha arbetsperioder som är kortare än fyra månader. I enlighet med lagarna om pension för företagare föreslås att i arbetsvillkoret för företagare inräknas minst fyra månader långa arbetsperioder. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

I bestämmelserna om förlängning av

granskningsperioden i 2—4 mom. har företagets en motsvarande strukturell ändring som i bestämmelserna om förlängning av löntagares arbetsvillkor. Bestämmelserna motsvarar den gällande lagen med den skillnaden att granskningsperioden även förlängs med den tid då personen i fråga deltar i arbetsprövning, arbetslivsträning, arbetspraktik, arbets- eller utbildningsprövning eller arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.

10 §. Arbetsvillkorets giltighet. I 1 mom. bestäms hur frånvaro från arbetsmarknaden inverkar på rätten till arbetslöshetsdagpenning. Om en person har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Bestämmelsen motsvarar 5 kap. 10 § 1 mom. i den gällande lagen. Nytt i bestämmelsen är att den ska gälla inte bara medlemmar av löntagarkassor utan också medlemmar av företagarkassor samt dem som inte är medlemmar av någon kassa.

Syftet med hotet att gå miste om utkomstskyddet för arbetslösa är att de som blivit arbetslösa så snabbt som möjligt ska söka sig till nytt arbete eller i brist på sådant till sysselsättningsfrämjande service. För det andra försvårar lång frånvaro från arbetsmarknaden den arbetslöses sysselsättningsmöjligheter. Av denna orsak finns det inga grunder för att maximitiden för godtagbar frånvaro ska variera enligt om personen i fråga är företagare eller löntagare eller om han eller hon hör till en arbetslöshetskassa. Den föreslagna ändringen gör samtidigt lagen klarare.

I 2 mom. bestäms när en person anses ha varit på arbetsmarknaden och när han eller hon anses ha haft en godtagbar orsak till frånvaro. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

I 3 mom. föreskrivs om hur länge en medlem av en arbetslöshetskassa kan arbeta som företagare och behålla sin rätt till löntagarkassans arbetslöshetsdagpenning. Bestämmelsen motsvarar 3 § 4 mom. i den gällande lagen, enligt vilken en löntagare kan arbeta som företagare högst 18 månader utan att förlora sin rätt till löntagares arbetslöshetsdagpenning. Eftersom företagares arbetsvill-

kor föreslås bli förkortat till 18 månader, är det möjligt att en person uppfyller företagares arbetsvillkor redan innan han eller hon har varit företagare i 18 månader. Då kunde han eller hon samtidigt uppfylla såväl företagares arbetsvillkor som löntagares arbetsvillkor. Av denna orsak föreslås att en person som har uppfyllt företagares arbetsvillkor medan han eller hon varit medlem av en företagarkassa förlorar sin rätt till löntagares arbetslöshetsdagpenning. Granskningsperioden för arbetsvillkoret för den som förlorat löntagares arbetsvillkor börjar vid den tidpunkt då han eller hon börjar arbeta efter företagsverksamheten.

I 4 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i fråga om löntagare om hur ett arbetsvillkor som uppfyllts som medlem av en företagarkassa och därigenom rätt till företagares arbetslöshetsdagpenning upphör. Arbetsvillkor som en företagare intjänat som medlem av en företagarkassa upphör senast när han eller hon uppfyller löntagares arbetsvillkor som medlem av en löntagarkassa. Granskningsperioden för företagares arbetsvillkor börjar vid den tidpunkt då han eller hon på nytt ansluter sig till en företagarkassa. Tid som företagare innan löntagares arbetsvillkor uppfylldes kan således inte inräknas i företagares arbetsvillkor.

10 a §. Efterskydd för löntagare och företagare. Det föreslås att till lagen fogas en ny 10 a §, där det föreskrivs om hur rätten till arbetslöshetsdagpenning bestäms när en medlem av en löntagarkassa övergår till en företagarkassa och en medlem av en företagarkassa blir medlem av en löntagarkassa. Den föreslagna ändringen förtydligar bestämmelserna om efterskydd och underlättar övergången från löntagare till företagare eller från företagare till löntagare.

I 1 mom. bestäms om löntagares efterskydd och i 2 mom. om företagares efterskydd. Principen i bestämmelserna är den att en person behåller den rätt till arbetslöshetsförmåner som han eller hon skulle ha haft om han eller hon inte hade bytt arbetslöshetskassa. Dessa rättigheter upphör först när han eller hon förvärvar rätt till arbetslöshetsdagpenning i den nya kassan genom att uppfylla arbetsvillkoret. Om t.ex. en person som övergått från en löntagarkassa till en företagarkassa

blir arbetslös innan han eller hon uppfyllt företagares arbetsvillkor, ska han eller hon ha rätt till den arbetslöshetsdagpenning som skulle ha betalats till honom eller henne om han eller hon hade blivit arbetslös medan han eller hon var medlem av löntagarkassan. Om han eller hon uppfyller löntagares arbetsvillkor och inte har varit företagare 18 månader, har han eller hon rätt till löntagarkassans arbetslöshetsdagpenning. Denna rätt har han eller hon även i det fallet att han eller hon övergår från löntagarkassan till företagarkassan och tillbaka till löntagarkassan. Om han eller hon har betalats arbetslöshetsdagpenning från löntagarkassan, betalas han eller hon de dagar som återstår av maximitiden för arbetslöshetsdagpenning. Eftersom det är fråga om löntagares arbetslöshetsdagpenning betalas den med de förhöjningar som hör till löntagares dagpenning. På motsvarande sätt behåller den som övergått från en företagarkassa till en löntagarkassa den rätt som han eller hon skulle ha haft om han eller hon kvarstått som medlem av företagarkassan. Han eller hon behåller alltså det arbetsvillkor han eller hon uppfyllt tills han eller hon uppfyller löntagares arbetsvillkor.

I 3 mom. föreslås att bestämmelserna om efterskydd endast ska tillämpas om övergången från en arbetslöshetskassa till en annan sker inom en månad efter det att medlemskapet i den tidigare arbetslöshetskassan har avslutats. Den föreslagna bestämmelsen ska gälla när en medlem i en löntagarkassa övergår till en företagarkassa och när en medlem i en företagarkassa övergår till en löntagarkassa. Bestämmelsen motsvarar 5 kap. 5 § 1 mom. och 8 § 1 mom., där det föreskrivs om godkännande av försäkringsperioder när en medlem i en löntagarkassa övergår till en annan löntagarkassa och när en medlem i en företagarkassa övergår till en annan företagarkassa. Enligt den nuvarande lagen upphör rätten till företagarkassans dagpenning när en person har varit medlem av en löntagarkassa 32 veckor. För att förtydliga lagen slopas detta. En företagare har ekonomiska incitament att bli medlem av en löntagarkassa när han eller hon tar emot en längre tids lönearbete. Av denna anledning behövs det inte någon särskild tid då företagares arbetsvillkor är i kraft.

I 4 mom. föreslås att arbetslöshetsdagpenningen ska beviljas och betalas av den arbetslöshetskassa där personen i fråga är medlem. Detta motsvarar den gällande lagen men det finns inte någon uttrycklig bestämmelse om det i lagen. Bestämmelsen gäller den konkreta betalningen, som kan ses som en anvisning för den som ansöker om arbetslöshetsdagpenning. Det föreskrivs särskilt om hur arbetslöshetsdagpenningar som betalas på grundval av efterskyddet finansieras.

13 §. Självrisktid. I 1 mom. ingår huvudregeln för självrisktid, enligt vilken till självrisktiden hör den tid en person är arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Ett syfte med självrisktiden är att minska det administrativa arbete som ersättningar för korta arbetslöshetsperioder skulle ge upphov till. Först när arbetslöshetstiden motsvarar sju fulla arbetsdagar under åtta på varandra följande kalenderveckor börjar rätten till arbetslöshetsdagpenning. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenningen. Bestämmelsen motsvarar till denna del den gällande lagen. Det föreslås att hänvisningarna till utbildningsdagpenning slopas i bestämmelsen på de grunder som anges i 1 kap. 2 §.

Det föreslås att till 2 mom. tillfogas att till självrisktiden räknas också de dagar för vilka en person har betalats arbetslöshetsförmåner med stöd av 10 kap. Förslaget hänför sig till definitionen av sysselsättningsfrämjande service och förenhetligande av de förmåner som betalas under tiden för den. För närvarande ingår inte någon självrisktid i det utbildningsstöd som betalas för tiden i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, i den utbildningsdagpenning som betalas under tiden för frivillig utbildning ingår självrisktid, men den förlöper under utbildningstiden. Arbetsmarknadsstöd kan betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service utan hinder av självrisktiden. Dessa olika förfaranden förenhetligas alltså på föreslaget sätt.

I 10 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreslås att arbetslöshetsförmåner ska betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service utan hinder av självrisktiden. Det rimmar illa med självriskprincipen att självrisktid ska åläggas t.ex. efter en lång utbildning. Om självrisktid förlöper även un-

der den tid då en person omfattas av sysselsättningsfrämjande service, främjar det deltagandet. Man kommer i allmänhet överens om sysselsättningsfrämjande service i den sysselsättningsplan som den arbetssökande och arbetskrafts- och näringsbyrån gör upp tillsammans, vilket förhindrar spekulationsförsök i anslutning till självrisken. Det föreslås att hänvisningarna till utbildningsdagpenning i bestämmelsen slopas på de grunder som anges i 1 kap. 2 §. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

6 kap. **Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet**

1 §. Arbetslöshetsdagpenningens belopp. I 1 mom. ska föreskrivas om grunddagpenningens belopp. Det föreslås att 1 mom. i den gällande lagen ska delas upp i två moment, eftersom det hänvisas till grunddagpenningens belopp annanstans i lagstiftningen. Då grunddagpenningens belopp utan förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg ingår i ett eget moment blir tolkningen av hänvisningsbestämmelserna tydligare.

I 2 mom. föreslås att förmånen som kallas tillägg för sysselsättningsplan ändras till omställningsskyddstillägg. Den föreslagna ändringen beror på att inom utkomstskyddet är tillägg för sysselsättningsplan en vilseledande benämning, eftersom det inte är fråga om ett tillägg som skulle betalas utöver grundförmånen, utan i tillägget för sysselsättningsplan är förtjänstdelen större än i den normala dagpenningen eller den förhöjda förtjänstdelen. Eftersom den inkomstrelaterade dagpenningen ändras bör för konsekvensens skull också grunddagpenningen ändras.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande lagen och där har endast företagits en teknisk ändring.

4 mom. motsvarar 3 mom. i den gällande lagen.

2 §. Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel, förhöjda förtjänstdel och omställningsskyddets förtjänstdel. I formeln för beräkning av arbetslöshetsdagpenningens förtjänstdel finns en gräns, och av den del som överskrider den är förtjänstdelen mindre än av den lön som stannar under gränsen. Det

föreslås att gränsen i 1—3 mom. höjs från 90 gånger grunddelen till 105 gånger grunddelen.

Det föreslås att beloppet av den förhöjda förtjänstdelen enligt 2 mom. ändras så att förtjänstdelen blir 57,5 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är grunddelen i fråga om den del som överskrider denna gräns 35 %.

I övrigt motsvarar 1—4 mom. den gällande lagen.

3 §. Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel då arbetslösheten börjar. I lagförslaget föreslås att förhöjd förtjänstdel ska betalas i tre olika situationer: när arbetslösheten börjar, när en lång arbetshistoria avslutats och under tiden för aktiva åtgärder. Det bestäms om var och en av dessa olika situationer i en egen paragraf.

Enligt 1 mom. ska förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 20 dagar under den maximala arbetslöshetspenningssperioden på 500 dagar till en arbetssökande som ha varit i arbete sammanlagt minst tre år innan rätten till arbetslöshetsdagpenning började. Arbetshistorien under tre år beräknas i huvudsak på samma sätt som den beräknas för närvarande när man undersöker en persons rätt till sysselsättningsplan. Arbetsvillkoret uppfylls när man har haft anställningsförhållande i sammanlagt minst tre år hos en eller flera arbetsgivaren. Några krav har inte uppställts på anställningsförhållandets varaktighet eller arbetstiden under anställningsförhållandet. I arbetsvillkoret kan inräknas endast arbete som utförts i anställnings- eller tjänsteförhållande, däremot inte arbete som försäkrats enligt FöPL eller LFöPL.

Eftersom det är fråga om en kortvarig förmån, bör man sträva efter att utredningen av tiden i arbete inte i onödan fördröjer behandlingen av ansökan. Tiden i arbete kan utredas med arbetsintyg eller någon annan tillförlitlig utredning av arbetsgivaren. I stället för dem kan också användas t.ex. pensionsmyndighetens registeruppgifter för att utreda tiden i arbete. I de kassor som tillämpar en procentbaserad medlemsavgift kan man också använda medlemsavgiftsregistret för att reda ut tiden i arbete. Om tiden i arbete kan bestäm-

mas på ett tillförlitligt sätt utifrån avgiftsuppgifterna, är detta tillräckligt för att betala förhöjd förtjänstdel. Perioder som jämföras med arbete kan inte beaktas när rätten till förhöjd förtjänstdel beräknas. Å andra sidan räknas olika slags ledigheter, t.ex. frånvaro från arbetet p.g.a. familjeledigheter, in i arbetsvillkoret, om personen i fråga har ett gällande anställningsförhållande under den tiden.

Tre års arbetshistoria ska föreligga när maximiperioden på 500 dagar börjar. Om kravet på tre års arbetshistoria uppfylls senare under dagpenningssperioden, börjar inte rätten till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel innan arbetsvillkoret uppfylls och maximiperioden på 500 dagar börjar från början.

I 3 e § föreskrivs om den inbördes prioriteringsordningen för förhöjningsdelar som betalas på olika grunder.

Trots att den förhöjningsdel och förhöjda förtjänstdel som betalas för 20 dagar i princip är avsedda att betalas i början av arbetslösheten, kan de betalas även senare, om den arbetssökande omfattas av sysselsättningsfrämjande service enligt sysselsättningsplanen och på denna grund får förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel. Syftet med detta är att beloppet av arbetslöshetsförmånerna inte ska minska av att den arbetssökande under de 20 första arbetslöshetsdagarna söker sig till aktiva åtgärder.

Om en arbetssökande uppfyller kraven för betalning av förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel på grundval av lång arbetshistoria i 3 a § när han eller hon blir arbetslös, har han eller hon inte rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt denna paragraf när han eller hon blir arbetslös. Denna bestämmelse gäller början på den arbetslöshetsperiod i början av vilken den arbetssökande uppfyller villkoren för erhållande av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel enligt 3 a §, dvs. han eller hon har blivit utan arbete till följd av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker och har arbetat i åtminstone 20 år.

I 2 mom. föreskrivs om när den som har rätt till förtjänstdel med stöd av 3 a § får rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt 3 §. Denna rätt uppkommer efter det att den arbetslöse har betalats förhöjningsdel

eller förhöjd förtjänstdel för minst en dag med stöd av 3 a § och därefter på nytt har uppfyllt löntagares arbetsvillkor.

I 3 mom. föreskrivs om när en person på nytt får rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel för 20 dagar. Enligt bestämmelsen börjar förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen alltid från början när personen i fråga uppfyller löntagares arbetsvillkor.

3 a §. *Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel sedan en lång arbetshistoria avslutats.* Paragrafen motsvarar 3 § i den gällande lagen och i den har företagits i huvudsak tekniska ändringar. I 4 mom. föreskrivs om den maximitid för vilken förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas med stöd av denna paragraf. Det föreslås att denna maximitid förkortas från 150 till 100 dagar.

3 b §. *Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service.* Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service motsvarar omställningsskyddets omställningsskyddstillägg. Förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen betalas under tiden för samma åtgärder och i enlighet med samma principer. Den enda skillnaden är att nivån på förmånen är något lägre. Å andra sidan ska erhållande av förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänstdelen inte förutsätta arbetshistoria av en viss längd och det ska inte ha någon betydelse varför anställningsförhållandet avslutats. Syftet med förmånen är att uppmuntra och belöna den arbetssökande för deltagande i sysselsättningsfrämjande service.

I 2 mom. föreskrivs om maximitiden för förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den ska vara 200 dagar under den maximala arbetslöshetsdagningsperioden på 500 dagar. Maximitiden avser maximitiden för förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel som betalas med stöd av 3 b §. Den arbetssökande kan t.ex. under en utbildning som pågår två år få förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel för sammanlagt högst 319 dagar. Så går det i det fallet att han eller hon på grund av lång arbetshistoria har rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel för 100 dagar, varav han eller hon hinner utnyttja en dag. När han eller hon därefter uppfyller

arbetsvillkoret, uppkommer rätt till 20 dagar när arbetslösheten börjar, till 200 dagar för tiden för sysselsättningsfrämjande service och av de 100 dagarna återstår 99 dagar.

Maximitiden börjar räknas från början när en person uppfyller arbetsvillkoret på nytt. Eftersom förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänstdelen för tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder också betalas till företagare, medför också uppfyllt arbetsvillkor för företagare rätt att på nytt få förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel under tiden för aktiva åtgärder.

3 c §. *Förutsättningar för omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel.* Det föreslås att en ny 3 c § fogas till lagen. Paragrafens innehåll motsvarar i huvudsak den gällande lagen. I paragrafen har företagits ändringar som beror på att tillägget för sysselsättningsplan ändras till omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel samt på de ändringar som föreslagits i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I 1 mom. bestäms vem som har rätt till omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel. Bestämmelsen motsvarar i sak den gällande lagen. I bestämmelsen har beaktats de ändringar som föreslagits i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I 2 mom. föreskrivs om för vilken sysselsättningsfrämjande service en arbetssökande har rätt till omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel. De sysselsättningsfrämjande åtgärder under vilka omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel betalas utvidgas jämfört med nuläget. Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Den service som ingår i omställningsskyddet är densamma som den sysselsättningsfrämjande service som definieras i 10 kap. i lagen. Omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel ska i praktiken inte betalas under alla dessa åtgärder, eftersom till en del av denna service endast styrs sådana som får arbetsmarknadsstöd. Service som berättigar till omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets för-

tjänstdel ska i praktiken utgöras av utbildning enligt 6 och 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice, arbetsprövning och arbetslivsträning som avses i 8 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel har inte tidigare betalats under tiden för frivillig utbildning, och inte heller under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller arbetslivsträning och arbetsprövning enligt 8 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Liksom tidigare ska omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas även för tiden mellan service som hör till omställningsskyddet, om tiden mellan denna service är högst sju kalenderdagar. Däremot ska förmånen inte längre betalas förhöjd under tiden för träning i anslutning till arbetssökande. Omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel ska inte heller betalas under tiden för arbetssökande på eget initiativ. Enligt den gällande lagen har förmånen kunnat betalas förhöjd för högst 20 dagar som använts för arbetssökande på eget initiativ enligt sysselsättningsplanen. Ändringen poängterar vederlagsnaturen hos utkomstskyddet för arbetslösa.

3 mom. motsvarar 6 kap. 3 a § 3 mom. i den gällande lagen.

3 d §. *Maximitiden för betalning av omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel.* Det föreslås att till lagen fogas en ny 3 d §. I 1 mom. föreslås att omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 200 dagar. Maximitiden förlängs således med 15 dagar.

2 mom. motsvarar den gällande lagen och i det har företagits endast tekniska ändringar som beror på de ändringar som föreslagits tidigare.

3 e §. *Betalningsordningen för förhöjningsdelarna och de förhöjda förtjänstdelarna samt omställningsskyddstillägget och omställningsskyddets förtjänstdel.* Det föreslås att till lagen fogas en ny 3 e §, där det föreskrivs om de olika förhöjningsdelarnas förhållande till varandra och i vilken ordning de betalas. Det centrala målet är att det inte

uppkommer sådana situationer i förmånssystemet som gör att arbetslösheten drar ut på tiden. Sysselsättning eller deltagande i sysselsättningsfrämjande service får inte leda till att förmånen minskar jämfört med om personen i fråga skulle vara enbart arbetssökande.

Enligt 1 mom. betalas inte förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel till en arbetssökande som har rätt till omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel. Detta avser de situationer där en sökande betalas omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel med stöd av 3 c §. För de tider då den sökande inte omfattas av aktiva åtgärder kan han eller hon betalas förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel med stöd av 3 § (när arbetslösheten börjar) eller 3 a § (sedan en lång arbetshistoria avslutats).

I 2 mom. föreskrivs att den som fått omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel för maximitiden inte heller efter detta har rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel under tiden för aktiva åtgärder under samma maximitid för arbetslöshetsdagpenningen på 500 dagar. Det är således inte möjligt för en arbetssökande att under samma maximitid få omställningsskyddets förtjänstdel för 200 dagar och därefter förhöjd förtjänstdel för 200 dagar under tiden för aktiva åtgärder. Omställningsskyddstillägget och omställningsskyddets förtjänstdel är således alternativa förmåner i förhållande till förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I 3 mom. föreskrivs om prioritetsordningen för förhöjningsdelar och förhöjda förtjänstdelar som betalas på olika grunder. I första hand betalas förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel som ska betalas under tiden för aktiva åtgärder. Om en arbetssökande inte omfattas av aktiva åtgärder, betalas till honom eller henne förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel som ska betalas när arbetslösheten börjar. Om en arbetssökande har rätt till förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel som ska betalas på grund av lång arbetshistoria, betalas denna först när han eller hon inte har rätt att få omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddet förtjänstdel eller förhöjning eller förhöjd förtjänstdel på någon annan grund.

5 §. Arbetsinkomst som utgörgrund för företagares inkomstrelaterade dagpenning. I 1 mom. bestäms hur den arbetsinkomst som ligger till grund för företagares dagpenning fastställs. Det föreslås att den tid för vilken arbetsinkomsten bestäms förkortas från 24 månader till 18 månader. Ändringen beror på att det föreslås att även företagares arbetsvillkor förkortas från 24 månader till 18 månader.

Det föreslås att hänvisningarna i 2 mom. ändras så att i företagares arbetslöshetsdagpenning kan ingå även förhöjd förtjänstdel enligt 6 kap. 2 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Den förhöjda förtjänstdelen ska i enlighet med 3 b § betalas under tiden för aktiva åtgärder.

5 a §. Företagares rätt till förhöjd förtjänstdel. Det föreslås att till lagen fogas en ny 5 a §, där det föreskrivs om rätt till förhöjd förtjänstdel för den som är medlem av en företagarkassa. Till en företagare som är berättigad till företagares inkomstrelaterade dagpenning betalas förtjänstdelen under tiden för aktiva åtgärder på det sätt som föreskrivs i 3 b §. Detta är den enda situationen när förhöjd förtjänstdel betalas till medlemmar av en företagarkassa. Förhöjd förtjänstdel betalas således inte för högst 20 dagar när arbetslösheten börjar på det sätt som föreskrivs i 3 §. Den som är berättigad till företagares inkomstrelaterade dagpenning har inte heller rätt till förhöjningsdel, om ingen förhöjd förtjänstdel finns att betala ut därför att arbetsinkomsten varit för låg. Detta motsvarar de bestämmelser som tillämpas på löntagare.

7 §. Dagpenningens periodens maximitid. I 1 mom. har företagits en teknisk ändring som beror på att förmånen vid namn utbildningsdagpenning slopas. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms hur det belopp som betalts i jämkad dagpenning beaktas då maximitiden beräknas. Bestämmelsen har samma innehåll som 4 kap. 6 § 3 mom. i den gällande lagen.

8 §. När dagpenningens perioden börjar från början. I 1 mom. bestäms under vilka förutsättningar arbetslöshetsdagpenningens perioden börjar från början. I företagares arbetsvillkor inräknas endast minst 12 månader långa perioder med arbete under dagpenningens perio-

den. På de grunder som angetts i samband med 5 kap. 7 § föreslås att kravet på minst 12 månader långa perioder med arbete slopas. Detta betyder i praktiken att det nuvarande kravet på 12 månader långa perioder med arbete förkortas till fyra månader.

2 mom. motsvarar den gällande lagen.

I 3 mom. föreskrivs om hur lönen bestäms för de personer som är sysselsatta med stöd av skyldigheten enligt 7 kap. 7 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Enligt bestämmelsen bestäms inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen på nytt, om inte den lön som bestäms på grundval av de nya inkomstuppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att utkomsten försämras för de personer som inte blir berättigade till tilläggsdagar därför att åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar har höjts. När kommunen sysselsätter dem blir lönen ofta lägre än arbetstagarnas tidigare lönenivå och därmed sjunker också nivån på arbetslöshetsdagpenningen.

9 §. Rätt till tilläggsdagar. I paragrafen bestäms vem som har rätt till arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar. 1 mom. motsvarar den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms om rätt till tilläggsdagar för dem som är födda 1950—1954. Enligt den gällande lagen tillkommer rätt till tilläggsdagar en arbetssökande som är född 1950 eller därefter, om han eller hon har fyllt 59 år före utgången av maximitiden. Efter som den undre gränsen för denna s.k. pensionssluss höjs för dem som är födda 1955 eller därefter, måste motsvarande avgränsning göras i bestämmelsen. I bestämmelsen har dessutom företagits tekniska ändringar. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

I 3 mom. bestäms om rätt till tilläggsdagar för dem som är födda 1955 och därefter. För deras del uppkommer rätt till tilläggsdagar om de fyller 60 år före utgången av maximitiden. Detta betyder att för deras del stiger den s.k. pensionsslussen från cirka 57 år och en månad till 58 år och en månad.

10 §. Förhöjt belopp av den inkomstrelaterade dagpenningen. Det föreslås att paragrafen upphävs för efter den höjning av gränsen som föreslås i 2 § är arbetslöshetsdagpen-

ningens nya nivå högre än den inkomstrelaterade dagpenningens nuvarande förhöjda belopp för tilläggsdagar enligt 10 §. Av denna orsak är bestämmelsen onödig.

7 kap. **Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd**

Det föreslås att bestämmelserna om villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd och arbetsmarknadsstödet belopp samlas i 7 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Eftersom det föreskrivs om sysselsättningsfrämjande service i 10 kap., blir nästan hälften av de bestämmelser som för närvarande gäller endast arbetsmarknadsstöd allmänna bestämmelser som tillämpas på samtliga arbetslöshetsförmåner. För närvarande ingår bestämmelser om arbetsmarknadsstöd i 7—9 kap. I den gällande lagen finns allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd i 7 kap., i 8 kap. föreskrivs om särskilda arbetskraftspolitiska begränsningar för arbetsmarknadsstöd och i 9 kap. om arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet. Med tanke på lagens klarhet är det motiverat att de allmänna bestämmelserna om arbetsmarknadsstöd i 7 kap. och bestämmelserna om arbetsmarknadsstödet varaktighet och belopp i 9 kap. samlas i ett kapitel.

1 §. Rätt till arbetsmarknadsstöd. I paragrafen föreskrivs om de allmänna förutsättningar som ska föreligga för att arbetsmarknadsstöd ska kunna betalas.

Innehållet i 1 mom. motsvarar 7 kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen och 2 mom. motsvarar 7 kap. 1 § 4 mom. i den gällande lagen.

Bestämmelserna om arbetskraftspolitiska åtgärder i 1 § 2 mom. i den gällande lagen ingår i föreslaget till 10 kap. och bestämmelserna om resebidrag i 1 § 3 mom. har slagits samman med bestämmelserna i 7 kap. 3 §.

2 §. Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd. Innehållet i bestämmelsen motsvarar 7 kap. 4 § i den gällande lagen.

Enligt 1 mom. har en invandrare rätt till arbetsmarknadsstöd endast i form av integrationsstöd under de följande tre åren efter det att invandraren infördes i befolkningsdatasystemet i den första hemkommunen. Detta

motsvarar i sak den gällande lagen och baserar sig på 12 § 3 mom. i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999).

Förutsättningen för betalning av integrationsstöd är att personen i fråga har en gällande integrationsplan enligt 10 § i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande. I lagen om offentlig arbetskraftsservice och i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om hur integrationsplanerna ska iakttas. I 10 kap. föreskrivs om de förmåner som betalas under tiden för service som överenskommit i integrationsplanen.

3 §. Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag. I paragrafen föreskrivs om betalning av arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd. Arbetsmarknadsstöd ska kunna beviljas en person som tar emot heltidsarbete som varar i minst två månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader. Som berättigad till arbetsmarknadsstöd betraktas en person som får arbetsmarknadsstöd eller till vilken inte betalas arbetsmarknadsstöd av orsaker som nämns i 10 kap. 2 §. Arbetsmarknadsstöd betalas i form av resebidrag även om en person inte är arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån.

Resebidrag kan dock inte betalas för ett anställningsförhållande där arbetsgivaren får lönesubvention enligt 7 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice för lönekostnaderna. Ett undantag från detta utgör lönesubvention som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I 7 kap. 5 § 2 mom. 2 punkten i den gällande lagen föreskrivs att resebidrag inte beviljas på grundval av ett anställningsförhållande som har börjat innan arbetskraftsmyndigheten har gett ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om beviljande av bidraget. Bestämmelsen kan anses oskälig i en situation där en arbetssökande har ansökt om resebidrag i tid, men arbets- och näringsministeriet inte har gett ett arbetskraftspolitiskt utlåtande innan anställningsförhållandet har börjat. För att säkerställa den arbetssökandes rättsskydd föreslås det att i 1 mom. ska föreskrivas att resebidrag

kan beviljas om ansökan har lämnats in innan anställningsförhållandet har börjat. I övrigt motsvarar bestämmelsen till sitt innehåll gällande lag.

4 §. Arbetsmarknadsstödet belopp. Innehållet i paragrafen motsvarar 9 kap. 1 § i den gällande lagen. Den enda ändringen i paragrafen är att i 1 mom. bestäms om förhöjningsdelens storlek. På motsvarande sätt som i fråga om arbetslöshetsdagpenning föreslås att till den som får arbetsmarknadsstöd betalas förhöjningsdel under tiden för samma sysselsättningsfrämjande service för vilken den som får arbetslöshetsdagpenning betalas förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel eller omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel.

5 §. Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service. I paragrafen bestäms om betalning av arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I 1 mom. sägs att rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel har en person som när han eller hon påbörjar sysselsättningsfrämjande service har fått arbetsmarknadsstöd för högst 500 dagar eller för högst 180 dagar efter det att rätten till arbetslöshetsdagpenning har upphört därför att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut. Det avgörande är, om den sysselsättningsfrämjande service som specificeras närmare i 5 § 2 mom. har börjat innan ovan nämnda arbetsmarknadsstödsdagar har gått ut. Om den arbetssökande påbörjar servicen innan 500 dagar eller 180 dagar gått ut, betalas han eller hon förhöjningsdel för hela den tid servicen pågår, trots att nämnda dagsgränser överskrids medan servicen pågår, dock högst den maximitid på 200 dagar som föreskrivs i 3 mom.

I 2 mom. föreskrivs vilken sysselsättningsfrämjande service som berättigar till förhöjningsdel. Bestämmelsen är densamma som i fråga om arbetslöshetsdagpenning.

I 3 mom. föreslås att förhöjningsdel betalas för sammanlagt högst 200 dagar. Förhöjningsdelen börjar betalas från början när personen i fråga på nytt har blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

6 §. Inkomster som ska beaktas vid behovsprövning. 7 §. Behovsprövning. 8 § Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning. 9 §. Partiellt arbetsmarknadsstöd.

6—9 § i lagförslaget motsvarar i sak 9 kap. 3—6 § i den gällande lagen.

10 §. Självrisktid. Innehållet i 10 § om självrisktid motsvarar 7 kap. 9 § i den gällande lagen. Endast i 3 mom. föreslås i motsvarighet till arbetslöshetsdagpenningen att i självrisktiden inräknas också de dagar för vilka personen har betalats arbetsmarknadsstöd med stöd av 9 kap. Motiveringen till den föreslagna ändringen är densamma som i samband med arbetslöshetsdagpenningens självrisk enligt 5 kap. 13 §.

11 §. Arbetsmarknadsstödet varaktighet. Paragrafen motsvarar 9 kap. 7 § i den gällande lagen.

9 kap. **Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet**

Det föreslås att 9 kap. upphävs. Det föreslås att bestämmelserna om arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet i 9 kap. i den gällande lagen flyttas till 7 kap. I det föreslagna 9 kap. föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för arbetslöshetsförmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Bestämmelserna i kapitlet gäller såväl arbetslöshetsdagpenning som arbetsmarknadsstöd.

1 §. Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service. I 1 mom. föreslås en bestämmelse om den allmänna principen, enligt vilken försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service tryggas genom arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Momentet är informativt och med stöd av det avgörs inte om den arbetssökande har rätt till arbetslöshetsförmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I 2 mom. föreslås en definition av sysselsättningsfrämjande service. Enligt 1 och 2 punkten ska sådan service vara arbetskraftspolitisk utbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och frivillig utbildning enligt 9 kap. i nämnda lag. Att frivillig utbildning betraktas som sysselsättningsfrämjande service baserar sig på målet

att en person som genomgår frivillig utbildning så långt det är möjligt ska ha samma ställning som den som genomgår arbetskraftspolitisk vuxenutbildning med avseende på erhållandet av arbetslöshetsförmåner.

Annan sysselsättningsfrämjande service vore arbetsprövning, arbetslivsträning och arbetspraktik enligt 8 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice, arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i nämnda lag, s.k. jämställda åtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

2 §. Berättigade till arbetslöshetsförmåner. I 1 mom. föreslås att under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas den arbetslöshetsförmån som den arbetssökande har rätt till medan han eller hon är arbetslös. Härmed avses om den arbetssökande betalas inkomstrelaterad eller grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Om förmånsbeloppet föreskrivs däremot på annat ställe i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Samtidigt betyder förslaget till 1 mom. att den arbetssökande inte har rätt till arbetslöshetsförmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service, om han eller hon inte har rätt till förmån under arbetslöshetstiden. I 2 och 5 mom. föreskrivs om avvikelser.

Arbetslöshetsförmåner ska när övriga villkor uppfylls betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service för alla dagar, även för de dagar då service inte ordnas under tidsperioden i fråga. Till exempel arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas på basis av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte så att den berörda personen ska delta i arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte under minst en och högst fem dagar per kalendervecka. Under en dag ska arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte pågå minst 4 timmar. Arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte ska anpassas till personens arbets- och funktionsförmåga samt kunnande så att den är meningsfull och tillräckligt krävande med tanke på ett inträde på arbetsmarknaden. Förslaget förtydligar nuvarande oenhetliga lagstiftning och tolkningspraxis.

Om den arbetssökande är frånvarande från servicen av andra orsaker än till exempel en helgdag som infaller på en vardag eller för att service inte ordnas en viss dag, ska arbetslöshetsförmånen på basis av sysselsättnings-

främjande service i princip inte betalas för denna dag. Om detta ska föreskrivas i 3 §. Den arbetssökande ska för sådana frånvarodagar inte heller ha rätt till arbetslöshetsförmån t.ex. på grund av arbetslöshet.

Arbetssökande som deltar i arbetspraktik är alltid berättigade till arbetsmarknadsstöd, och förslaget till 1 mom. motsvarar till denna del tillsammans med förslaget till 1 § 2 mom. den gällande lagstiftningen. Till arbetsprövning kan däremot hänvisas både arbetssökande som är berättigade till arbetsmarknadsstöd och sådana som är berättigade till arbetslöshetsdagpenning. I fråga om arbetssökande med arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetsprövning motsvarar de föreslagna bestämmelserna den gällande lagstiftningen, men i fråga om arbetssökande med arbetslöshetsdagpenning som deltar i arbetsprövning är bestämmelserna nya. De motsvarar dock etablerad praxis, enligt vilken arbetslöshetsdagpenning har kunnat betalas under tiden för arbetsprövning, om den arbetssökande har haft rätt till en förmån som betalas för arbetslöshetstiden. Den enda bestämmelsen om arbetslöshetsdagpenning som betalas under tiden för arbetsprövning i den gällande lagen har rört tillägg för sysselsättningsplan som betalas till personer som omfattas av omställningsskydd.

Enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice kan såväl arbetssökande med arbetsmarknadsstöd som sådana som får arbetslöshetsdagpenning hänvisas till arbetslivsträning. Till den som får arbetslöshetsdagpenning har dock betalats sysselsättningsstöd och inte arbetslöshetsdagpenning under tiden för arbetslivsträningen. Då det i 1 § 2 mom. 3 punkten definieras att arbetslivsträning är en sysselsättningsfrämjande service, betyder detta tillsammans med det som anges i 2 § 1 mom. att under tiden för arbetslivsträning betalas arbetslöshetsdagpenning i stället för sysselsättningsstöd. För den arbetssökande leder detta till att han eller hon inte behöver ansöka om sysselsättningsstöd hos arbets- och näringsbyrån när han eller hon påbörjar arbetslivsträning, utan han eller hon får fortfarande dagpenning från antingen arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

Som sysselsättningsfrämjande service ska betraktas även arbets- eller utbildningspröv-

ning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Arbets- och utbildningsprövning som ordnas för handikappade har liknande mål som t.ex. arbetspraktik, och av denna orsak vore det motiverat att under tiden för arbets- och utbildningsprövning kan betalas arbetslöshetsförmåner uttryckligen på grundval av deltagande i sysselsättningsfrämjande service och inte på grundval av arbetslöshet.

En person som fått utbildningsdagpenning enligt 10 kap. i den gällande lagen eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice har inte behövt vara arbetsökande för att få förmånen. Förslaget till 2 mom. innehåller dock ett sådant villkor i anslutning till all sysselsättningsfrämjande service att arbetssökandet ska vara i kraft för att arbetslöshetsförmåner ska kunna betalas under tiden för servicen.

I 3 mom. föreslås att en arbetssökande ska ha rätt till arbetslöshetsförmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att han eller hon inte kan betalas arbetslöshetsförmån för arbetslöshetstiden, om detta beror på tid utan ersättning, skyldighet att vara i arbete, självrisktid, en begränsning enligt 8 kap. 2 §, som gäller unga utan yrkesutbildning, väntetid eller behovsprövning. Samtliga punkter i momentet gäller arbetssökande som ansöker om arbetsmarknadsstöd och momentet motsvarar till denna del 7 kap. 2 § 2—6 och 8 punkten i den gällande lagen. Med avvikelse från den gällande lagen kan arbetsmarknadsstöd däremot inte betalas under tiden för servicen, om betalning av arbetsmarknadsstöd under arbetslöshetstiden förhindras av att ansökan om arbetsmarknadsstöd är försenad eller jämkning eller minskning av förmånen enligt 4 kap.

Förslaget till 3 mom. 1—3 punkten kan bli tillämpligt även på arbetslöshetsdagpenning. För närvarande har man kunnat få förmån (utbildningsstöd) endast under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utan hinder av tid utan förmån, skyldighet att vara i arbete och självrisktid. För att uppmuntra de arbetssökande att delta i sysselsättningsfrämjande service vore det dock motiverat att arbetslöshetsförmåner kunde betalas under tiden för servicen oberoende av dessa hinder.

För självrisktiden betyder förslaget till

3 mom. 3 punkten i praktiken att tillsammans med de ändringar som föreslås i 5 kap. 13 § och 7 kap. 9 § kunde självrisktid förlöpa redan under tiden för sysselsättningsfrämjande service och den sökande betalas arbetslöshetsförmån för samma tid, om den arbetssökande bara annars har rätt till en förmån som betalas under tiden för servicen. Förslaget uppmuntrar de arbetssökande att delta i sysselsättningsfrämjande service i ett så tidigt skede som möjligt.

4 mom. motsvarar i sak 7 kap. 7 § 2 mom. i den gällande lagen.

Till dem som är berättigade till arbetsmarknadsstöd har för närvarande betalats arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsprövning, arbetslivsträning, arbetspraktik och arbets- och utbildningsprövning trots begränsningarna gällande utlandsvistelse i 2 kap. 3 §. Det föreslås att motsvarande bestämmelse ska införas i paragrafens 5 mom. Bestämmelsen ska även gälla dem som är berättigade till arbetslöshetsdagpenning.

I 6 mom. föreslås en hänvisning enligt vilken i 4 § bestäms om rätt till arbetslöshetsförmån under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning för en person som inte kan betraktas som en arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom. I det gällande 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice har föreskrivits att utbildningsstöd i vissa situationer har kunnat betalas även till personer som inte är arbetslösa. Eftersom även andra specialbestämmelser tillämpas på förmåner som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, är det motiverat att föreskriva separat om dem.

3 och 4 mom. i den föreslagna lagen samt 4 § tillämpas när man ska bedöma en arbetssökandes rätt till förmåner under den sysselsättningsfrämjande servicen när servicen börjar, medan det i 3 § föreskrivs hur omständigheter som inträffar medan servicen pågår inverkar. I praktiken betyder detta t.ex. att skyldighet att vara i arbete som ålagts innan den sysselsättningsfrämjande servicen börjar inte hindrar att arbetslöshetsförmån betalas med stöd av 2 § 3 och 4 mom. utom under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, medan en skyldighet som ålagts att börja mitt under servicen förhindrar att förmån utbetalas under tiden för all annan service än

arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och frivillig utbildning.

3 §. *Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service.* Det föreslås att i denna paragraf ska föreskrivas om utbetalning av arbetslöshetsförmån för den tid då den arbetssökande är frånvarande från annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller arbetssökandens frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån, om vilket det föreslås bestämmelser i 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

På basis av förslaget ska den arbetssökande i princip ha rätt till arbetslöshetsförmån som utbetalas på grund av sysselsättningsfrämjande service för de dagar då han eller hon deltar i servicen. För de dagar som den arbetssökande inte deltar i servicen utbetalas ingen arbetslöshetsförmån på basis av servicen eller arbetslösheten, om den arbetssökande inte har en orsak som anges i 1 mom. för sin frånvaro. Förteckningen i 1 mom. är uttömmande. Om den arbetssökande har en i 1 mom. angiven orsak för sin frånvaro utbetalas arbetslöshetsförmån på basis av deltagande i sysselsättningsfrämjande service.

I 1 mom. föreslås att arbetslöshetsförmån ska kunna utbetalas på grund av deltagande i sysselsättningsfrämjande service om frånvaron beror på den arbetssökandes arbetsoförmåga. Arbetsoförmågan ska tolkas på det sätt som föreskrivs i 3 kap. 3 §, med andra ord ska den arbetssökandes arbetsoförmåga avgöras i enlighet med beslutet om förmåner som utbetalas på grund av arbetsoförmåga. Bestämmelsen medför inte en bättre rätt än vad som föreskrivs i 3 kap. 3 § för den arbetssökande att få arbetslöshetsförmån under arbetslöshetstiden.

I 2 mom. föreskrivs om rätten för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service till en arbetslöshetsförmån på grund av deltagande i servicen i en situation där den arbetssökandes under 10-åriga barn plötsligt har insjuknat. En arbetslöshetsförmån ska i detta fall kunna betalas för högst fyra vardagar. Åldersgränsen på 10 år för den arbetssökandes barn samt begränsningen av utbetalningen av förmånen till högst fyra vardagar motsvarar bestämmelserna om arbetstagares rätt till tillfällig vårdledighet i

4 kap. 6 § i arbetsavtalslagen (55/2001).

En förutsättning för att få arbetslöshetsförmån är att den arbetssökande ska kunna ta emot heltidsarbete och delta i sysselsättningsfrämjande service. Genom att föreskriva om den arbetssökandes rätt till en arbetslöshetsförmån på grund av sysselsättningsfrämjande service försätts den arbetssökande i samma ställning som en person som arbetar. Om barnets sjukdom fortsätter längre än fyra dagar bör man överväga om den sysselsättningsfrämjande servicen ska avslutas för den berörda arbetssökanden. Den arbetssökandes rätt till en arbetslöshetsförmån efter det att den sysselsättningsfrämjande servicen avslutats ska avgöras på basis av bestämmelserna i 2 och 8 kap.

Den arbetssökande ska då den sysselsättningsfrämjande servicen pågår ha möjlighet att delta till exempel i arbetsintervjuer, i lämplighetstest i anslutning till arbetssökande och studier liksom i antagnings- och urvalsprov till läroanstalter utan att förlora rätten till en arbetslöshetsförmån. Det föreslås att om detta ska föreskrivas i 1 mom. 3 punkten.

I 2 mom. föreslås att bestämmelserna i paragrafen inte ska tillämpas på integrationsåtgärder för invandrare som jämföras med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Till invandrare betalas under tiden för en sådan jämförbar åtgärd en arbetslöshetsförmån på samma sätt som till en person som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

4 §. *Avvikande tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa under tiden för sysselsättningsfrämjande service.* I 1 mom. föreslås att det som bestäms i 2 och 8 kap. och 6 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte ska tillämpas under arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och frivillig utbildning enligt 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Förslaget motsvarar den gällande lagstiftningen med det undantaget att den som ska anses som företagare på heltid inte har rätt till utbildningsdagpenning enligt den gällande lagen.

I praktiken betyder detta att en person ska vara arbetssökande för att få arbetslöshetsförmåner för utbildningstiden, men till följd av den arbetssökandes arbetskraftspolitiskt klandervärda förfarande under denna tid åläggs inte t.ex. tid utan ersättning eller skyl-

dighet att vara i arbete och han eller hon förlorar inte sin rätt till förmån för att han eller hon börjat med företagsverksamhet eller andra studier. Exempelvis bestämmelserna i 4 kap. om jämkad arbetslöshetsförmån tillämpas ändå under utbildningstiden, så den arbetsökande förlorar sin rätt till förmån bl.a. sedan han eller hon tagit emot heltidsarbete som varar längre än två veckor.

2 mom. motsvarar 7 kap. 3 § 1 mom. andra meningen i den gällande lagen.

5 §. Särskilda bestämmelser om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice har man kunnat få utbildningsstöd under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning även när man inte varit arbetslös i enligt med nämnda lag. I 1 och 2 mom. föreslås bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmån under arbetskraftspolitisk vuxenutbildning för andra än sådana som ska betraktas som arbetslösa med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och om förmånens storlek.

I 1 mom. föreslås att den som är företagare på heltid ska ha rätt till arbetslöshetsförmån under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. För dem som får arbetslöshetsdagpenning motsvarar förslaget till denna del gällande lagstiftning. Med stöd av den gällande lagstiftningen har däremot arbetsmarknadsstöd inte kunnat betalas till den som är företagare på heltid. Förslaget förenhetligar de arbetssökandes möjligheter att delta i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning när även företagare på heltid som ansöker om arbetsmarknadsstöd har möjlighet att få förmånen för utbildningstiden. Företagare på heltid har dock inte, liksom inte heller någon annan, någon subjektiv rätt till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Det föreslås att den som hotas av arbetslöshet ska ha rätt till arbetslöshetsförmån under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning på samma sätt som i fråga om företagare på heltid.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om förmåner som betalas till företagare på heltid och sådana som hotas av arbetslöshet. Till den som är företagare på heltid betalas endast grunddagpenning eller den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel eller arbetsmarknadsstöd samt barnförhöjning. Till en person

som hotas av arbetslöshet kan också betalas den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

Både den som är företagare på heltid och den som hotas av arbetslöshet ska också uppfylla de villkor som föreslås i 2 § för att erhålla förmånen, med andra ord ha rätt till arbetslöshetsförmån i fråga om andra hinder än de som följer av definitionen av arbetslös. De ska bl.a. vara arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. För det andra tillämpas på dem det som föreslås i 2 § 3 mom. om vissa hinder för erhållande av arbetslöshetsförmån.

Till skillnad från den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice ska en person med heldagsarbete som inte hotas av arbetslöshet inte ha rätt till förmån under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. I 3 mom. föreslås att i en situation där den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen ordnas som fristående helheter så att utbildningsperioderna inte direkt följer på varandra, kan arbetslöshetsförmån inte betalas för tiden mellan perioderna på grundval av deltagande i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. I praktiken betyder detta att en arbetssökande som har rätt till en arbetslöshetsförmån som betalas på grund av arbetslöshet får arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning för tiden mellan utbildningsperioderna medan en arbetssökande som inte har rätt till förmån under arbetslöshetstiden, t.ex. på grund av skyldighet att vara i arbete, inte får någon arbetslöshetsförmån. Till denna del motsvarar den föreslagna bestämmelsen den gällande lagstiftningen.

6 §. Ersättning för uppehälle. I 1 mom. föreslås en hänvisning som gäller resekostnader och andra kostnader för uppehälle. Bestämmelser om ersättning för nämnda kostnader ingår på samma sätt som i den gällande lagstiftningen i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om ersättning för uppehälle under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 7 kap. 8 § 2 mom. i den gällande lagen, men nivån på ersättningen för uppehälle höjs med 1 euro. Med dag då den arbetslöse deltar i verksamhet enligt aktiveringsplanen avses en dag då personen i

fråga, förutom att dagen ingår i aktiveringsplanen, också faktiskt har deltagit i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

10 kap. **Bestämmelser om utbildningsdagpenning**

I det förslagna 10 kap. föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för arbetslöshetsförmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Bestämmelserna i kapitlet gäller såväl arbetslöshetsdagpenning som arbetsmarknadsstöd. Det föreslås att 10 kap. upphävs. I den gällande lagen har föreskrivits om frivillig utbildning, men dessa bestämmelser föreslås nu ingå i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Bestämmelser om betalning av arbetslöshetsförmåner under tiden för frivilliga studier föreskrivs i detta kapitel. Syftet med ändringen är att förtydliga och förenhetliga de förmåner som betalas arbetslösa under utbildningstid. Samtidigt förbättras förmånerna under tiden för frivillig utbildning.

11 kap. **Bestämmelser om verkställighet**

1 §. *Ansökan om arbetslöshetsförmåner.* Det föreslås att omnämningarna av utbildningsdagpenning slopas i 1 mom. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

14 kap. **Särskilda bestämmelser**

2 §. *Justering av den lön som ligger till grund för dagpenningen.* Det föreslås att hänvisningarna i 1 mom. ändras till följd av de ändringar som föreslås i 5 kap. 3 §. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

2 a §. *Hur stipendieperioden räknas ut.* Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen ändras till följd av de ändringar som föreslås i 5 kap. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

3 §. *Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen.* I 1 mom. bestäms allmänt om finan-

sieringen av inkomstrelaterade dagpenningar. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms om finansieringen av grunddagpenning. Grunddagpenningen och den därtill anslutna barnförhöjningen finansieras av statens medel och intäkter av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie liksom för närvarande. Enligt 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner redovisar arbetslöshetsförsäkringsfonden intäkten av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen enligt utkomstskyddet för arbetslösa och grundstöden enligt den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av arbetstagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. I bestämmelsen föreslås att förhöjningsdelar som betalas med stöd av 6 kap. 3 b § under tiden för sysselsättningsfrämjande service på motsvarande sätt finansieras av statens medel och intäkten av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.

Enligt den gällande lagen finansieras grunddagpenningens nuvarande förhöjningsdelar och tillägget för sysselsättningsplan med arbetslöshetsförsäkringspremien. I bestämmelsen föreslås att förutom dessa ska de förhöjningsdelar enligt 6 kap. 3 § som betalas när arbetslösheten börjar finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremierna.

3 a §. *Finansieringen av arbetsmarknadsstödet.* Det föreslås att hänvisningarna i 2 mom. ändras så att de börjar motsvara de ändringar som föreslagits i lagen. Bestämmelsens innehåll förblir oförändrat. Förmåner som betalats under tiden för sysselsättningsfrämjande service samt resebidrag ska fortfarande finansieras av statens medel, och arbetsmarknadsstöd som betalats under tiden för dem räknas inte in i de 500 betalningsdagar som avses i 1 mom. Bestämmelsen i den sista meningen i 2 mom. i den gällande lagen, som gäller finansiering av ersättningar för uppehälle föreslås ingå i 14 kap. 3 d § 1 mom. Detta är motiverat därför att finansieringen av ersättningar för uppehälle gäller alla ersättningar för uppehälle och inte bara ersättningar för uppehälle som betalats mottagare av arbetsmarknadsstöd.

3 b §. *Förskott som ska betalas för täckan-*

de av förmånerna. Det föreslås att tillägget för sysselsättningsplan i 1 mom. ändras till omställningsskyddstillägg. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

3 d §. Övriga bestämmelser om finansieringen. I 1 mom. föreskrivs om finansieringen av ersättningar för uppehälle. Saken har motiverats i samband med 3 a §. Bestämmelserna om finansiering av utbildningsdagpenningen i 1 mom. i den gällande lagen blir onödiga till följd av de föreslagna ändringarna.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Det föreslås att arbetsvillkoret förkortas från 43 till 34 kalenderveckor för de arbets sökande som inte har fått arbetslöshetsdagpenning för den 1 januari 1997 eller för tiden efter det. Det bestäms om tidsgränsen i den gällande lagens ikraftträdandebestämmelse. För att förenkla verkställigheten föreslås att det nya kortare arbetsvillkoret tillämpas efter det att en person har varit i arbete där arbetsvillkoret uppfylls minst en kalendervecka med den nya lagen varit i kraft. I regel betyder detta 18 timmars arbete under en kalendervecka. Då undviker man att utreda arbetsvillkoret retroaktivt för de arbetssökande som under tiden före lagens ikraftträdande har varit i arbete mer än 34 veckor men mindre än 43 veckor.

För dem som fått arbetslöshetsdagpenning tidigare föreslås att arbetsvillkoret ändras så att granskningsperioden förlängs från 24 till 28 månader. Den som betalar ut arbetslöshetsdagpenningen följer med att arbetsvillkoret uppfylls för dem som har fått arbetslöshetsdagpenning. Eftersom granskningsperioden för arbetsvillkoret numera är 24 månader, är uppföljningsperioden på motsvarande sätt 24 månader. För att de som betalar ut arbetslöshetsdagpenning inte ska bli tvungna att retroaktivt utreda arbetsperioder som infaller utanför den 24 månader långa granskningsperioden, föreslås att när den nya granskningsperioden tillämpas på dem som redan tidigare fått dagpenning sträcker sig granskningsperioden som längst till den 1 januari 2008, om det inte finns orsak enligt 5 kap. 3 § 2 eller 3 mom. att förlänga granskningsperioden.

I 5 kap. 3 § 3 mom. föreskrivs om förläng-

ning av granskningsperioden. I 5 kap. 4 § 4 mom. föreskrivs hur betalningen av sänkt lön för sjukdomstid inverkar på beräkningen av arbetsvillkoret. Det föreslås att som en orsak som förlänger granskningsperioden läggs till tid då en person omfattas av en arbetsmarknadsåtgärd enligt 8 kap. i lagen om ofentlig arbetskraftsservice. För att man inte ska behöva granska retroaktivt om arbetsvillkoret uppfylls, föreslås att 5 kap. 3 § 3 mom. och 4 § 4 mom. tillämpas från och med lagens ikraftträdande.

Det föreslås att företagares arbetsvillkor förkortas från 24 månader till 18 månader under en granskningsperiod på 48 månader. För att förenkla verkställigheten föreslås att det kortare arbetsvillkoret tillämpas på de arbetssökande vars företagsverksamhet upphör och arbetslöshet börjar medan den nya lagen är i kraft.

Grunddagpenningen och dess förhöjningsdelar följer för närvarande 2001 års indexnivå, och det är inte motiverat att ändra på detta. Av denna anledning föreslås i ikraftträdandebestämmelsen att beloppen av grunddagpenning enligt 6 kap. 1 § 1 mom. och beloppen av grunddagpenningens förhöjningsdel och tillägget för sysselsättningsplan enligt 6 kap. 1 § 2 mom. motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

I 6 kap. 2 § föreskrivs om beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänst-del, den förhöjda förtjänst delen och omställningsskyddets förtjänst del. De nya räknereg-lerna tillämpas på arbetslöshetsdagpenningar som hänför sig till tiden från och med lagens ikraftträdande. Ett undantag från detta utgör de arbetslösa som har rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del enligt 6 kap. 3 § i den gällande lagen på grund av arbetslöshet som har börjat före 2010. De behåller sin rätt att få förhöjningsdel och förhöjd förtjänst del för sammanlagt högst 150 dagar, medan rätten till förhöjningsdel och förhöjd förtjänst del förkortas till 100 dagar för dem som blir arbetslösa efter lagens ikraftträdande. Eftersom de behåller sin rätt att få förhöjd förtjänst del för en längre tid, tillämpas inte 6 kap. 2 kap. 2 mom. till alla delar på dem när lagen träder i kraft. När lagen träder i

kraft tillämpas på förhöjd förtjänst del den nya högre gränsen på 105 gånger grunddelen, men förtjänst delen förblir 55 och 32,5 procent när förhöjd förtjänst del betalas med stöd av 6 kap. 3 a §. Detta förfarande tillämpas när förhöjd förtjänst del betalas för 2010. När förhöjd förtjänst del betalas under tiden för aktiva åtgärder eller när arbetslösheten börjar, tillämpas då de nya räknereglerna till alla delar genast när lagen träder i kraft. I 6 kap. 3 b och 5 a § samt i 7 kap. 5 § föreskrivs om betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänst del under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Om en person omfattas av sysselsättningsfrämjande service enligt ovan nämnda bestämmelser när lagen träder i kraft, betalas till honom eller henne förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del till arbetslöshetsförmånen från och med lagens ikraftträdande. Likaså blir de som redan omfattas av omställningsskydd enligt 6 kap. 3 e och 3 d § berättigade till omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänst del, om de t.ex. bedriver frivilliga studier med utbildningsdagpenning när lagen träder i kraft.

Maximitiden för omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänst del stiger från 185 dagar till 200 dagar. Den nya maximitiden tillämpas på alla de arbetssökande vilkas rätt till tillägg för sysselsättningsplan inte har upphört före denna lags ikraftträdande. I fortsättningen ska omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänst del inte längre betalas under tiden för arbetssökande på eget initiativ. Eftersom sysselsättningsplaner som gjorts upp före 2010 kan innehålla arbetssökande på eget initiativ, betalas ändå omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänst del under tiden för arbetssökande på eget initiativ efter lagens ikraftträdande för de jobbsökardagar som infaller före den 1 april 2010. Under tiden för arbetssökande på eget initiativ kan omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänst del betalas för sammanlagt högst 20 dagar.

Bestämmelserna i 6 kap. 3 § tillämpas på en person vars maximala dagpenningsperiod börjar medan denna lag är i kraft. Arbetslöshetsdagpenning betalas för högst 500 dagar. Om den första dagen av denna maximitid på 500 dagar infaller efter lagens ikraftträdande,

får den arbetssökande rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del för högst 20 arbetslöshetsdagar som betalas när arbetslösheten börjar. Fast den sökande har blivit arbetslös redan före lagens ikraftträdande, men den första arbetslöshetsdagen betalas medan lagen är i kraft, ska de nya bestämmelserna tillämpas. Orsaken till att dagpenning inte har betalats genast när arbetslösheten började saknar betydelse.

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänst del som betalas sedan en lång arbetshistoria avslutats enligt 6 kap. 3 a § 4 mom. betalas för sammanlagt högst 100 dagar. Enligt den gällande lagen betalas de för sammanlagt högst 150 dagar. För att lagändringen inte ska försämra ställningen för dem som har rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del när lagen träder i kraft, tillämpas den nya kortare maximitiden på dem vilkas anställningsförhållande upphör medan denna lag är i kraft.

Det föreslås att 10 kap., som gäller utbildningsdagpenning, upphävs och att frivilliga studier definieras som sysselsättningsfrämjande service så att den studerande har rätt till arbetslöshetsförmån under tiden för dem. Av denna orsak ändras utbildningsdagpenningen för dem som påbörjat sina studier med utbildningsdagpenning före lagens ikraftträdande till en arbetslöshetsförmån. Detta betyder i praktiken att nivån på förmånerna stiger och att de som bedriver frivilliga studier får rätt till ersättning för uppehälle.

Enligt 10 kap. 6 § 2 mom. i den gällande lagen kan det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar vara högst 565 dagar. Om sökanden innan han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar har inlett utbildning eller studier, betalas utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt högst 500 dagar ökat med antalet betalda arbetslöshetsdagar innan utbildningen eller studierna inleddes. Enligt lagförslaget ska maximitiden för arbetslöshetsförmåner alltid vara 500 dagar med undantag för dem som är berättigade till tilläggsdagar. För att stödperioden för den som påbörjat en utbildning före lagens ikraftträdande inte ska förkortas till följd av lagändringen, föreslås att en motsvarande be-

stämmelse intas bland ikraftträdandebestämmelserna. Bestämmelsen gäller de studerande med utbildningsdagpenning som har börjat studera före den 1 januari 2010.

1.2. Lag om finansiering av arbetslöshetsförmåner

1 §. Lagens syfte. I 1 mom. ingår en allmän bestämmelse om de förmåner om vilkas finansiering det föreskrivs i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. Det föreslås att lagstiftningen om utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning upphävs. I överensstämmelse med denna ändring föreslås att omnämmandet av finansiering av vuxenutbildningsstöd slopas i 1 mom.

2 mom. motsvarar den gällande lagen.

5 §. Finansiering av förtjänststöd. I paragrafen föreskrivs om hur det utbildningsstöd som betalas under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning finansieras. Det föreslås att bestämmelsen upphävs på de grunder som nämns ovan i samband med 1 §.

8 §. Finansieringen av grunddagpenningen, förhöjningsdelen och omställningsskyddstillägget. I 1 mom. föreskrivs om hur arbetslöshetsförsäkringsfonden deltar i finansieringen av grunddagpenningen och de därtill hörande förhöjningarna. I den första meningen i 1 mom. anges för finansieringen av vilka förmåner den i paragrafen nämnda andelen enligt 23 § är avsedd. I andra meningen anges vilka av de förmåner som Folkpensionsanstalten betalar som i sin helhet finansieras av arbetslöshetsförsäkringsfondens medel. De ändringar som föreslås i bestämmelsen beror på de ändringar som föreslås i lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningarna till grundstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice slopas och så att det i stället tillfogas ett omnämmande av förmånerna enligt 6 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det är fråga om den förhöjningsdel som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service och som staten föreslås finansiera i 14 kap. 3 § i det lagförslag som gäller ändring av lagen om

utkomstskydd för arbetslösa. Dessutom föreslås det att till bestämmelsen tillfogas att arbetslöshetsfonden ska finansiera den förhöjningsdel som betalas med stöd av 6 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som betalas för högst 20 dagar när arbetslösheten börjar till en arbetslös som har varit i arbete minst tre år. Enligt den gällande lagen finansierar arbetslöshetsförsäkringsfonden redan den förhöjningsdel som betalas med stöd av 6 kap. 3 § i den gällande lagen till en arbetslös vars anställningsförhållande har upphört av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker och som har varit minst 20 år i arbete. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar också tillägget för sysselsättningsplan, vars namn föreslås bli ändrat till omställningsskyddstillägg. I det lagförslag som gäller lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreslås bestämmelser om den förhöjningsdel som betalas när arbetslösheten börjar i 6 kap. 3 §, om den förhöjningsdel som betalas när en lång arbetshistoria avslutats och som motsvarar den gällande lagens förhöjningsdel i 6 kap. 3 a § och om tillägget för sysselsättningsplan, vars namn föreslås bli ändrat till omställningsskyddstillägg, i 6 kap. 3 c §.

2 mom. motsvarar den gällande lagen.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. I det lagförslag som gäller ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice föreslås en ikraftträdandebestämmelse enligt vilken till dem som omfattas av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning när lagen om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice träder i kraft betalas utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice tills studierna avslutats. Av denna anledning betalas utbildningsstöd med stöd av denna övergångsbestämmelse för tiden efter denna lags ikraftträdande. Av denna anledning föreslås att på grundstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som betalats för tiden efter lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

1.3. Lag om arbetslöshetskassor

1 §. Arbetslöshetskassas uppgift och verksamhetsområde. De ändringar som föreslås i 1 mom. beror på de ändringar som föreslås i

lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Efter det att ändringarna trätt i kraft finns inte längre förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller studiesociala förmåner, varmed avses ersättning för uppehälle. Ersättning för uppehälle betalas förutom för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning dessutom under tiden för sysselsättningsfrämjande service. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

25 §. Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa. Det föreslås att 1—3 mom. ändras så att hänvisningarna till förtjänststöd slopas på de grunder som anges i samband med 1 §. Dessutom föreslås att hänvisningen i 3 mom. till 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att den avser 5 kap. 10 a § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, där det föreskrivs om löntagares efterskydd. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

25 a §. Finansiering av företagarförmåner som betalas av en löntagarkassa. Det föreslås att 1—3 mom. ändras så att hänvisningarna till förtjänststöd slopas på de grunder som anges i samband med 1 §. Dessutom föreslås att hänvisningen i 1 mom. till 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att den avser 5 kap. 10 a § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, där det föreskrivs om företagares efterskydd. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

26 §. Andelarna av förvaltningskostnaderna. Det föreslås att 1 mom. ändras så att som grund för statens andel och arbetslöshetsförsäkringskassans andel av förvaltningskostnaderna enligt 2 punkten används i stället för de studiesociala förmånerna vid arbetskraftspolitisk utbildning ersättningarna för uppehälle enligt 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Motiveringen till förslagen anges ovan i samband med 1 §. I övrigt motsvarar bestämmelsen den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms om den andel som arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar till arbetslöshetskassorna och som bestäms utgående från antalet beslut och som är 2 euro för varje beslut om inkomstrelaterad dagpenning, utbildningsdagpenning och förtjänststöd. Det föreslås att omnämningarna av be-

slut om utbildningsdagpenning och förtjänststöd slopas i paragrafen, eftersom det har föreslagits att nämnda förmåner indras.

3 mom. motsvarar den gällande lagen.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

I det lagförslag som gäller ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice föreslås en ikraftträdande bestämmelse enligt vilken till dem som omfattas av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning när lagen om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice träder i kraft betalas utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice tills studierna avslutats. Av denna anledning betalas utbildningsstöd med stöd av denna övergångsbestämmelse för tiden efter denna lags ikraftträdande. Därför föreslås att på grundstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som betalts för tiden efter lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Till arbetslöshetskassan betalas arbetslöshetsförsäkringsfondens andel även av beslut om förtjänststöd.

1.4. Lag om alterneringsledighet

15 §. Alterneringsersättningens storlek. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ska ändras så att hänvisningsbestämmelserna om alterneringsersättningens storlek preciseras till att gälla arbetslöshetsdagpenning utan några förhöjningsdelar. I den gällande lagen hänvisas till 6 kap. 1 och 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, där det utöver om normal dagpenning även föreskrivs om grunddagpenningens förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg och om förhöjd förtjänstdel och omställningsskyddets förtjänstdel. Den gällande lagen har tolkats så att den alterneringslediga på basis av hänvisningen kan betalas alterneringsersättning grundad på arbetslöshetsdagpenning inklusive förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel som personen, om han eller hon var arbetslös skulle ha rätt till. I praktiken har sådana fall varit sällsynta, eftersom det för förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel krävs 20 års arbetshistoria och att personen i fråga har förlorat sitt arbete till följd av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker. Efter detta ska per-

sonen i fråga ännu sysselsätts på nytt innan han eller hon har fått förhöjningsdelen under maximitiden 150 dagar och efter det bli alterneringsledig. Förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen är inte avsedda att utgöra en del av alterneringsersättningen. Eftersom det i propositionen föreslås att grunderna för utbetalning av förhöjningsdelarna och de förhöjda förtjänstdelarna ska utvidgas är det för att undvika tolkningsproblem nödvändigt att lagen preciseras till dessa delar.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

På alterneringsavtal som ingåtts före denna lags ikraftträdande ska tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om en person som är berättigad till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del blir alterneringsledig ska alterneringsersättningens fulla belopp beräknas från arbetslöshetsdagpenningen inklusive förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänstdelen. På grund av ikraftträdande bestämmelsen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska den förhöjda förtjänstdelen beräknas enligt den gällande lagens förtjänst delsprocenter.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

3. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

I förhållande till den gällande lagstiftningen innehåller propositionen inga sådana förslag om ändringar i förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner som skulle vara av betydelse när propositionen bedöms med avseende på grundlagen.

Förslagen hänför sig med avseende på bedömningen av lagstiftningsordningen särskilt till 6 § 2 mom., 18 § 2 mom. och 19 § 2 mom. i grundlagen, vilka lagrum har beaktats i propositionen.

Propositionens centrala mål är att förkorta arbetslöshetsperioderna, och därför föreslås att systemet med utkomstskydd för arbetslösa ändras så att det bättre än nu uppmuntrar ar-

betslösa att söka arbete och söka sig till aktiveringsåtgärder. Avsikten med förslagen i propositionen är att systemet med utkomstskydd för arbetslösa ska bli en effektivare, mer uppmuntrande och balanserad helhet av utkomstförmåner och aktiva åtgärder under arbetslöshetstiden. Dessutom är ett syfte med propositionen att stabilisera arbetslöshetsförsäkringspremiernas utveckling. I propositionen föreslås också ändringar vilkas syfte är att göra lagstiftningen klarare än för närvarande. Propositionens mål överensstämmer med bestämmelsen om främjande av sysselsättningen i 18 § 2 mom. i grundlagen.

Enligt 19 § 2 mom. i grundlagen har var och en rätt få sin grundläggande försörjning tryggad vid bl.a. arbetslöshet. Grundlagsutskottet har i praktiken ansett att grundlagen inte förhindrar att villkoren för en tryggad grundläggande försörjning kräver motprestationer av den arbetslöse. Vid arbetslöshet kan detta mycket väl bygga på att den behöriga personen själv aktivt medverkar till åtgärder som i sista hand bidrar till att uppehålla arbetsförmågan och främja sysselsättningen. Förutsättningen är att de åtgärder som erbjuds bidrar till att uppehålla arbetsförmågan och främja sysselsättningen eller att de åtminstone har ett saksamband med ambitionen att röja hindren för sysselsättning på den enskilda människans nivå. Dessutom har grundlagsutskottet i sin praxis förutsatt att skyddssystemet är så heltäckande att inga grupper blir utanför det (GrUU 17/1995 rd, GrUU 17/1996 rd och GrUU 44/2000 rd). Det har ansetts möjligt att se över villkoren för erhållande av en förmån som anses ingå i skyddet enligt 19 § 2 mom. i grundlagen och förmånens storlek under förutsättning att förmånen fortfarande är tillräckligt stor för dem för vilka förmånen som helhet bedömd är nödvändig för att trygga försörjningen.

Förslagen i propositionen betyder att de nuvarande villkoren för erhållande av arbetslöshetsförmåner ses över och att förmånerna blir större. Förslagen är inte problematiska med avseende på 19 § 2 mom. i grundlagen. Att åldern då rätt till tilläggsdagar inträder höjs från 59 år till 60 år är inte problematiskt med avseende på 6 § 2 mom. i grundlagen, eftersom förslaget baserar sig på att folk arbetar längre och för att säkerställa utkomst-

skyddet utvidgas kommunernas sysselsättningskyldighet till att omfatta de arbetslösa som på grund av lagändringen inte längre har rätt till tilläggsdagar.

På ovan anförda grunder anser regeringen

att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 2 § 3 mom., 4 kap. 6 §, 6 kap. 10 § och 9 kap., av dem 4 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 970/2003 och 9 kap. jämte ändringar,

ändras 3 kap. 1 §, 3 § 1 och 2 mom., 4 § 1 mom. och 5 § 2 punkten, 4 kap. 5 § 3 mom. och 7 § 1 mom., 5 kap. 2 och 3 §, 4 § 4 mom., 5 § 2 mom., 6, 7 och 10 § samt 13 § 1 och 2 mom., 6 kap. 1—3 §, 3 a och 3 b §, 5 § 1 och 2 mom. samt 7—9 §, 7 kap., IV avdelningen, 11 kap. 1 § 1 mom. samt 14 kap. 2 § 1 mom., 2 a och 3 §, 3 a § 2 mom., 3 b § 1 mom. och 3 d § 1 mom.,

av dem 3 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 344/2009, 3 § 1 mom. och 5 kap. 4 § 4 mom. sådana de lyder i lag 462/2006, 3 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1354/2007, 4 kap. 5 § 3 mom. och 6 kap. 2 § sådana de lyder i lag 459/2005, 5 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1047/2004 och 997/2008, 5 kap. 7 § sådan den lyder i nämnda lagar 1047/2004, 462/2006 och 997/2008, 5 kap. 10 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 5 kap. 13 § 1 mom. och 6 kap. 3 a och 3 b § sådana de lyder i lag 472/2009, 5 kap. 13 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1180/2005, 6 kap. 1 och 3 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 459/2005, 6 kap. 7 § sådan den lyder i lag 636/2004, 6 kap. 8 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1047/2004, 6 kap. 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1252/2006, 7 kap. och IV avdelningen jämte ändringar, 11 kap. 1 § 1 mom. samt 14 kap. 3 §, 3 a § 2 mom., 3 b § 1 mom. och 3 d § 1 mom. sådana de lyder i lag 1217/2005, 14 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 608/2004 och 14 kap. 2 a § sådan den lyder i nämnda lag 997/2008, samt

fogas till 5 kap. en ny 10 a § samt till 6 kap. nya 3 c—3 e § och en ny 5 a § som följer:

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Ålder

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte en arbetssökande som inte har fyllt 17 år. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

Utän hinder av vad som bestäms i 1 mom. och i 1 kap. 8 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice beviljas en person arbets-

löshetsförmåner efter den kalendermånad då han eller hon fyller 65 år, om han eller hon är förhindrad att arbeta av de orsaker som nämns i 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 4 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten eller 2 mom. i denna lag eller om han eller hon är permitterad på heltid. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då personen fyller 68 år.

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får sjukdagpen-

ning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller sjukpension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (568/2007) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsförmåga. Som arbetsförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

En arbetssökande som får sjukpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen eller pension på grundval av arbetsförmåga endast enligt någon annan stats lagstiftning, har rätt till arbetslöshetsförmåner under förutsättning att han eller hon i övrigt uppfyller villkoren i denna lag för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan det betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken till den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning.

5 §

Begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

2) för den tid som han eller hon har rätt till semesterlön som baserar sig på lön av heltidsarbete,

4 kap.

Jämka och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

Om en person har rätt till förhöjd förtjänstdel eller omställningsskyddets förtjänstdel enligt 6 kap. 2 §, kan summan av den jämka- de inkomstrelaterade dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar tillsammans med arbetsinkomsten vara högst lika stor som den lön som ligger till grund för dagpenningen, dock minst lika mycket som personen skulle ha rätt att få i grunddagpenning utan den förhöjningsdel eller det omställningsskyddstill- lägg som avses i 6 kap. 1 § 1 mom.

7 §

Sociala förmånens inverkan på arbetslöshetsförmånerna

Om någon får någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller sjukpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen, minskas hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån med den sociala förmånen. Då beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner (*prioriterade inkomster*):

- 1) familjepensioner,
- 2) vårdbidrag för pensionstagare enligt lagen om handikappförmåner (570/2007),
- 3) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),
- 4) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 5) handikappbidrag enligt lagen om handikappförmåner,
- 6) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007),
- 7) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975),
- 8) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),

9) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),

10) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993),

11) ersättningar för särskilda kostnader enligt lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom.

Granskningsperioden förlängs med högst sju år.

4 §

Arbete som ska räknas in i löntagares arbetsvillkor

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

2 §

Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en löntagarkassa (*försäkrad*) som har varit försäkrad åtminstone de 34 närmast föregående veckorna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret.

Rätt till grunddagpenning har en arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret.

3 §

Löntagares arbetsvillkor

En löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då han eller hon under de närmast föregående 28 månaderna (*granskningsperiod*) i minst 34 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

Granskningsperioden förlängs med den tid som en person är förhindrad att vara på arbetsmarknaden och orsaken till detta är

- 1) sjukdom, institutionsvård eller rehabilitering,
- 2) värnplikt eller civiltjänstgöring,
- 3) heltidsstudier,
- 4) barnafödsel eller vård av barn som är högst 3 år,
- 5) stipendieperiod,
- 6) någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa.

Granskningsperioden förlängs också med den tid som med stöd av 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret eller under vilken

Vid beräkningen av om arbetsvillkoret enligt 3 § har uppfyllts beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. I arbetsvillkoret inräknas inte heller den tid för vilken en person har betalats sänkt lön för sjukdomstid med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal.

5 §

Försäkringsperioder som räknas löntagare till godo

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha blivit löntagare och utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en löntagarkassa, ska av den tid som han eller hon varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i företagarkassan högst 10 veckor räknas honom eller henne till godo i arbetsvillkoret för inkomstrelaterad dagpenning.

6 §

Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en företagarkassa som har varit försäkrad åtminstone de 18 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

Rätt till grunddagpenning har en företagare som har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

7 §

Företagares arbetsvillkor

En företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då han eller hon under de närmast föregående 48 månaderna (*granskningsperiod*) i minst 18 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. I arbetsvillkoret inräknas endast minst fyra månader långa arbetsperioder och varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. Genom förordning av statsrådet bestäms om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Granskningsperioden förlängs med den tid som en person är förhindrad att vara på arbetsmarknaden och orsaken till detta är

- 1) sjukdom, institutionsvård eller rehabilitering,
- 2) värnplikt eller civiltjänstgöring,
- 3) heltidsstudier,
- 4) barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år,
- 5) stipendieperiod,
- 6) någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa.

Om en person har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning eller omfattats av sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom., förlängs granskningsperioden i motsvarande mån.

Granskningsperioden förlängs med högst sju år.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

Om en person har varit borta från arbets-

marknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar då vid den tidpunkt han eller hon har börjat arbeta eller inlett företagsverksamhet efter sin frånvaro.

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

Om en person har arbetat som företagare mer än 18 månader eller uppfyllt företagares arbetsvillkor för företagare som medlem av en företagarkassa, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning ur en löntagarkassa förrän han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare efter företagsverksamheten. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar då vid den tidpunkt då han eller hon har börjat arbeta efter företagsverksamheten.

Om en person som uppfyllt företagares arbetsvillkor som medlem om en företagarkassa blir medlem av en löntagarkassa, upphör rätten till företagares arbetslöshetsdagpenning när han eller hon uppfyller löntagares arbetsvillkor som medlem av löntagarkassan. Granskningsperioden för företagares arbetsvillkor börjar i detta fall när personen i fråga på nytt har anslutit sig till en företagarkassa.

10 a §

Efterskydd för löntagare och företagare

Om den som övergått från en löntagarkassa till en företagarkassa blir arbetslös innan företagares arbetsvillkor uppfylls har han eller

hon rätt till den arbetslöshetsdagpenning som skulle betalas om han eller hon vore medlem av löntagarkassan.

Om den som övergått från en företagarkassa till en löntagarkassa blir arbetslös innan löntagares arbetsvillkor uppfylls har han eller hon rätt till den arbetslöshetsdagpenning som skulle betalas om han eller hon vore medlem av företagarkassan.

Det efterskydd som avses i 1 och 2 mom. tillämpas, om en person inom en månad efter det att han eller hon utträtt ur en arbetslöshetskassa anslutit sig till en ny arbetslöshetskassa.

Arbetslöshetsdagpenningen beviljas och betalas av den arbetslöshetskassa där personen i fråga är medlem.

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

Som självriskdagar räknas inte de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Till självriskdagarna räknas också de dagar för vilka en person har betalats arbetslöshetsförmåner med stöd av 10 kap.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §

Arbetslöshetsdagpenningens belopp

Grunddagpenningen är 22,22 euro per dag. Grunddagpenningens förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg är 3,82 euro per dag.

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

2 §

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel, förhöjda förtjänstdel och omställningsskyddets förtjänstdel

Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. När lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 20 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Den förhöjda förtjänstdelen utgör 57,5 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. När lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 35 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Omställningsskyddets förtjänstdel utgör 65 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. När lönen per månad är större än

105 gånger grunddelen, är omställningsskyddets förtjänstdel i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 37,5 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Vid omvandling av den per månad beräknade lönen till dagslön eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 arbetsdagar.

3 §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel då arbetslösheten börjar

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 20 dagar till en arbetssökande som har varit i arbete sammanlagt minst tre år innan rätten till arbetslöshetsdagpenning började. Om den arbetssökande då han eller hon blir arbetslös uppfyller villkoren enligt 3 a § för betalning av förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel på grundval av lång arbetshistoria, har han eller hon inte rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt denna paragraf då han eller hon blir arbetslös.

En arbetssökande som har fått förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel med stöd av 3 a § har rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel med stöd av denna paragraf, om han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare sedan förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänstdelen enligt 3 a § började betalas ut.

Förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen börjar betalas från början när arbetssökanden på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

3 a §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel sedan en lång arbetshistoria avslutats

Förhöjningsdelen betalas till en arbetssökande som har förlorat sitt arbete av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker

enligt 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 § i arbetsavtalslagen, av motsvarande orsaker enligt sjömanslagen eller av motsvarande orsaker i anslutning till en offentlig sammanslutnings verksamhet och som innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete på det sätt som avses i 11 §.

En person anses ha förlorat sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker på det sätt som avses i 1 mom. även när han eller hon har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar.

Förhöjd förtjänstdel betalas till en arbetssökande som uppfyller villkoren enligt 1 mom. och som innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år.

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 100 dagar. Om uppsägningsgrunden har bestridits, får eller betalas inte beviljas inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning eller betalas förhöjd förrän ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

3 b §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 200 dagar [under den maximala arbetslöshetspenningssperioden]. Förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen börjar betalas från början när arbetssökanden på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

3 c §

Förutsättningar för omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel

Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas till en arbetssökande

1) som omfattas av omställningsskydd enligt 5 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts-service,

2) som har en gällande sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, och

3) som har rätt till arbetslöshetsdagpenning sedan han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas också för tiden mellan service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

Om uppsägningsgrunden har bestridits, får eller betalas inte beviljas inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning förhöjd med omställningsskyddstilllägg eller omställningsskyddets förtjänstdel förrän ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas inte, om den arbetssökande har rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 §.

3 d §

Maximitiden för betalning av omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel

Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 200 dagar.

Maximitiden för betalning av omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets

tilläggsdel börjar räknas på nytt när arbetssökanden har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

3 e §

Befalningsordningen för förhöjningsdelarna och de förhöjda förtjänstdelarna samt omställningsskyddstillägget och omställningsskyddets förtjänstdel

Förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel betalas inte till en arbetssökande som har rätt till omställningsskyddstilllägg eller omställningsskyddets förtjänstdel.

Om omställningsskyddstilllägg eller omställningsskyddets förtjänstdel har betalats för maximitiden, har den arbetssökande inte för tiden efter detta rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt 3 b § under samma maximala dagpenningssperiod.

Om en arbetssökande har rätt att få förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel på flera grunder, betalas till honom eller henne i första hand förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt 3 b §, därefter förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt 3 § som ska betalas när arbetslösheten börjar och i sista hand förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt 3 a § som betalas sedan en lång arbets-historia avslutats.

5 §

Arbetsinkomst som utgör grund för företagares inkomstrelaterade dagpenning

Företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms på grundval av den arbetsinkomst enligt vilken företagaren under sammanlagt högst 18 månader innan han eller hon blev arbetslös har varit försäkrad i en företagarkassa. Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen får dock inte bestämmas till ett högre belopp än vad den fastställda arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare utgör för nämnda tid eller lönen enligt lagen om pension för arbetstagare i genomsnitt har varit under nämnda tid. Har arbetsinkomsten under ovan nämnda tid ändrats, räknas den

dagpenningsgrundande arbetsinkomsten så att det sammanlagda beloppet av de fastställda arbetsinkomsterna divideras med motsvarande tid. En ökning av arbetsinkomsten med mera än 20 procent beaktas dock inte.

När förtjänstdelen av företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms tillämpas på arbetsinkomsten vad som i 2 § 1, 2 och 4 mom. föreskrivs om dagslönen.

5 a §

Företagares rätt till förhöjd förtjänstdel

Till en företagare som är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning betalas förtjänstdelen under tiden för sysselsättningsfrämjande service på det sätt som föreskrivs i 3 b §.

7 §

Dagpenningsperiodens maximitid

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för högst 500 arbetslöshetsdagar. I maximitiden inräknas också sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat som tillämpar förordningen om social trygghet eller med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa.

När maximitiden enligt 1 mom. beräknas ska det belopp som har betalats i jämkad arbetslöshetsdagpenning beaktas omvandlat till fulla arbetslöshetsdagpenningsdagar.

8 §

När dagpenningsperioden börjar från början

När en löntagare efter att ha blivit berättigad till arbetslöshetsdagpenning har uppfyllt arbetsvillkoret för lötagare, börjar den maximitid för dagpenningsperioden som avses i 7 § räknas från början, och den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen bestäms på nytt. Förfarandet är detsamma om en företagare har uppfyllt företagares arbetsvillkor.

Den inkomstrelaterade dagpenningen för

löntagare som bestäms utgående från de nya inkomststoppgifterna är minst lika stor som grunddagpenningen och, om löntagaren har uppfyllt arbetsvillkoret innan maximitiden gått ut, minst 80 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som tidigare betalades till löntagaren. Jämförelsen görs med en sådan full dagpenning som bestäms i enlighet med 2 § 1 mom. Barnförhöjningar ingår inte i de dagpenningar som används vid jämförelsen.

Om den arbetssökandes arbetsvillkor har uppfyllts i arbete där han eller hon sysselsatts på grundval av skyldigheten enligt 7 kap. 7 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice, bestäms inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen på nytt, om inte den lön som bestäms på grundval av de nya inkomststoppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Till en arbetssökande som är född före 1950 och som har fyllt 57 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 60 år. Till en person som är född före 1950 och som har fyllt 60 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut betalas dagpenning dock till utgången av den kalendermånad under vilken maximitiden om 500 dagar går ut.

Till en arbetssökande som är född 1950—1954 kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon har fyllt 59 år före utgången av maximitiden och när maximitiden går ut i minst fem år under de senaste 20 åren har varit i sådant arbete som avses i 11 §.

Till en arbetssökande som är född 1955 eller därefter kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller

hon har fyllt 60 år före utgången av maximitiden och när maximitiden går ut i minst fem år under de senaste 20 åren har varit i sådant arbete som avses i 11 §.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag har en arbetslös

- 1) som inte uppfyller arbetsvillkoret, eller
- 2) vars rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut, och
- 3) som är i behov av ekonomiskt stöd (*behovsprövning*).

Den som anställts med stödet har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid för vilken till arbetsgivaren betalas högsta förhöjda lönesubvention eller någon annan lönesubvention som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i den nämnda lagen.

2 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd

En invandrare har rätt till arbetsmarknadsstöd endast i form av integrationsstöd under de följande tre åren efter det att han eller hon infördes i befolkningsdatasystemet i den första hemkommunen.

Förutsättningen för betalning av integrationsstöd är att personen i fråga har en gällande integrationsplan enligt 10 § i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999).

3 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag

Arbetsmarknadsstöd kan i form av resebidrag beviljas den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd och som tar emot heltidsarbete som varar i minst två månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader. Som berättigad till arbetsmarknadsstöd som betalas som resebidrag betraktas den som får arbetsmarknadsstöd eller till vilken inte betalas arbetsmarknadsstöd av orsaker som nämns i 10 kap. 2 §. Resebidrag ska sökas innan anställningsförhållandet inleds.

Resebidrag beviljas inte på grundval av ett sådant anställningsförhållande där arbetsgivaren för lönekostnaderna har beviljats lönesubvention enligt i 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Med avvikelse från 2 mom. och 1 § 2 mom. kan arbets- och näringsbyrån bevilja resebidrag, om lönesubventionen finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

4 §

Arbetsmarknadsstödet belopp

Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. och arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel lika stor som grunddagpenningens förhöjningsdel som avses i 6 kap. 1 § 2 mom.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd betalas barnförhöjning i enlighet med 6 kap. 6 §.

Arbetsmarknadsstödet belopp räknas ut med beaktande av 4 kap.

I resebidrag betalas arbetsmarknadsstödet enligt 1 och 2 mom. utan arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel.

5 §

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel har en person som när han eller hon påbörjar sysselsättningsfrämjande service enligt 2 mom. har fått arbetsmarknadsstöd

- 1) för högst 500 dagar, eller
- 2) för högst 180 dagar efter det att rätten till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut.

Förhöjningsdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

Förhöjningsdel betalas för högst 200 dagar. Förhöjningsdelen börjar betalas från början när personen i fråga på nytt har blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

6 §

Inkomster som ska beaktas vid behovsprövning

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd ska beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens eller makans inkomster till den del de överstiger 536 euro i månaden. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen av skog multiplicerad med arealen skog. Arbetsmarknadsstödet bestäms enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller de annars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de in-

komster som ska beaktas vid behovsprövningen.

Som inkomster vid behovsprövningen beaktas inte (*prioriterade inkomster*)

- 1) barnbidrag,
- 2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,
- 3) bostadsbidrag,
- 4) militärunderstöd,
- 5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 6) kompletteringsbelopp enligt folkpensionslagen,
- 7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, samt
- 8) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

7 §

Behovsprövning

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 4 § 1 mom. ska i fråga om försörjningspliktiga dras av 50 procent från den enligt 6 § fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om den som saknar familj ska på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 6 § bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som har familj höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han eller hon försörjer. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Arbetsmarknadsstödet ska justeras, om de inkomster som inverkar på dess belopp har stigit eller sjunkit väsentligt. Det justerade arbetsmarknadsstödet börjar betalas från och med tidigaste möjliga betalningspost.

Utän hinder av vad som i 1 mom. och i 6 § föreskrivs om behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknas enligt 4 kap. 7 § 1 mom.

Om det med utgångspunkt i förtjänstnivåindexet bedöms att den allmänna lönenivån i landet förändras väsentligt ska det genom förordning av statsrådet föreskrivas om ju-

stening av de belopp som anges i 1 mom. och i 6 § så att de motsvarar förändringarna i lönenivån.

8 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 10 kap.

Arbetsmarknadsstöd betalas utan behovsprövning också till en person som har fyllt 55 år och som uppfyller arbetsvillkoret när han eller hon blir arbetslös.

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning under den maximitid som avses i 6 kap. 7 § eller 9 § 1 mom. betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 180 första arbetslöshetsdagarna. De nämnda 180 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt blir berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

Till en person betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 130 första arbetslöshetsdagarna, om han eller hon innan arbetslösheten började har varit försäkrad i enlighet med 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare sammanlagt 24 månader under de föregående 48 månaderna (*stipendiats försäkringsvillkor*). De nämnda 130 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt har uppfyllt stipendiats försäkringsvillkor efter att rätten till arbetsmarknadsstöd började. Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den ovan nämnda granskningsperioden på 48 månader i motsvarande mån, dock med högst sju år.

9 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstödet är 50 procent av det

enligt 4 § 1—3 mom. och 6—8 § beräknade arbetsmarknadsstödet, om den arbetssökande bor i sina föräldrars hushåll och inte har uppfyllt arbetsvillkoret.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap., eller

2) på en arbetssökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar och vars föräldrars inkomster som avses i 6 § uppgår till högst 1 781 euro i månaden; inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetssökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll.

Från ett arbetsmarknadsstöd till fullt belopp räknat per månad avdras i de fall som avses i 2 mom. 2 punkten 50 procent av den del av inkomst som bestäms enligt 6 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 2 punkten. Arbetsmarknadsstöd som nedsatts på grund av föräldrarnas inkomster ska dock vara minst så stort som anges i 1 mom.

Om sökanden bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster överstiger den inkomstgräns som avses i 2 mom. 2 punkten, men sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stödjer honom eller henne ekonomiskt, ska arbetsmarknadsstödet betalas utan ett avdrag enligt 1 mom.

10 §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (*självrisktid*). Till självrisktiden räknas inte arbetslöshetsdagar som ingår i väntetiden enligt 8 kap. 4 § eller i tider utan ersättning eller i skyldigheten att vara i arbete.

Självrisktiden uppnås även då den i 4 kap. 1 § nämnda arbetslösheten för en arbetstagarer med förkortad arbetsvecka eller i deltidsarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Till självrisktiden räknas även de dagar

1) då personen i fråga efter det att arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden, eller

2) för vilken personen har betalats arbetsmarknadsstöd med stöd av 10 kap.

Självrisktid krävs emellertid inte

1) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

2) då arbetet förhindras av en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden, och

3) villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd uppfylls i övrigt.

11 §

Arbetsmarknadsstödet varaktighet

Arbetsmarknadsstödet betalas utan tidsbegränsning.

Det kan bestämmas att resebidrag ska betalas för högst fyra månader efter det att anställningsförhållandet inleddes, dock högst så länge som anställningsförhållandet varar. Resebidrag betalas för fem dagar i veckan utan hinder av vad som i 3 kap. 2 § bestäms om antalet förmånsdagar per vecka.

IV. DEL

Avdelningen sysselsättningsfrämjande service

10 kap.

Allmänna bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §

Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service

tryggas genom arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

Med sysselsättningsfrämjande service avses

1) arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

2) frivillig utbildning enligt 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

3) arbetsprövning, arbetslivsträning eller arbetspraktik enligt 8 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

4) arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

5) en integrationsåtgärd för en invandrare som arbets- och näringsbyrån med stöd av 10 § 3 mom. i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande har jämställt med service som avses i 1 och 3 punkten,

6) arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas sådan arbetslöshetsförmån som den arbetssökande har rätt till medan han eller hon är arbetslös.

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om offentlig arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån.

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen som arbetslös, om den beror på

1) tid utan ersättning,
2) skyldighet att vara i arbete,
3) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §,

4) behovsprövning enligt 7 kap. 6 och 7 §,
5) en begränsning enligt 8 kap. 2 § i anslutning till yrkesutbildning,

6) väntetid enligt 8 kap. 4 §.

Med avvikelse från 3 mom. betalas inte arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om rätt till ar-

betsmarknadsstöd inte föreligger av en orsak som nämns i 3 mom. 2, 4 eller 5 punkten.

Trots bestämmelserna i 2 kap. 3 § om utlandsresa som hinder för att vara på arbetsmarknaden är en arbetssökande berättigad till arbetslöshetsförmån för den tid under vilken han eller hon deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt 1 § 2 mom. 3—4 punkten som ordnas utomlands.

I 5 § föreskrivs om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. och som inte kan betraktas som en arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom.

3 §

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 § 2 mom. 3—6 punkten har en arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmån för de dagar då han eller hon inte deltar i servicen, om inte frånvaron beror på

- 1) arbetsoförmåga,
- 2) ett under 10-årigt barns sjukdom för högst fyra arbetsdagar per gång,
- 3) en arbetsintervju eller något annat jämförbart skäl som anknyter till sysselsättning.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på sådana integrationsåtgärder för invandrare som jämföras med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

4 §

Avvikande tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för utbildning enligt 6 och 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice tillämpas inte 2 och 8 kap. eller 6 kap. 8 § i denna lag.

Bestämmelser om betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under tiden för sysselsättningsfrämjande service finns i 7 kap. 8 §.

5 §

Särskilda bestämmelser om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice betalas arbetslöshetsförmån för utbildningstiden på det sätt som i 2 § föreskrivs om arbetslösas rätt till arbetslöshetsförmån, trots att

1) han eller hon med stöd av 2 kap. 4 eller 5 § ska betraktas som sysselsatt på heltid som företagare, eller

2) han eller hon inte är arbetslös eller permitterad, om han eller hon hotas av arbetslöshet.

Om en studerande har rätt till arbetslöshetsförmån med stöd av 1 mom. 1 punkten, betalas till honom eller henne grunddagpenning, den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel eller arbetsmarknadsstöd samt barnförhöjning för utbildningstiden. Om en studerande har rätt till arbetslöshetsförmån med stöd av 1 mom. 2 punkten, har han eller hon också rätt till den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel enligt 6 kap. 2 § 1 mom.

Om utbildningen ordnas som fristående helheter så att utbildningsperioderna inte direkt följer på varandra, är den studerande inte i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning mellan utbildningsperioderna.

6 §

Ersättning för uppehälle

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle (*ersättning för uppehälle*) till arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service finns i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas i ersättning för uppehälle nio euro för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den aktiveringsplan som avses i 5 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd ska sökas skriftligen hos Folkpensionsanstalten. Inkomstrelaterad dagpenning ska sökas skriftligen hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem. Ansökan om resebidrag kan också lämnas till arbetskraftsbyrån.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Justering av den lön som ligger till grund för dagpenningen

När den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas med beaktande av lön för tiden för en granskningsperiod som förlängts enlighet med 5 kap. 3 § 2 och 3 mom., justeras denna lön i samma förhållande som den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare och som fastställts för dagpenningens begynnelsepunkt avviker från den lönekoeficient som fastställts för det kalenderår då personen senast har arbetat före den i 5 kap. 3 § 1 mom. avsedda granskningsperioden.

2 a §

Hur stipendieperioden räknas ut

Stipendieperioden räknas ut så att arbetsstipendiet divideras med det månatliga beloppet av skattefritt stipendium under det år som stipendiet beviljades, om det inte av stipendiebeslutet eller i övrigt framgår hur lång

den stipendieperiod som avses i 2 kap. 11 § 2 mom. samt 5 kap. 3 § 2 mom., 7 § 2 mom. och 10 § 2 mom. är.

3 §

Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen

Bestämmelser om finansieringen av löntagares inkomstrelaterade dagpenning finns i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och bestämmelse om finansieringen av företagares inkomstrelaterade dagpenning i lagen om arbetslöshetskassor.

Grunddagpenningen och den därtill anslutna barnförhöjningen samt förhöjningsdelen enligt 6 kap. 3 b § finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Grunddagpenningens omställningsskyddstillägg samt förhöjningsdelar enligt 6 kap. 3 och 3 a § finansieras med intäkter av arbetslöshetsförsäkringspremien.

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

De 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd börjar räknas från början efter det att personen på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenningen gått ut. Det arbetsmarknadsstöd och den därtill anslutna barnförhöjning, den förhöjningsdel enligt 7 kap. 4 § samt det resebidrag enligt 7 § 3 mom. som betalts ut för tiden för den sysselsättningsfrämjande service som avses i 9 kap. 1 § 2 mom. finansieras dock alltid med statsmedel, och arbetsmarknadsstöd som betalts ut för tiden för åtgärderna räknas inte in i de 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd.

3 b §

Förskott som ska betalas för täckande av förmånerna

Staten ska månatligen till Folkpensionsanstalten betala förskott för grunddagpenningen så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad. Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska till Folkpensionsanstalten betala förskott för förhöjningsdelarna och omställningsskyddstilläggen så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att arbetslöshetsförsäkringsfonden ska betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad.

3 d §

Övriga bestämmelser om finansieringen

De ersättningar för uppehälle som avses i 10 kap. 5 § i denna lag och i 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice finansieras med stats medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en arbetssökande som inte har fått arbetslöshetsdagpenning för den 1 januari 1997 eller för tiden efter det tillämpas 5 kap. 2 och 3 § sedan han eller hon efter denna lags ikraftträdande har varit minst en kalendervecka i sådant arbete där arbetsvillkoret uppfylls.

När 5 kap. 3 § 1 mom. tillämpas på arbetssökande som har fått arbetslöshetsdagpenning för den 1 januari 1997 eller för tiden efter det sträcker sig granskningsperioden för arbetsvillkoret högst till den 1 januari 2008, om det inte finns orsak enligt paragrafens 2 eller 3 mom. att förlänga granskningsperioden. Lagens 5 kap. 3 § 3 mom. och 4 § 4 mom. tillämpas från lagens ikraftträdande.

5 kap. 6 och 7 § tillämpas på den vars företagsverksamhet upphör och arbetslöshet bör-

jar efter denna lags ikraftträdande.

Beloppen av grunddagpenning i 6 kap. 1 § 1 mom. och beloppen av grunddagpenningens förhöjningsdel och omställningsskyddstillägget i 6 kap. 1 § 2 mom. motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

Lagens 6 kap. 2, 3 b—3 d och 5 a § samt 7 kap. 5 § tillämpas på dagpenningar som hänför sig till tiden från lagens ikraftträdande. Om en person har rätt att med stöd av 7 mom. få förhöjd förtjänstdel för högst 150 dagar, tillämpas på denna dagpenning 6 kap. 2 § 2 mom. till den 31 december 2010 så att den förhöjda förtjänstdelen uppgår till 55 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen, och när lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen är förtjänstdelen 32,5 procent för den dagslön som överskrider denna gräns. Om en sysselsättningsplan som gjorts upp för en arbetssökande före denna lags ikraftträdande innehåller sökande av arbete på eget initiativ efter det att anställningsförhållandet upphört, har den arbetssökande trots vad som bestäms i 6 kap. 3 c § 2 mom. rätt till omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel under tiden för arbetssökande på eget initiativ till och med den 31 mars 2010.

Lagens 6 kap. 3 § tillämpas på den vars maximala dagpenningsperiod börjar efter denna lags ikraftträdande.

Utän hinder av vad som i 6 kap. 3 a § 4 mom. föreskrivs om förhöjningsdelens och den förhöjda förtjänstdelens maximitid, har en person rätt att få förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel för sammanlagt högst 150 dagar, om hans eller hennes anställningsförhållande har upphört före denna lags ikraftträdande.

Om en persons rätt till utbildningsdagpenning har börjat före denna lags ikraftträdande, betalas till honom eller henne arbetslöshetsförmån enligt denna lag för studietiden efter denna lags ikraftträdande. Trots vad som i 6 kap. 7 § föreskrivs om maximitiden för arbetslöshetsdagpenning, kan det sammanräknade antalet ersättningsdagar som berättigar till utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda vara högst 565 dagar. Om en person innan han eller hon

har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar har inlett en utbildning eller studier, betalas utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt högst 500 dagar ökat med antalet dagar för vilka han el-

ler hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd innan utbildningen eller studierna inleddes.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 24 juli 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 5 §, sådan den lyder i lagarna 1301/2002, 1049/2004 och 460/2005, samt
ändras 1 och 8 §,
 sådana de lyder, 1 § i nämnda lag 1301/2002 och i lag 1332/2004 samt 8 § i nämnda lag 460/2005 som följer:

1 §

Lagens syfte

Arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) finansieras genom en statsandel som motsvarar grundtrygghetsandelen, genom arbetslöshetsförsäkringspremier enligt denna lag, genom arbetsgivarens självriskpremier enligt utkomstskyddet för arbetslösa (*självriskpremier*) och genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som föreskrivs i denna lag. De arbetspensionstillägg och försäkringspremier som avses i arbetspensionslagstiftningen, vuxenutbildningsstöds förtjänstdel och de förvaltningskostnader som avses i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), de förvaltningskostnader och yrkesexamensstipendier i fråga om andra än i tjänste- eller anställningsförhållande till statens varande personer som avses i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002) samt den lönegaranti som avses i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) finansieras med avgifterna enligt denna lag så som bestäms i denna lag.

Om finansieringen av arbetslöshetskassorna föreskrivs i lagen om arbetslöshetskassor.

8 §

Finansieringen av grunddagpenningen, förhöjningsdelen och omställningsskyddstillägget

För finansieringen av grunddagpenningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, de därtill hörande barnförhöjningarna samt förhöjningsdelarna enligt 6 kap. 3 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet till Folkpensionsanstalten den andel som avses i 23 §. För finansieringen av grunddagpenningarnas förhöjningsdelar enligt 6 kap. 3 och 3 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt omställningsskyddstilläggen enligt 6 kap. 3 c § i den lagen betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden till Folkpensionsanstalten de andelar som avses i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till övriga delar finansieras utgifterna med den statsandel som betalas till Folkpensionsanstalten.

Bestämmelser om betalningen av statsandelen, användningen av förskott på statsande-

len och förvaltningskostnaderna för Folkpensionsanstaltens arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas också på

grundstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som betalas för tiden efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 1 § 1 mom., 25, 25 a och 26 §, sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 946/2003, 25 och 25 a § i lag 1048/2004 samt 26 § i lag 1291/2002 och i nämnda lag 946/2003 som följer:

1 §

Arbetslöshetskassas uppgift och verksamhetsområde

En arbetslöshetskassa är en på grundval av ömsesidig ansvarighet verksamhet sammanlutning vars medlemmar antingen är löntagare (*löntagarkassa*) eller företagare (*företagarkassa*). En arbetslöshetskassa har till syfte att för sina medlemmar anordna förtjänstskydd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1290/2002) samt härtill anslutna ersättningar för uppehälle.

dagpenningens och barnförhöjningens relativa andel av varje full arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 10 a § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna iakttas i tillämpliga delar det som i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner föreskrivs om finansiering av inkomstrelaterade dagpenningar.

25 a §

Finansiering av företagarförmåner som betalas av en löntagarkassa

För de av en löntagarkassa med stöd av 5 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel den andel som bestäms i 25 § 1 och 2 mom. i denna lag.

Löntagarkassans andel är 5,5 procent av varje arbetslöshetsdagpenning, om inte något annat följer av 1 mom.

Den företagarkassa i vilken mottagaren av förmånen som medlem senast uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa finansierar skillnaden mellan varje arbetslöshetsdagpenning samt beloppen enligt 1 och 2 mom.

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grund-

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna grunddagpenningen för varje påbörjat hundratal medlemmar; det år då arbetslöshetskassans stadgar första gången blivit fastställda och det därpå följande året är statens andel dock dubbel, och

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, alterneringsersättningarna enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) och ersättningarna för uppehälle enligt 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice för vilka statens

andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

Som arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas till löntagarkassorna dessutom 2 euro för varje beslut om inkomstrelaterad dagpenning.

De andelar som hänför sig till förvaltningskostnaderna får likväl inte sammanlagt överskrida fyra femtedelar av de av kassan betalda skäligena förvaltningskostnaderna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas också på grundstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som betalas för tiden efter lagens ikraftträdande tillämpas också.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om alterneringsledighet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om alterneringsledighet (1305/2002) 15 § 1 mom.
som följer:

15 §

Alterneringsersättningens storlek

Alterneringsersättningens fulla belopp är 70 procent av den arbetslöshetsdagpenning som personen, om han eller hon var arbetslös, skulle ha rätt till enligt 5 kap. 2—5 § och 6 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. och 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ersättningens belopp är 80 procent om, den alterneringslediga har minst 25 år arbetshistoria enligt 4 § innan alterneringsledigheten börjar. När alterneringsersättningen fastställs beaktas inte barnförhöjning enligt 6 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 20

För en alterneringsledig som har ingått ett alterneringsavtal före denna denna lags ikraftträdande och som, om han eller hon var arbetslös på basis av 6 kap. 3 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa skulle ha rätt till förhöjningsdel enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till förhöjd förtjänst del enligt 6 kap. 2 § 2 mom. i nämnda lag beräknas alterneringsersättningens fulla belopp på arbetslöshetsdagpenningen inklusive förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänst delen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 2 oktober 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 2 § 3 mom., 4 kap. 6 §, 6 kap. 10 § och 9 kap., av dem 4 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 970/2003 och 9 kap. jämte ändringar,

ändras 3 kap. 1 §, 3 § 1 och 2 mom., 4 § 1 mom. och 5 § 2 punkten, 4 kap. 5 § 3 mom. och 7 § 1 mom., 5 kap. 2 och 3 §, 4 § 4 mom., 5 § 2 mom., 6, 7 och 10 § samt 13 § 1 och 2 mom., 6 kap. 1—3 §, 3 a och 3 b §, 5 § 1 och 2 mom. samt 7—9 §, 7 kap., IV avdelningen, 11 kap. 1 § 1 mom. samt 14 kap. 2 § 1 mom., 2 a och 3 §, 3 a § 2 mom., 3 b § 1 mom. och 3 d § 1 mom.,

av dem 3 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 344/2009, 3 § 1 mom. och 5 kap. 4 § 4 mom. sådana de lyder i lag 462/2006, 3 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1354/2007, 4 kap. 5 § 3 mom. och 6 kap. 2 § sådana de lyder i lag 459/2005, 5 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1047/2004 och 997/2008, 5 kap. 7 § sådan den lyder i nämnda lagar 1047/2004, 462/2006 och 997/2008, 5 kap. 10 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 5 kap. 13 § 1 mom. och 6 kap. 3 a och 3 b § sådana de lyder i lag 472/2009, 5 kap. 13 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1180/2005, 6 kap. 1 och 3 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 459/2005, 6 kap. 7 § sådan den lyder i lag 636/2004, 6 kap. 8 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1047/2004, 6 kap. 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1252/2006, 7 kap. och IV avdelningen jämte ändringar, 11 kap. 1 § 1 mom. samt 14 kap. 3 §, 3 a § 2 mom., 3 b § 1 mom. och 3 d § 1 mom. sådana de lyder i lag 1217/2005, 14 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 608/2004 och 14 kap. 2 a § sådan den lyder i nämnda lag 997/2008, samt

fogas till 5 kap. en ny 10 a § samt till 6 kap. nya 3 c—3 e § och en ny 5 a § som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

*Förmåner**Föreslagen lydelse*

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Förmåner

För den tid en arbetslös bedriver frivilliga studier betalas arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning i form av utbildningsdagpenning på det sätt som bestäms i 10 kap.

(upphävs)

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Ålder

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte en arbetssökande som inte har fyllt 17 år. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. och i 1 kap. 8 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice beviljas en person andra arbetslöshetsförmåner än utbildningsdagpenning efter den kalendermånad då han eller hon fyller 65 år, om han eller hon är förhindrad att arbeta av de orsaker som nämns i 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 4 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten eller 2 mom. i denna lag eller om han eller hon är permitterad på heltid. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då personen fyller 68 år.

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsoförmåga. Som arbetsoförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

En arbetssökande som får invaliditetspension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen eller pension på grundval av arbetsoförmåga endast enligt någon annan

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Ålder

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte en arbetssökande som inte har fyllt 17 år. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. och i 1 kap. 8 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice beviljas en person arbetslöshetsförmåner efter den kalendermånad då han eller hon fyller 65 år, om han eller hon är förhindrad att arbeta av de orsaker som nämns i 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 4 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten eller 2 mom. i denna lag eller om han eller hon är permitterad på heltid. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då personen fyller 68 år.

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller sjukpension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (568/2007) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsoförmåga. Som arbetsoförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

En arbetssökande som får sjukpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen eller pension på grundval av arbetsoförmåga endast enligt någon annan stats

Gällande lydelse

stats lagstiftning, har rätt till arbetslöshetsförmåner under förutsättning att han eller hon i övrigt uppfyller villkoren i denna lag för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. *Förhöjd förtjänst*del och *grunddagpenningens förhöjningsdel* enligt 6 kap. 3 § betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas tillägg för sysselsättningsplan enligt 6 kap. 3 a §. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning.

5 §

Begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

2) för den tid som han eller hon har rätt till semesterlön som intjänats i heltidsarbete, och

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

Summan av den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar kan tillsammans med arbetsinkomsten vara högst lika stor som den lön som ligger till grund för dagpenningen, om

Föreslagen lydelse

lagstiftning, har rätt till arbetslöshetsförmåner under förutsättning att han eller hon i övrigt uppfyller villkoren i denna lag för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan det betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken till den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning.

5 §

Begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

2) för den tid som han eller hon har rätt till semesterlön som *baserar sig på lön* av heltidsarbete,

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

*Om en person har rätt till förhöjd förtjänst*del eller *omställningsskyddets förtjänst*del enligt 6 kap. 2 §, kan summan av den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar

personen i fråga har rätt till förhöjd för-
tjänst del enligt 6 kap. 3 § eller tillägg för
sysselsättningsplan enligt 6 kap. 3 a § för
jämningsperioden, dock minst lika mycket
som personen skulle ha rätt att få i grund-
dagpenning utan de förhöjningar av grund-
dagpenningen som föreskrivs i 6 kap. 1 §
1 mom.

*tillsammans med arbetsinkomsten vara
högst lika stor som den lön som ligger till
grund för dagpenningen, dock minst lika
mycket som personen skulle ha rätt att få i
grunddagpenning utan den förhöjningsdel
eller det omställningsskyddstillägg som av-
ses i 6 kap. 1 § 1 mom.*

6 §

Maximitid

*Jämkad arbetslöshetsförmån betalas för
högst 36 månader. På grundval av 1 §
1 mom. 3 punkten kan jämkad arbetslös-
hetsförmån betalas även efter nämnda max-
imitid. Maximitiden för utbetalning av jäm-
kad arbetslöshetsförmån tillämpas inte på
en person som före utgången av tiden har
uppnått den ålder som anges i 6 kap. 9 §.*

*Maximitiden börjar räknas från början
när någon utan avbrott under minst sex
månader har haft ett heltidsarbete eller när
någon efter det att maximitiden gått ut har
arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret
enligt 5 kap. 3 eller 7 § förutsätter.*

*Då maximitiderna enligt 6 kap. 7 § be-
räknas beaktas det belopp som har betalats i
jämkad arbetslöshetsdagpenning omvandlat
till fulla arbetslöshetsdagpenningdagar.*

7 §

*Sociala förmånens inverkan på arbetslös-
hetsförmånerna*

Om någon erhåller någon annan än en i
3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller
invalidpension enligt lagstiftningen i någon
annan stat eller folkpension med stöd av
22 § 2 mom. folkpensionslagen, minskas
hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån
med den sociala förmånen. Härvid beaktas
dock inte följande pensioner och sociala
förmåner (prioriterade inkomster):

- 1) familjepensioner,
- 2) vårdbidrag enligt folkpensionslagen,

6 §

Maximitid

(upphävs)

7 §

*Sociala förmånens inverkan på arbetslös-
hetsförmånerna*

Om någon får någon annan än en i 3 kap.
4 § nämnd lagstadgad förmån eller sjukpen-
sion enligt lagstiftningen i någon annan stat
eller folkpension med stöd av 12 § 4 mom. i
folkpensionslagen, minskas hans eller hen-
nes fulla arbetslöshetsförmån med den soci-
ala förmånen. Då beaktas dock inte följande
pensioner och sociala förmåner (*prioritera-
de inkomster*):

- 1) familjepensioner,
- 2) vårdbidrag för pensionstagare enligt
lagen om handikappförmåner (570/2007),

Gällande lydelse

- 3) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),
- 4) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 5) handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/1988),
- 6) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978),
- 7) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975),
- 8) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 9) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 10) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993), samt
- 11) ersättningar för särskilda kostnader enligt lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

2 §

Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en löntagarkassa (försäkrad) som har varit försäkrad åtminstone de 10 närmast föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret.

Rätt till grunddagpenning har en arbetsökande som uppfyller arbetsvillkoret.

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då personen under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) i 43 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

För en löntagare som tidigare har fått in-

Föreslagen lydelse

- 3) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),
- 4) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 5) handikappbidrag enligt lagen om *handikappförmåner*,
- 6) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007),
- 7) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975),
- 8) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 9) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 10) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993),
- 11) ersättningar för särskilda kostnader enligt lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

2 §

Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en löntagarkassa (*försäkrad*) som har varit försäkrad åtminstone de 34 närmast föregående veckorna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret.

Rätt till grunddagpenning har en arbetsökande som uppfyller arbetsvillkoret.

3 §

Löntagares arbetsvillkor

En löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då han eller hon under de närmast föregående 28 månaderna (*granskningsperiod*) i *minst 34* kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

Granskningsperioden förlängs med den

komstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning enligt denna lag blir arbetsvillkoret uppfyllt, då han eller hon under de närmast föregående 24 månaderna (granskningsperiod) i 34 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 eller 2 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd eller högsta förhöjda lönesubvention har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret. Granskningsperioden förlängs med den tid för vilken en person får partiell sjukdagpenning.

Om en medlem av en arbetslöshetskassa har arbetat som företagare över 18 månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning för löntagare innan han eller hon efter företagsverksamheten har uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 1 eller 2 mom. Då börjar granskningsperioden för arbetsvillkoret från den tidpunkt då personen i fråga har börjat arbeta efter företagsverksamheten.

Om en löntagare som tidigare fått i 2 mom. avsedd inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning har arbetat som företagare över 16 månader, men dock högst 18 månader, är den granskningsperiod som avses i 2 mom. de närmast föregående 26 månaderna.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

Vid beräkningen av om arbetsvillkoret enligt 3 § har uppfyllts *skall* beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbets-

tid som en person är förhindrad att vara på arbetsmarknaden och orsaken till detta är

- 1) *sjukdom, institutionsvård eller rehabilitering,*
- 2) *värnplikt eller civiltjänstgöring,*
- 3) *heltidsstudier,*
- 4) *barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år,*
- 5) *stipendieperiod,*
- 6) *någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa.*

Granskningsperioden förlängs också med den tid som med stöd av 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret eller under vilken personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom.

Granskningsperioden förlängs med högst sju år.

4 §

Arbete som ska räknas in i löntagares arbetsvillkor

Vid beräkningen av om arbetsvillkoret enligt 3 § har uppfyllts beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren

Gällande lydelse

givaren för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning.

5 §

Försäkringsperioder som räknas löntagare till godo

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha blivit löntagare och utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en löntagarkassa, skall av den tid som han eller hon varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i företagarkassan högst 11 veckor räknas honom eller henne till godo i arbetsvillkoret för inkomstrelaterad dagpenning.

6 §

Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en arbetslöshetskassa som har varit försäkrad åtminstone de 24 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

Rätt till grunddagpenning har en företagare som har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i

Föreslagen lydelse

för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. I arbetsvillkoret inräknas *inte heller den tid för vilken en person har betalats sänkt lön för sjukdomstid med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal.*

5 §

Försäkringsperioder som räknas löntagare till godo

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha blivit löntagare och utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en löntagarkassa, ska av den tid som han eller hon varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i företagarkassan högst 10 veckor räknas honom eller henne till godo i arbetsvillkoret för inkomstrelaterad dagpenning.

6 §

Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en *företagarkassa* som har varit försäkrad åtminstone de 18 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

Rätt till grunddagpenning har en företagare som har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

7 §

Företagares arbetsvillkor

En företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då *han eller hon* under de närmast föregående 48 månaderna (*granskningsperiod*) i *minst* 18 månader har arbetat som företagare

företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. Genom förordning av statsrådet bestäms *närmare* om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden eller har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning, förlängs den i 1 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

En person som utträtt ur en företagarkassa och anslutit sig till en löntagarkassa beviljas inte arbetslöshetsdagpenning för företagare innan han eller hon som medlem av en företagarkassa uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 1 mom., om han eller hon varit medlem av en löntagarkassa över 32 kalenderveckor eller såsom medlem av en löntagarkassa varit försäkrad på det sätt som avses i 2 § och uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 3 §. Granskningsperioden för arbetsvillkoret för företagare börjar då från den tidpunkt då personen på nytt anslutit sig till en företagarkassa.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

Om en medlem av en löntagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte löntagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 3 § 1 eller 2 mom. Granskningsperioden för

re i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. I arbetsvillkoret inräknas endast minst fyra månader långa arbetsperioder och varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. Genom förordning av statsrådet bestäms om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Granskningsperioden förlängs med den tid som en person är förhindrad att vara på arbetsmarknaden och orsaken till detta är

1) sjukdom, institutionsvård eller rehabilitering,

2) värnplikt eller civiltjänstgöring,

3) heltidsstudier,

4) barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år,

5) stipendieperiod,

6) någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa.

Om en person har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning eller omfattats av sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom., förlängs granskningsperioden i motsvarande mån.

Granskningsperioden förlängs med högst sju år.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

Om en person har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar *då* vid den tidpunkt han eller hon har

Gällande lydelse

arbetsvillkoret börjar *härvid* vid den tidpunkt han eller hon har börjat arbeta efter sin frånvaro.

Om en medlem av en företagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än ett år, beviljas han eller hon inte företagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 7 §. Den 48 månader långa granskningsperioden börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har inlett företagsverksamhet efter sin frånvaro.

Om någon som inte är medlem av en arbetslöshetskassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte grunddagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har börjat arbeta efter frånvaron.

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån. En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

Föreslagen lydelse

börjat arbeta eller inlett företagsverksamhet efter sin frånvaro.

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

Om en person har arbetat som företagare mer än 18 månader eller uppfyllt företagares arbetsvillkor för företagare som medlem av en företagarkassa, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning ur en löntagarkassa förrän han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare efter företagsverksamheten. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar då vid den tidpunkt då han eller hon har börjat arbeta efter företagsverksamheten.

Om en person som uppfyllt företagares arbetsvillkor som medlem av en företagarkassa blir medlem av en löntagarkassa, upphör rätten till företagares arbetslöshetsdagpenning när han eller hon uppfyller löntagares arbetsvillkor som medlem av löntagarkassan. Granskningsperioden för företagares arbetsvillkor börjar i detta fall när personen i fråga på nytt har anslutit sig till en företagarkassa.

10 a §

Efterskydd för löntagare och företagare

Om den som övergått från en löntagarkassa till en företagarkassa blir arbetslös innan företagares arbetsvillkor uppfylls, har han eller hon rätt till den arbetslöshetsdagpenning som skulle betalas om han eller hon vore medlem av löntagarkassan.

Om den som övergått från en företagarkassa till en löntagarkassa blir arbetslös innan löntagares arbetsvillkor, uppfylls har

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån eller deltagit i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en jobbsökarplan eller sysselsättningsplan, en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 § *eller maximal utbetalningstid för utbildningsdagpenning enligt 10 kap. 6 §.*

Som självriskdagar kan inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Som självriskdagar kan inte heller räknas de dagar då en person som deltar i sådan utbildning enligt 10 kap. 3 § som antecknats i en sysselsättningsplan uppfyller villkoren enligt 2 kap. 2 § 2 mom. eller 4 eller 5 §. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

13 §

Självrisktid

han eller hon rätt till den arbetslöshetsdagpenning som skulle betalas om han eller hon vore medlem av företagarkassan.

Det efterskydd som avses i 1 och 2 mom. tillämpas, om en person inom en månad efter det att han eller hon utträtt ur en arbetslöshetskassa anslutit sig till en ny arbetslöshetskassa.

Arbetslöshetsdagpenningen beviljas och betalas av den arbetslöshetskassa där personen i fråga är medlem.

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

Som självriskdagar *räknas inte* de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. *Till självriskdagarna räknas också de dagar för vilka en person har betalats arbetslöshetsförmåner med stöd av 10 kap.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet**Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet**

1 §

1 §

*Arbetslöshetsdagpenningens belopp**Arbetslöshetsdagpenningens belopp*

Grunddagpenningen är 22,22 euro per dag.

Grunddagpenningen är 22,22 euro per dag.

Grunddagpenningens förhöjningsdel och tillägg för sysselsättningsplan är 3,82 euro per dag. *Förhöjningsdelen betalas om villkoren i 3 § uppfylls och tillägget för sysselsättningsplan betalas om villkoren i 3 a § uppfylls.*

Grunddagpenningens förhöjningsdel och *omställningsskyddstillägg* är 3,82 euro per dag.

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. *Förhöjd förtjänstdel betalas om villkoren i 3 § uppfylls och tillägget för sysselsättningsplan betalas om villkoren i 3 a § uppfylls.*

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

2 §

2 §

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel, förhöjda förtjänstdel och tillägg för sysselsättningsplan

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel, förhöjda förtjänstdel och omställningsskyddets förtjänstdel

Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 20 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. *När lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 20 procent.* Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

När inkomstrelaterad dagpenning enligt 3 § betalas utgör den inkomstrelaterade dagpenningens förhöjda förtjänstdel 55 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större

Den förhöjda förtjänstdelen utgör 57,5 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. *När lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen*

än 90 gånger grunddelen, är förtjänst delen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 32,5 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

När inkomstrelaterad dagpenning enligt 3 a § betalas utgör den inkomstrelaterade dagpenningens tillägg för sysselsättningsplan 65 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är tillägget för sysselsättningsplan i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 37,5 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Vid omvandling av den per månad beräknade lönen till dagslön eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 arbetsdagar.

3 §

Förutsättningarna för förhöjd förtjänst del och grunddagpenningens förhöjningsdel

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänst del betalas förhöjd enligt 2 § 2 mom. till en arbetssökande som

1) har förlorat sitt arbete till följd av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 § arbetsavtalslagen, av motsvarande orsaker enligt sjömanslagen eller av motsvarande orsaker som beror på en offentlig sammanslutnings verksamhet,

2) innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år, och

3) innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete på det sätt som avses i 11 §.

En person anses har förlorat sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsa-

som överskrider denna gräns 35 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Omställningsskyddets förtjänst del utgör 65 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. När lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är omställningsskyddets förtjänst del i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 37,5 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Vid omvandling av den per månad beräknade lönen till dagslön eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 arbetsdagar.

3 §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänst del då arbetslösheten börjar

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänst del betalas för sammanlagt högst 20 dagar till en arbetssökande som har varit i arbete sammanlagt minst tre år innan rätten till arbetslöshetsdagpenning började. Om den arbetssökande då han eller hon blir arbetslös uppfyller villkoren enligt 3 a § för betalning av förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del på grundval av lång arbetshistoria, har han eller hon inte rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del enligt denna paragraf då han eller hon blir arbetslös.

En arbetssökande som har fått förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del med stöd av 3 a § har rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänst del med stöd av denna paragraf, om han eller hon på nytt har upp-

Gällande lydelse

ker på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten även när han eller hon har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § arbetsavtalslagen sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar.

Förhöjd förtjänstdel och grunddagpenningens förhöjningsdel betalas för sammanlagt högst 150 dagar. Om uppsägningsgrunden har bestritts, beviljas inte inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning eller betalas inte förhöjd förrän ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

Grunddagpenningens förhöjningsdel betalas till en arbetssökande som uppfyller villkoren i 1 mom. 1 och 3 punkten.

3 a §

Förutsättningar för betalning av tillägg för sysselsättningsplan

Tillägg för sysselsättningsplan betalas till en arbetssökande som har en giltig sysselsättningsplan och som har rätt till arbetslöshetsdagpenning efter att ha uppfyllt det arbetsvillkor för löntagare som avses i 5 kap. 3 §.

Tillägg för sysselsättningsplan betalas för tiden för i sysselsättningsplanen antecknade åtgärder, som är arbetssökande på eget initiativ efter att anställningsförhållandet upphört, träning i anslutning till arbetssökande, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och arbetsprövning enligt 8 kap. i den lagen. Tillägg för sysselsättningsplan betalas också för tiden mellan i sysselsättningsplanen antecknad träning i anslutning till arbetssökande, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och arbetsprövning, om tiden mellan dessa åtgärder omfattar högst sju kalenderdagar.

Om uppsägningsgrunden har bestritts, beviljas inte inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning eller betalas denna inte förhöjd med tillägg för sysselsättningsplan förrän ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

Föreslagen lydelse

fyllt arbetsvillkoret sedan förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänstdelen enligt 3 a § började betalas ut.

Förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen börjar betalas från början när arbetssökanden på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

3 a §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel sedan en lång arbetshistoria avslutats

Förhöjningsdelen betalas till en arbetssökande som har förlorat sitt arbete av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 § i arbetsavtalslagen, av motsvarande orsaker enligt sjömanslagen eller av motsvarande orsaker i anslutning till en offentlig sammanslutnings verksamhet och som innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete på det sätt som avses i 11 §.

En person anses ha förlorat sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker på det sätt som avses i 1 mom. även när han eller hon har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar.

Förhöjd förtjänstdel betalas till en arbetssökande som uppfyller villkoren enligt 1 mom. och som innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år.

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 100 dagar. Om uppsägningsgrunden har bestridits, får inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning inte beviljas eller betalas för-

Tillägg för sysselsättningsplan betalas inte, om den arbetssökande har rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 §.

höjd förrän ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

3 b §

Maximitid för betalning av tillägg för sysselsättningsplan

Tillägg för sysselsättningsplan betalas för sammanlagt högst 185 dagar. I denna maximitid kan ingå högst 20 dagar under vilka tillägg betalts för i sysselsättningsplanen antecknat arbetssökande på eget initiativ. De dagar under vilka tillägg för sysselsättningsplan har betalts för tiden mellan de i sysselsättningsplanen angivna åtgärderna dras av från den maximitid om 20 dagar under vilken tillägg för sysselsättningsplan betalas för arbetssökande på eget initiativ.

Maximitiden för betalning av tillägg för sysselsättningsplan börjar räknas på nytt när personen uppfyller det arbetsvillkor som avses i 5 kap. 3 § 2 mom.

3 b §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjade service

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 200 dagar [under den maximala arbetslöshetspenningssperioden]. Förhöjningsdelen och den förhöjda förtjänstdelen börjar betalas från början när arbetssökanden på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

3 c §

Förutsättningar för omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel

Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas till en arbetssökande

1) som omfattas av omställningsskydd enligt 5 a kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

2) som har en gällande sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, och

3) som har rätt till arbetslöshetsdagpenning sedan han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överens-

Föreslagen lydelse

kommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Omställningskyddstillägg och omställningskyddets förtjänstdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

Om uppsägningsgrunden har bestridits, får inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning inte beviljas eller betalas förhöjd med omställningskyddstillägg eller omställningskyddets förtjänstdel förrän ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

Omställningskyddstillägg och omställningskyddets förtjänstdel betalas inte, om den arbetssökande har rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 §.

3 d §

Maximitiden för betalning av omställningskyddstillägg och omställningskyddets förtjänstdel

Omställningskyddstillägg och omställningskyddets förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 200 dagar.

Maximitiden för betalning av omställningskyddstillägg och omställningskyddets tilläggsdel börjar räknas på nytt när arbetssökanden har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

3 e §

Befalningsordningen för förhöjningsdelarna och de förhöjda förtjänstdelarna samt omställningskyddstillägget och omställningskyddets förtjänstdel

Förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel betalas inte till en arbetssökande som har rätt till omställningskyddstillägg eller omställningskyddets förtjänstdel.

Om omställningskyddstillägg eller omställningskyddets förtjänstdel har betalats för maximitiden, har den arbetssökande inte för tiden efter detta rätt till förhöjningsdel eller förhöjd förtjänstdel enligt 3 b § under

5 §

Arbetsinkomsten för företagares inkomstrelaterade dagpenning

Företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms på grundval av den arbetsinkomst enligt vilken företagaren under sammanlagt högst 24 månader innan han eller hon blev arbetslös har varit försäkrad i en företagarkassa. Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen får dock inte bestämmas till ett högre belopp än vad den fastställda arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare utgör för nämnda tid eller lönen enligt lagen om pension för arbetstare i genomsnitt har varit under nämnda tid. Har arbetsinkomsten under ovan nämnda tid ändrats, räknas den dagpenninggrundande arbetsinkomsten så att det sammanlagda beloppet av de fastställda arbetsinkomsterna divideras med motsvarande tid. En ökning av arbetsinkomsten med mera än 20 procent beaktas dock inte.

När förtjänstdelen av företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms gäller angående arbetsinkomsten vad som i 2 § 1 och 3 mom. föreskrivs om dagslönen.

5 §

Arbetsinkomst som utgör grund för företagares inkomstrelaterade dagpenning

Företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms på grundval av den arbetsinkomst enligt vilken företagaren under sammanlagt högst 18 månader innan han eller hon blev arbetslös har varit försäkrad i en företagarkassa. Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen får dock inte bestämmas till ett högre belopp än vad den fastställda arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare utgör för nämnda tid eller lönen enligt lagen om pension för arbetstare i genomsnitt har varit under nämnda tid. Har arbetsinkomsten under ovan nämnda tid ändrats, räknas den dagpenninggrundande arbetsinkomsten så att det sammanlagda beloppet av de fastställda arbetsinkomsterna divideras med motsvarande tid. En ökning av arbetsinkomsten med mera än 20 procent beaktas dock inte.

När förtjänstdelen av företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms *tillämpas på* arbetsinkomsten vad som i 2 § 1, 2 och 4 mom. föreskrivs om dagslönen.

5 a §

Företagares rätt till förhöjd förtjänstdel

Till en företagare som är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning betalas för-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tjänstdelen under tiden för sysselsättningsfrämjande service på det sätt som föreskrivs i 3 b §.

7 §

7 §

*Dagpenningsperiodens maximitid**Dagpenningsperiodens maximitid*

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst 500 arbetslöshetsdagar. I maximitiden inräknas också utbildningsdagpenningdagar enligt 10 kap. I maximitiden inräknas också sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat som tillämpar förordningen om social trygghet eller med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa.

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för högst 500 arbetslöshetsdagar. I maximitiden inräknas också sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat som tillämpar förordningen om social trygghet eller med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa.

När maximitiden enligt 1 mom. beräknas ska det belopp som har betalats i jämkad arbetslöshetsdagpenning beaktas omvandlat till fulla arbetslöshetsdagpenningdagar.

8 §

8 §

När dagpenningsperioden börjar från början

När dagpenningsperioden börjar från början

När en löntagare efter att ha blivit berättigad till arbetslöshetsdagpenning har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 § 2 mom., börjar ovan nämnda maximitid räknas från början och den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen bestäms på nytt. Förfarandet är detsamma om en företagare har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare. *Efter inträdet av rätt till arbetslöshetsdagpenning innan den maximitid som bestäms i 7 § i detta kapitel gått ut inräknas i arbetsvillkoret för företagare minst 12 månader långa perioder med arbete till den del de ingår i den granskningsperiod som nämns i 5 kap. 7 §.*

När en löntagare efter att ha blivit berättigad till arbetslöshetsdagpenning har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare, börjar den maximitid för dagpenningsperioden som avses i 7 § räknas från början, och den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen bestäms på nytt. Förfarandet är detsamma om en företagare har uppfyllt företagares arbetsvillkor.

Den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare som bestäms utgående från de nya inkomststoppgifterna är minst lika stor som grunddagpenningen och, om löntagaren har uppfyllt arbetsvillkoret innan maximitiden gått ut, minst 80 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som tidigare betalades till löntagaren. Jämförelsen görs med en så-

Den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare som bestäms utgående från de nya inkomststoppgifterna är minst lika stor som grunddagpenningen och, om löntagaren har uppfyllt arbetsvillkoret innan maximitiden gått ut, minst 80 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som tidigare betalades till löntagaren. Jämförelsen görs med en så-

dan full dagpenning som bestäms i enlighet med 2 § 1 mom. Barnförhöjningar ingår inte i de dagpenningar som används vid jämförelsen.

dan full dagpenning som bestäms i enlighet med 2 § 1 mom. Barnförhöjningar ingår inte i de dagpenningar som används vid jämförelsen.

Om den arbetssökandes arbetsvillkor har uppfyllts i arbete där han eller hon sysselsatts på grundval av skyldigheten enligt 7 kap. 7 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice, bestäms inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen på nytt, om inte den lön som bestäms på grundval av de nya inkomstuppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Till en arbetssökande som är född före 1950 och som har fyllt 57 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares inkomstrelaterade dagpenning och grunddagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 60 år. Till en person som är född före 1950 och som har fyllt 60 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut betalas dagpenning dock till utgången av den kalendermånad under vilken maximitiden om 500 dagar går ut.

Till en arbetssökande som är född 1950 eller därefter kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon

1) har fyllt 59 år före utgången av maximitiden, och

2) när maximitiden går ut i minst fem år under de senaste 20 åren har varit i sådant arbete som avses i 11 §.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Till en arbetssökande som är född före 1950 och som har fyllt 57 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares *grunddagpenning* och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 60 år. Till en person som är född före 1950 och som har fyllt 60 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut betalas dagpenning dock till utgången av den kalendermånad under vilken maximitiden om 500 dagar går ut.

Till en arbetssökande som är född 1950—1954 kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon har fyllt 59 år före utgången av maximitiden och när maximitiden går ut i minst fem år under de senaste 20 åren har varit i sådant arbete som avses i 11 §.

Till en arbetssökande som är född 1955 eller därefter kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon har fyllt 60 år före utgången av maximitiden och när maximiti-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den går ut i minst fem år under de senaste 20 åren har varit i sådant arbete som avses i 11 §.

10 §

Förhöjt belopp av den inkomstrelaterade dagpenningen för tilläggsdagarna

När månadslönen är större än 90 gånger grunddelen är den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel för tilläggsdagar som avses i 9 § 2 mom. 32,5 procent i fråga om den del av dagslönen som är större än 90 gånger grunddelen, om den arbetssökande innan han eller hon blev berättigad till tilläggsdagar har varit

1) medlem av en löntagarkassa minst fem år, och

2) i arbete på det sätt som avses i 11 § minst 20 år.

(upphävs)

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Berättigade till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag är arbetslösa

1) som inte uppfyller arbetsvillkoret, eller
2) vars rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört för att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut, och

3) som är i behov av ekonomiskt stöd (behovsprövning).

För tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning och yrkesväglednings- och rehabiliteringsåtgärder enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (arbetskraftspolitiska åtgärder), integrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte tryggas försörjningen med arbetsmarknadsstöd för den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd.

Den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd kan på ansökan beviljas arbets-

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag har en arbetslös

1) som inte uppfyller arbetsvillkoret, eller
2) vars rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört *på grund av* att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut, och

3) som är i behov av ekonomiskt stöd (*behovsprövning*).

marknadsstöd som ersättning för kostnader för mottagande av arbete för att stödja hans eller hennes sysselsättning (resebidrag).

Den som anställts med stödet har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid för vilken till arbetsgivaren betalas högsta förhöjda lönesubvention eller någon annan lönesubvention som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i den nämnda lagen.

2 §

Berättigade till arbetsmarknadsstöd

För tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder enligt 3—7 § betraktas som berättigade till arbetsmarknadsstöd utöver de som får arbetsmarknadsstöd dessutom arbetslösa arbetsökande till vilka stöd inte betalas för arbetslöshetstiden på grund av

- 1) att ansökan om arbetsmarknadsstöd försenats på det sätt som avses i 11 kap. 1 §,
- 2) en begränsning enligt 8 kap. 2 § i anslutning till yrkesutbildning,
- 3) väntetid enligt 8 kap. 4 §,
- 4) självrisktid enligt 9 §,
- 5) tid utan ersättning,
- 6) skyldighet att vara i arbete,
- 7) jämkning eller minskning av en förmån enligt 4 kap., eller
- 8) behovsprövning enligt 9 kap. 3 och 4 §.

3 §

Arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetskraftspolitiska åtgärder

Arbetsmarknadsstöd betalas till en person som är berättigad till stödet för den tid under vilken han eller hon deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd. Bestämmelser om betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning till den som deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finns i 9 kap. 5 §.

En arbetssökande är berättigad till arbetsmarknadsstöd för den tid under vilken

Den som anställts med stödet har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid för vilken till arbetsgivaren betalas högsta förhöjda lönesubvention eller någon annan lönesubvention som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i den nämnda lagen.

2 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd

En invandrare har rätt till arbetsmarknadsstöd endast i form av integrationsstöd under de följande tre åren efter det att han eller hon infördes i befolkningsdatasystemet i den första hemkommunen.

Förutsättningen för betalning av integrationsstöd är att personen i fråga har en gällande integrationsplan enligt 10 § i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999).

3 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag

Arbetsmarknadsstöd kan i form av resebidrag beviljas den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd och som tar emot heltidsarbete som varar i minst två månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader. Som berättigad till arbetsmarknadsstöd som betalas som resebidrag betraktas den som får arbetsmarknadsstöd el-

Gällande lydelse

han eller hon deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd som ordnas utomlands utan hinder av vad som i 2 kap. 3 § bestäms om utlandsresa som hinder för att vara på arbetsmarknaden.

4 §

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd

Berättigad till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd är en arbetslös invandrare som

- 1) uppfyller villkoren enligt 1 § 1 mom.,
- 2) följer den i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) avsedda integrationsplanen med beaktande av vad som bestäms i 8 kap. 3 § 2 mom. och 5 §, och
- 3) uppfyller villkoren enligt 14 § 1 mom. lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande.

Till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd också under tiden för åtgärder som ingår i den integrationsplan som avses i 11 § lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande. I nämnda lag och med stöd av den bestäms om jämställande av integrationsåtgärder för invandrare med arbetskraftspolitiska åtgärder.

En invandrare har inte rätt till arbetsmarknadsstöd för de tre år som avses i 10 § 2 mom. i sistnämnda lag annat än i form av integrationsstöd.

Föreslagen lydelse

ler till vilken inte betalas arbetsmarknadsstöd av orsaker som nämns i 10 kap. 2 §. Resebidrag ska sökas innan anställningsförhållandet inleds.

Resebidrag beviljas inte på grundval av ett sådant anställningsförhållande där arbetsgivaren för lönekostnaderna har beviljats lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Med avvikelse från 2 mom. och 1 § 2 mom. kan arbets- och näringsbyrån bevilja resebidrag, om lönesubventionen finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

4 §

Arbetsmarknadsstödet belopp

Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. och arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel lika stor som grunddagpenningens förhöjningsdel som avses i 6 kap. 1 § 2 mom.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd betalas barnförhöjning i enlighet med 6 kap. 6 §.

Arbetsmarknadsstödet belopp räknas ut med beaktande av 4 kap.

I resebidrag betalas arbetsmarknadsstöd enligt 1 och 2 mom. utan arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel.

5 §

Resebidrag

Arbetskraftsbyrån kan bestämma att resebidrag skall betalas till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd och som tar emot heltidsarbete som varar i minst två månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader.

Resebidrag beviljas inte på grundval av ett anställningsförhållande

1) där arbetsgivaren har beviljats lönesubvention som avses i 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice, eller

2) som har börjat innan arbetskraftsmyndigheten har gett ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om beviljande av bidraget.

Med avvikelse från vad som bestäms i 2 mom. 1 punkten och 1 § 4 mom. kan arbetskraftsbyrån bevilja resebidrag, om lönesubventionen finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

5 §

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel har en person som när han eller hon påbörjar sysselsättningsfrämjande service enligt 2 mom. har fått arbetsmarknadsstöd

1) för högst 500 dagar, eller

2) för högst 180 dagar efter det att rätten till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut.

Förhöjningsdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärda som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

Förhöjningsdel betalas för högst 200 dagar. Förhöjningsdelen börjar betalas från början när personen i fråga på nytt har blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

6 §

Inkomster som ska beaktas vid behovsprövning

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd ska beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens eller makans inkomster till den del de överstiger 536 euro i månaden. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen av skog multiplicerad med arealen skog. Arbetsmarknadsstödet bestäms enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller de an-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

nars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som ska beaktas vid behovsprövningen.

Som inkomster vid behovsprövningen beaktas inte (prioriterade inkomster)

- 1) barnbidrag,
- 2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,
- 3) bostadsbidrag,
- 4) militärunderstöd,
- 5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 6) kompletteringsbelopp enligt folkpensionslagen,
- 7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, samt
- 8) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

7 §

Arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsmarknadsstöd betalas till den som är berättigad till stödet under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Med avvikelse från 2 § betraktas inte en i 2 § 2, 3 och 6 punkten avsedd deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som berättigad till arbetsmarknadsstöd.

7 §

Behovsprövning

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 4 § 1 mom. ska i fråga om försörjningspliktiga dras av 50 procent från den enligt 6 § fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om den som saknar familj ska på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 6 § bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som har familj höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han eller hon försörjer. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Arbetsmarknadsstödet ska justeras, om de inkomster som inverkar på dess belopp har stigit eller sjunkit väsentligt. Det justerade arbetsmarknadsstödet börjar betalas från och med tidigaste möjliga betalningspost.

Utan hinder av vad som i 1 mom. och i 6 § föreskrivs om behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd betalas arbets-

marknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknas enligt 4 kap. 7 § 1 mom.

Om det med utgångspunkt i förtjänstnivå-indexet bedöms att den allmänna lönenivån i landet förändras väsentligt ska det genom förordning av statsrådet föreskrivas om justering av de belopp som anges i 1 mom. och i 6 § så att de motsvarar förändringarna i lönenivån.

8 §

Ersättning för uppehälle

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle (ersättning för uppehälle) till arbetssökande som deltar i arbetskraftspolitiska åtgärder finns i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas i ersättning för uppehälle 8 euro för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den i 5 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte avsedda aktiveringsplanen.

8 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 10 kap.

Arbetsmarknadsstöd betalas utan behovsprövning också till en person som har fyllt 55 år och som uppfyller arbetsvillkoret när han eller hon blir arbetslös.

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning under den maximitid som avses i 6 kap. 7 § eller 9 § 1 mom. betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 180 första arbetslöshetsdagarna. De nämnda 180 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt blir berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

Till en person betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 130 första arbetslöshetsdagarna, om han eller hon innan arbetslösheten började har varit försäkrad i enlighet med 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare sammanlagt 24 månader under de föregående 48 månaderna (stipendiats försäkringsvillkor). De nämnda 130 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt har uppfyllt stipendiats försäkringsvillkor efter att rätten till arbetsmarknadsstöd började. Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (självrisktid). Till självrisktiden räknas inte arbetslöshetsdagar som ingår i väntetiden enligt 8 kap. 4 § eller i tider utan ersättning eller i skyldigheten att vara i arbete.

Självrisktiden uppnås även då den i 4 kap. 1 § nämnda arbetslösheten för en arbetstagar med förkortad arbetsvecka eller i deltidarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Till självrisktiden räknas även de dagar då personen i fråga efter det arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden. Till självrisktiden räknas dessutom utbildningsdagar efter det arbetslösheten börjat vilka ingår i utbildning enligt 10 kap. 3 §, om utbildningen har antecknats i en sysselsättningsplan.

Självrisktid förutsätts emellertid inte

1) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

2) då arbetet förhindras av en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden, och

3) villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd uppfylls i övrigt.

9 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

på arbetsmarknaden, förlängs den ovan nämnda granskningsperioden på 48 månader i motsvarande mån, dock med högst sju år.

Arbetsmarknadsstödet är 50 procent av det enligt 4 § 1—3 mom. och 6—8 § beräknade arbetsmarknadsstödet, om den arbetssökande bor i sina föräldrars hushåll och inte har uppfyllt arbetsvillkoret.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap., eller

2) på en arbetssökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar och vars föräldrars inkomster som avses i 6 § uppgår till högst 1 781 euro i månaden; inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetssökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll.

Från ett arbetsmarknadsstöd till fullt belopp räknat per månad avdras i de fall som avses i 2 mom. 2 punkten 50 procent av den del av inkomst som bestäms enligt 6 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 2 punkten. Arbetsmarknadsstöd som nedsetts på grund av föräldrarnas inkomster ska dock vara minst så stort som anges i 1 mom.

Om sökanden bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster överstiger den inkomstgräns som avses i 2 mom. 2 punkten, men sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stödjer honom eller henne ekonomiskt, ska arbetsmarknadsstödet betalas utan ett avdrag enligt 1 mom.

10 §

Självrisktidens giltighet

Självrisktiden är i kraft till utgången av det kalenderår under vilket den i sin helhet har uppkommit.

Under ett begynnande kalenderår förutsätts ny självrisktid inte

1) så länge som personen i fråga utan avbrott får arbetsmarknadsstöd,

2) då självrisktiden fördelar sig på två kalenderår,

3) då självrisktiden har gått till ända vid utgången av ett kalenderår utan att utbetalningen av arbetsmarknadsstödet ännu har börjat,

4) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar på nytt inom 14 dagar från det att föregående rätt till arbetsmarknadsstöd upphörde, eller

5) då en person har fått en rehabiliteringsförmån enligt 3 kap. 4 § 5 punkten eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och återgår till att vara arbetslös arbetssökande inom 14 dagar från det att den förmån som avses ovan har upphört.

10 §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (självrisktid). Till självrisktiden räknas inte arbetslöshetsdagar som ingår i väntetiden enligt 8 kap. 4 § eller i tider utan ersättning eller i skyldigheten att vara i arbete.

Självrisktiden uppnås även då den i 4 kap. 1 § nämnda arbetslösheten för en arbetstaggare med förkortad arbetsvecka eller i deltidarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Till självrisktiden räknas även de dagar

1) då personen i fråga efter det att arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden, eller

2) för vilken personen har betalats arbetsmarknadsstöd med stöd av 10 kap.

Självrisktid krävs emellertid inte

1) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

2) då arbetet förhindras av en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden, och

3) villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd uppfylls i övrigt.

11 §

Arbetsmarknadsstödet varaktighet

Arbetsmarknadsstödet betalas utan tidsbegränsning.

Det kan bestämmas att resebidrag ska betalas för högst fyra månader efter det att anställningsförhållandet inleddes, dock högst så länge som anställningsförhållandet varar. Resebidrag betalas för fem dagar i veckan utan hinder av vad som i 3 kap. 2 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

bestäms om antalet förmånsdagar per vecka.

9 kap

Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

1 §

Arbetsmarknadsstödet belopp

Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. utan förhöjningsdel och tillägg för sysselsättningsplan.

(upphävs)

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd betalas barnförhöjning på det sätt som bestäms i 6 kap. 6 §.

Arbetsmarknadsstödet belopp skall räknas ut med beaktande av 4 kap.

I resebidrag betalas arbetsmarknadsstöd enligt 1 och 2 mom.

3 §

Inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens eller makans till den del de överstiger 536 euro i månaden. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 2 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Arbetsmarknadsstödet bestäms enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller de annars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen.

(upphävs)

Som inkomster vid behovsprövningen beaktas inte (prioriterade inkomster)

1) barnbidrag,

2) stöd för hemvård av barn enligt lagen

om stöd för hemvård och privat vård av barn,

3) bostadsbidrag,

4) militärunderstöd,

5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

6) kompletteringsbelopp enligt familjepensionslagen (38/1969),

7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, samt

8) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

4 §

Behovsprövning

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 1 § 1 mom. skall i fråga om försörjningspliktiga dras av 50 procent från den enligt 3 § fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om den som saknar familj skall på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 3 § bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som har familj höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han eller hon försörjer. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

(upphävs)

Arbetsmarknadsstödet skall justeras om de inkomster som inverkar på dess belopp har stigit eller sjunkit väsentligt. Det justerade arbetsmarknadsstödet börjar betalas från och med tidigaste möjliga betalningspost.

Utan hinder av vad som i 1 mom. och i 3 § bestäms om behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknas enligt 4 kap. 7 § 1 mom.

Om det med utgångspunkt i förtjänstnivåindexet bedöms att den allmänna lönenivån i landet väsentligt förändras skall de belopp som anges i 1 mom. och i 3 § justeras genom förordning av statsrådet i förhållande till förändringarna i lönenivån.

5 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sådan utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning eller av arbetsförvaltningen anordnad rehabilitering som avses i lagen om offentlig arbetskrafts-service samt under arbetsverksamhetsperioder enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

(upphävs)

Arbetsmarknadsstöd betalas utan behovsprövning också till en person som har fyllt 55 år och som uppfyller arbetsvillkoret när han eller hon blir arbetslös.

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning under den maximitid som avses i 6 kap. 7 § eller 9 § 1 mom. betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 180 första arbetslöshetsdagarna. De nämnda 180 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt blir berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

Till en person betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 130 första arbetslöshetsdagarna, om han eller hon före arbetslösheten började har varit försäkrad i enlighet med 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare sammanlagt 24 månader under de föregående 48 månaderna (stipendiats försäkringsvillkor). De nämnda 130 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt har uppfyllt stipendiats försäkringsvillkor efter att rätten till arbetsmarknadsstöd började. Om någon på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den ovan nämnda granskningsperioden på 48 månader i motsvarande mån, dock med högst sju år.

6 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstödet är 50 procent av det enligt 1 § 1—3 mom. och 3—5 § beräknade arbetsmarknadsstödet, om den arbetsökande bor i sina föräldrars hushåll och inte har uppfyllt arbetsvillkoret.

(upphävs)

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetsökande deltar i utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i rehabilitering anordnad av arbetskraftsmyndigheten, eller

2) under en arbetsverksamhetsperiod som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

3) på en arbetsökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster i enlighet med 3 § uppgår till högst 1 781 euro i månaden; inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetsökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll.

Från ett arbetsmarknadsstöd till fullt belopp räknat per månad avdras i de fall som avses i 2 mom. 3 punkten 50 procent av den del av inkomsterna som bestäms enligt 3 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 3 punkten. Arbetsmarknadsstöd som nedsatts på grund av föräldrarnas inkomster skall dock vara minst så stort som anges i 1 mom.

När 2 mom. 3 punkten tillämpas, om sökanden bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster överstiger inkomstgränsen, men sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stödjer honom eller henne ekonomiskt, skall arbetsmarknadsstödet betalas utan ett avdrag enligt 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Arbetsmarknadsstödet varaktighet

Arbetsmarknadsstödet betalas utan tidsbegränsning.

Det kan bestämmas att resebidrag skall betalas för längst fyra månader efter att anställningsförhållandet inleddes, dock högst så länge som anställningsförhållandet varar. Resebidrag betalas för fem dagar i veckan utan hinder av vad som i 3 kap. 2 § bestäms om antalet förmånsdagar per vecka.

(upphävs)

IV. DEL

Avdelningen utbildningsdagpenning

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

1 §

Tillämpningsområde

Enligt denna lag betalas för tryggnad av försörjningen under utbildningstiden utbildningsdagpenning till en arbetslös som söker sig till frivillig utbildning som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter.

IV. DEL

Avdelningen sysselsättningsfrämjande service

10 kap.

Allmänna bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §

Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service tryggas genom arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

Med sysselsättningsfrämjande service avses

1) *arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,*

2) *frivillig utbildning enligt 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,*

3) *arbetsprövning, arbetslivsträning eller arbetspraktik enligt 8 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice,*

4) *arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,*

5) *en integrationsåtgärd för en invandrare som arbets- och näringsbyrån med stöd av 10 § 3 mom. i lagen om främjande av in-*

2 §

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att personen när utbildningen inleds är i 2 kap. 1 § avsedd arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån och att utbildningen ingår i en jobb-sökarplan eller sysselsättningsplan. Bestämmelserna i 2 kap. 1, 3 och 6—21 § samt i 8 kap. tillämpas inte på utbildningsdagpenning.

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas sådan arbetslöshetsförmån som den arbetssökande har rätt till medan han eller hon är arbetslös.

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om offentlig arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån.

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen som arbetslös, om den beror på

- 1) tid utan ersättning,*
- 2) skyldighet att vara i arbete,*
- 3) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §,*
- 4) behovsprövning enligt 7 kap. 6 och 7 §.*
- 5) en begränsning enligt 8 kap. 2 § i anslutning till yrkesutbildning,*
- 6) väntetid enligt 8 kap. 4 §,*

Med avvikelse från 3 mom. betalas inte arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om rätt till arbetsmarknadsstöd inte föreligger av en orsak som nämns i 3 mom. 2, 4 eller 5 punkten.

Trots bestämmelserna i 2 kap. 3 § om utlandsresa som hinder för att vara på arbetsmarknaden är en arbetssökande berättigad till arbetslöshetsförmån för den tid under vilken han eller hon deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt 1 § 2 mom. 3—4 punkten som ordnas utomlands.

I 5 § föreskrivs om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenut-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Rätt till utbildningsdagpenning har den som påbörjar sådan utbildning på heltid som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter. Rätt till utbildningsdagpenning har också den som på heltid återupptar sådana studier som främjar yrkesfärdigheterna och som avbrutits innan han eller hon blev arbetslös.

En förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att sökandens tid i arbete enligt 6 kap. 11 § när utbildningen inleds uppgår till minst 10 år.

3 mom. har upphävts genom L 26.6.2009/472.

Om sökanden har fått utbildningsdagpenning eller stöd enligt lagen om stödjande av långtidsarbetslösas frivilliga studier (709/1997), räknas endast tid efter det att utbildningsdagpenningen eller stödet mottagits med i tiden i arbete.

Den som är sysselsatt i arbete på heltid i över två veckors tid har inte rätt till utbildningsdagpenning. Rätt till utbildningsdagpenning föreligger inte heller, när en studerande får studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) för studier som ligger till grund för utbildningsdagpenning eller för andra studier på heltid.

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna är utbildning som omfattar minst 36 studiepoäng eller 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn som följer:

3 §

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 § 2 mom. 3—6 punkten har en arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmån för de dagar då han eller hon inte deltar i servicen, om inte frånvaron beror på

1) arbetsoförmåga,

2) ett under 10-årigt barns sjukdom för högst fyra arbetsdagar per gång,

3) en arbetsintervju eller något annat jämförbart skäl som anknyter till sysselsättning.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på sådana integrationsåtgärder för invandrare som jämföras med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

4 §

Avvikande tillämpning av lagen om utkomtskydd för arbetslösa under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för utbildning enligt 6 och 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice tillämpas inte 2 och 8 kap. eller 6 kap. 8 § i denna lag.

Bestämmelser om betalning av arbets-

1) utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola,

2) utbildningen utgör förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen,

3) utbildningen utgör annan yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning än sådan som avses i 2 punkten,

4) utbildningen utgör i lagen om yrkesutbildning avsedd hushållsundervisning som ordnas på annat sätt än som yrkesinriktad grundutbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande, eller

5) specialiseringsstudier som ordnas såsom fortbildning vid yrkeshögskolor och universitet eller pedagogiska studier som leder till lärarbehörighet.

Om den som ansöker om utbildningsdagpenning tidigare har bedrivit studier som har syftat till en lägre eller högre högskoleexamen men har avbrutit dessa studier innan arbetslösheten enligt 3 § 2 mom. 1 punkten har börjat, jämföras med utbildning som avses i 1 mom. sådan utbildning som leder till samma examen som de tidigare studierna eller leder till att en högre högskoleexamen avläggs i det fall att den som ansöker om stödet, på basis av en tidigare examen eller andra studieprestationer, har godkänts för sådana studier som leder till högre högskoleexamen och som ett universitet ordnar som ett särskilt planerat program.

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobbsökarplan eller sysselsättningsplan, jämföras fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier, med utbildning enligt 1 mom.

I fråga om utbildning på heltid gäller det som bestäms i lagen om studiestöd (65/1994) och med stöd av den.

marknadsstöd utan behovsprövning under tiden för sysselsättningsfrämjande service finns i 7 kap. 8 §.

5 §

Utbildningsdagpenningens belopp

En studerande har rätt till utbildningsdagpenning för utbildningstiden. I utbildningsdagpenning betalas den arbetslöshetsförmån enligt denna lag som berörs av de bestämmelser som skulle tillämpas på personen i fråga om han eller hon vore arbetslös. På utbildningsdagpenning tillämpas likväl inte 6 kap. 3 a §. Utbildningsdagpenning kan betalas efter den självrisktid som anges i 5 kap. 13 § eller 7 kap. 9 §.

På utbildningsdagpenning tillämpas inte 6 kap. 3 § 3 mom. och inte heller 9 kap. 3, 4 och 6 §. Utbildningsdagpenningen betalas förhöjd i enlighet med 6 kap. 1 § 1 mom. eller 2 § 2 mom. även till en sådan person som har fått grunddagpenningens förhöjningsdel eller den inkomstrelaterade dagpenningens förhöjda förtjänstdel för sammanlagt 150 dagar.

6 §

Utbildningsdagpenningens periodens längd

Utbildningsdagpenning betalas för utbildningstiden och även för ferieperioderna under utbildningen för högst fem dagar per kalendervecka. Utbildningsdagpenning betalas för högst 500 dagar.

De betalda utbildningsdagpenningarna räknas till maximitiden om 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen enligt 6 kap. 7 §. Det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpen-

5 §

Särskilda bestämmelser om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice betalas arbetslöshetsförmån för utbildningstiden på det sätt som i 2 § föreskrivs om arbetslösas rätt till arbetslöshetsförmån, trots att

1) han eller hon med stöd av 2 kap. 4 eller 5 § ska betraktas som sysselsatt på heltid som företagare, eller

2) han eller hon inte är arbetslös eller permitterad, om han eller hon hotas av arbetslöshet.

Om en studerande har rätt till arbetslöshetsförmån med stöd av 1 mom. 1 punkten, betalas till honom eller henne grunddagpenning, den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel eller arbetsmarknadsstöd samt barnförhöjning för utbildningstiden. Om en studerande har rätt till arbetslöshetsförmån med stöd av 1 mom. 2 punkten, har han eller hon också rätt till den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel enligt 6 kap. 2 § 1 mom.

Om utbildningen ordnas som fristående helheter så att utbildningsperioderna inte direkt följer på varandra, är den studerande inte i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning mellan utbildningsperioderna.

6 §

Ersättning för uppehälle

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle (ersättning för uppehälle) till arbets sökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service finns i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas i ersättning för uppehälle nio euro för varje dag som den arbetslöse

ning betalda ersättningsdagar kan vara högst 565 dagar. Om sökanden innan han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar har inlett utbildning eller studier, betalas utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt högst 500 dagar ökat med antalet betalda arbetslöshetsdagar innan utbildningen eller studierna inleddes. För utbildningstid efter maximitiden betalas en utbildningsdagpenning som är lika stor som arbetsmarknadsstödet högst tills personen i fråga har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

Under utbildningsdagpenningsperioden tillämpas inte 6 kap. 8 §.

deltar i verksamhet enligt den aktiveringsplan som anses i 5 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

7 §

Studerandes skyldigheter

En studerande skall regelbundet delta i utbildningen enligt undervisningsplanen.

För att behålla rätten till utbildningsdagpenning skall den studerande ha framgång i sina studier. En högskolestuderande anses ha gjort tillräckliga framsteg i sina studier, om han eller hon har kommit framåt i sina studier enligt de allmänna kriterier som studiestödsnämnden vid respektive högskola har fastställt i enlighet med 9 § lagen om studiestöd. Vid behov kan den som betalar ut utbildningsdagpenningen begära ett utlåtande från studiestödsnämnden om den studerandes framsteg i studierna. Studiestödsnämnden skall lämna sitt utlåtande inom två månader från det begäran framställdes.

Om en studerande utan godtagbart skäl har varit frånvarande från utbildningen enligt undervisningsplanen så att det är uppenbart att han eller hon inte kan klara av studierna enligt planen på godtagbart sätt eller om han eller hon annars väsentligen har försummat studierna, skall utbildningen anses ha blivit avbruten.

(upphävs)

8 §

Studerandes skyldighet att lämna uppgifter

En studerande skall lämna arbetskraftsbyrån intyg av utbildningsanordnaren över godkännande till utbildning, inledande av utbildningen och att utbildningen motsvarar förutsättningarna enligt 4 §.

(upphävs)

Den studerande skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen intyg enligt 1 mom. och en utredning om de inkomster och förändringar i dem som inverkar på utbildningsdagpenningens storlek och om när utbildningen inleds och avbryts och andra uppgifter som behövs för utbetalningen av utbildningsdagpenningen.

9 §

Utbildningsanordnarens skyldighet att lämna uppgifter

Utbildningsanordnaren ger studeranden ett intyg över godkännande till utbildning, inledande av utbildningen och över att utbildningen motsvarar förutsättningarna enligt 4 §.

(upphävs)

Läroanstalten skall utan dröjsmål underätta den som betalar ut utbildningsdagpenningen om att utbildningen har avslutats eller avbrutits. Den studerande skall innan betalaren underrättas ges tillfälle att inkomma med en utredning i saken.

För fullgörande av skyldigheten enligt 2 mom. tillställer Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna läroanstalterna uppgifter om de studerandes namn och personbeteckningar som har beviljats utbildningsdagpenning.

10 §

Arbets- och näringsbyråns skyldighet att lämna uppgifter

Arbets- och näringsbyrån ska lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om dem som inlett utbildning enligt 4 § i detta kapitel och om dem som är arbetslösa arbetssökande när utbildningen

(upphävs)

inleds, om de förutsättningar som bestäms i 2 kap. 2, 4 och 5 § samt om att utbildningen ingår i en jobbsökarplan eller sysselsättningsplan.

11 kap

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och *utbildningsdagpenning* söks skriftligen hos Folkpensionsanstalten. Inkomstrelaterad dagpenning och *utbildningsdagpenning* söks skriftligen hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem. Ansökan om resebidrag kan också lämnas till Arbetskraftsbyrån.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd *ska sökas* skriftligen hos Folkpensionsanstalten. Inkomstrelaterad dagpenning *ska sökas* skriftligen hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem. Ansökan om resebidrag kan också lämnas till Arbetskraftsbyrån.

14 kap

Särskilda bestämmelser

2 §

Justering av den lön som ligger till grund för dagpenningen

När den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas med beaktande av lön för en tid, som ingår i en förlängning av granskningsperioden i enlighet med 5 kap. 3 § 3 mom., justeras denna lön i samma förhållande som den lönekoeficient, som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare och som fastställts för dagpenningens begynnelsepunkt, avviker från den lönekoeficient som fastställts för det kalenderår då personen senast har arbetat före den i 5 kap. 3 § 1 och 2 mom. avsedda granskningsperioden.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Justering av den lön som ligger till grund för dagpenningen

När den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas med beaktande av lön för tiden för en granskningsperiod som förlängts enlighet med 5 kap. 3 § 2 och 3 mom., justeras denna lön i samma förhållande som den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare och som fastställts för dagpenningens begynnelsepunkt, avviker från den lönekoeficient som fastställts för det kalenderår då personen senast har arbetat före den i 5 kap. 3 § 1 mom. avsedda granskningsperioden.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

2 a §

*Hur stipendieperioden räknas ut**Hur stipendieperioden räknas ut*

Stipendieperioden räknas ut så att arbetsstipendiet divideras med det månatliga beloppet för skattefritt stipendium under det år som stipendiet beviljades, om det inte av stipendiebeslutet eller i övrigt framgår hur lång den stipendieperiod som avses i 2 kap. 11 § 2 mom. och i 5 kap. 3 § 3 mom., 7 § 2 mom. och 10 § 4 mom. är.

Stipendieperioden räknas ut så att arbetsstipendiet divideras med det månatliga beloppet av skattefritt stipendium under det år som stipendiet beviljades, om det inte av stipendiebeslutet eller i övrigt framgår hur lång den stipendieperiod som avses i 2 kap. 11 § 2 mom. samt 5 kap. 3 § 2 mom., 7 § 2 mom. och 10 § 2 mom. är.

3 §

3 §

*Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen**Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen*

Bestämmelser om finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare finns i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och om finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen för företagare i lagen om arbetslöshetskassor.

Bestämmelser om finansieringen av löntagares inkomstrelaterade dagpenning finns i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och bestämmelser om finansieringen av företagares inkomstrelaterade dagpenning i lagen om arbetslöshetskassor.

Grunddagpenningen och den därtill anslutna barnförhöjningen betalas av statens medel och intäkter av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Grunddagpenningens förhöjningsdel och tillägg för sysselsättningsplan enligt 6 kap. 1 § 1 mom. finansieras med intäkter av arbetslöshetsförsäkringspremien.

Grunddagpenningen och den därtill anslutna barnförhöjningen samt förhöjningsdelen enligt 6 kap. 3 b § finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Grunddagpenningens omställningsskyddstillägg samt förhöjningsdelar enligt 6 kap. 3 och 3 a § finansieras med intäkter av arbetslöshetsförsäkringspremien.

3 a §

3 a §

*Finansieringen av arbetsmarknadsstödet**Finansieringen av arbetsmarknadsstödet*

De 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd börjar räknas från början efter det att personen på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut. Det arbetsmarknadsstöd och den därtill anslutna barnförhöjning samt det resebidrag enligt 7 kap. 5 § som betalats ut för tiden för de åtgärder som avses i 7 kap. 1 § 2 mom. betalas dock alltid av statens medel, och arbetsmark-

De 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd börjar räknas från början efter det att personen på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenningen gått ut. Det arbetsmarknadsstöd och den därtill anslutna barnförhöjning, den förhöjningsdel enligt 7 kap. 4 § samt det resebidrag enligt 7 § 3 mom. som betalats ut för tiden för den *sysselsättnings främjande service* som avses i 9 kap.

nadsstöd som betalats ut för tiden för åtgärderna eller arbetsmarknadsstöd som betalats ut för den utbildningstid som avses i 10 kap. 3 § räknas inte in i de 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd. *Ersättning för uppehälle enligt 7 kap. 8 § i denna lag och enligt 10 kap. 3 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice betalas av statens medel.*

3 b §

Förskott som skall betalas för täckande av förmånerna

Staten skall månatligen till Folkpensionsanstalten betala förskott för grunddagpenningen så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten skall betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad. Arbetslöshetsförsäkringsfonden skall till Folkpensionsanstalten betala förskott för förhöjningsdelarna och tilläggen för sysselsättningsplan så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att arbetslöshetsförsäkringsfonden skall betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad.

3 d §

Övriga bestämmelser om finansieringen

Den utbildningsdagpenning och den därtill anslutna barnförhöjning som betalats ut som arbetsmarknadsstöd betalas av statens medel. Vad som i 3 a § och nedan i 2 mom. bestäms om arbetslöshetsdagpenning och barnförhöjning tillämpas också på arbetslöshetsförmåner som betalas som utbildningsdagpenning.

1 § 2 mom. finansieras dock alltid *med statsmedel*, och arbetsmarknadsstöd som betalats ut för tiden för åtgärderna räknas inte in i de 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd.

3 b §

Förskott som ska betalas för täckande av förmånerna

Staten ska månatligen till Folkpensionsanstalten betala förskott för grunddagpenningen så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad. Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska till Folkpensionsanstalten betala förskott för förhöjningsdelarna och omställningsskyddstilläggen så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att arbetslöshetsförsäkringsfonden ska betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad.

3 d §

Övriga bestämmelser om finansieringen

De ersättningar för uppehälle som avses i 10 kap. 5 § i denna lag och i 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice finansieras med statsmedel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en arbetssökande som inte har fått arbetslöshetsdagpenning för den 1 januari 1997 eller för tiden efter det tillämpas 5 kap. 2 och 3 § sedan han eller hon efter denna lags ikraftträdande har varit minst en kalendervecka i sådant arbete där arbetsvillkoret uppfylls.

När 5 kap. 3 § 1 mom. tillämpas på arbetssökande som har fått arbetslöshetsdagpenning för den 1 januari 1997 eller för tiden efter det sträcker sig granskningsperioden för arbetsvillkoret högst till den 1 januari 2008, om det inte finns orsak enligt paragrafens 2 eller 3 mom. att förlänga granskningsperioden. Lagens 5 kap. 3 § 3 mom. och 4 § 4 mom. tillämpas från lagens ikraftträdande.

5 kap. 6 och 7 § tillämpas på den vars företagsverksamhet upphör och arbetslöshet börjar efter denna lags ikraftträdande.

Beloppen av grunddagpenning i 6 kap. 1 § 1 mom. och beloppen av grunddagpenningens förhöjningsdel och omställningsskyddstillägget i 6 kap. 1 § 2 mom. motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

Lagens 6 kap. 2, 3 b—3 d och 5 a § samt 7 kap. 5 § tillämpas på dagpenningar som hänför sig till tiden från lagens ikraftträdande. Om en person har rätt att med stöd av 7 mom. få förhöjd förtjänstdel för högst 150 dagar, tillämpas på denna dagpenning 6 kap. 2 § 2 mom. till den 31 december 2010 så att den förhöjda förtjänstdelen uppgår till 55 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen, och när lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen är förtjänstdelen 32,5 procent för den dagslön som överskrider denna gräns. Om en sysselsättningsplan som gjorts upp för en sökande av arbete före denna lags ikraftträdande innehåller sökande av arbete på eget initiativ efter det att anställningsförhållandet upphört, har den arbetssökande trots vad som bestäms i 6 kap. 3 c § 2 mom. rätt till omställningsskyddstillägg eller omställningsskyddets förtjänstdel under tiden för arbetssökande på eget initiativ till och med den 31 mars 2010.

Lagens 6 kap. 3 § tillämpas på den vars maximala dagpenningsperiod börjar efter denna lags ikraftträdande.

Utan hinder av vad som i 6 kap. 3 a § 4 mom. föreskrivs om förhöjningsdelens och den förhöjda förtjänstdelens maximitid, har en person rätt att få förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel för sammanlagt högst 150 dagar, om hans eller hennes anställningsförhållande har upphört före denna lags ikraftträdande.

Om en persons rätt till utbildningsdagpenning har börjat före denna lags ikraftträdande, betalas till honom eller henne arbetslöshetsförmån enligt denna lag för studietiden efter denna lags ikraftträdande. Trots vad som i 6 kap. 7 § föreskrivs om maximitiden för arbetslöshetsdagpenning, kan det sammanräknade antalet ersättningsdagar som berättigar till utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda vara högst 565 dagar. Om en person innan han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 arbetslöshetsdagar har inlett en utbildning eller studier, betalas utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning för högst 500 dagar ökat med antalet dagar för vilka han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd innan utbildningen eller studierna inleddes.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 24 juli 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 5 §, sådana den lyder i lagarna 1301/2002, 1049/2004 och 460/2005, samt
ändras 1 och 8 §,
 sådana de lyder, 1 § i nämnda lag 1301/2002 och i lag 1332/2004, samt 8 § i nämnda lag 460/2005, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), utbildningsstöd inom den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) och alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) finansieras genom en statsandel som motsvarar grundtrygghetsandelen, genom arbetslöshetsförsäkringspremier enligt denna lag, genom arbetsgivarens självriskpremier enligt utkomstskyddet för arbetslösa (självriskpremier) och genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som bestäms i denna lag. De arbetspensionstillägg och försäkringspremier som avses i arbetspensionslagstiftningen, vuxenutbildningsstödets förtjänstdel och de förvaltningskostnader som avses i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), de förvaltningskostnader och yrkesexamensstipendier i fråga om andra än i tjänste- eller anställningsförhållande till staten varande personer som avses i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002) samt den lönegaranti som avses i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) finansieras med avgifterna enligt denna lag så som bestäms i denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) finansieras genom en statsandel som motsvarar grundtrygghetsandelen, genom arbetslöshetsförsäkringspremier enligt denna lag, genom arbetsgivarens självriskpremier enligt utkomstskyddet för arbetslösa (*självriskpremier*) och genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som *föreskrivs* i denna lag. De arbetspensionstillägg och försäkringspremier som avses i arbetspensionslagstiftningen, vuxenutbildningsstödets förtjänstdel och de förvaltningskostnader som avses i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), de förvaltningskostnader och yrkesexamensstipendier i fråga om andra än i tjänste- eller anställningsförhållande till statens varande personer som avses i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002) samt den lönegaranti som avses i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) finansieras med avgifterna enligt denna lag så som bestäms i denna lag.

Om finansieringen av arbetslöshetskassorna föreskrivs i lagen om arbetslöshetskassor.

5 §

Finansiering av förtjänststöd

Som statsandel till en arbetslöshetskassa betalas av förtjänststödet till varje deltagare i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Om förtjänststödet betalas minskat enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, betalas som statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningens relativa andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. lagen om utkomststöd för arbetslösa.

Arbetslöshetskassans andel av varje förtjänstdel av förtjänststödet är 5,5 procent, om inte något annat följer av 1 mom. Om förtjänststödet betalas till förhöjt belopp enligt 6 kap. 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas dock arbetslöshetskassans andel enligt den förtjänstdel av den inkomstrelaterade dagpenningen som bestäms enligt 6 kap. 2 § 1 mom.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar till arbetslöshetskassan som sin andel av varje förtjänststöd skillnaden mellan det betalda förtjänststödet och beloppen enligt 1 och 2 mom.

8 §

Finansieringen av grunddagpenningen, grundstödet, förhöjningsdelen och tillägget för sysselsättningsplan

För finansieringen av grunddagpenningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, av grundstöden enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice samt av de därtill hörande barnförhöjningarna betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet till Folkpensionsanstalten den andel som avses i 23 §. För finansieringen av grunddagpenningarnas förhöjningsdelar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och grundstödens förhöjningsdelar enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice samt tilläg-

(upphävs)

8 §

Finansieringen av grunddagpenningen, förhöjningsdelen och omställningsskyddstillägget

För finansieringen av grunddagpenningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, de därtill hörande barnförhöjningarna samt förhöjningsdelarna enligt 6 kap. 3 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet till Folkpensionsanstalten den andel som avses i 23 §. För finansieringen av grunddagpenningarnas förhöjningsdelar enligt 6 kap. 3 och 3 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt omställningsskyddstilläggen enligt 6 kap. 3 c §

Gällande lydelse

gen för sysselsättningsplan betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden till Folkpensionsanstalten de andelar som avses i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till övriga delar finansieras utgifterna med den statsandel som betalas till Folkpensionsanstalten.

Bestämmelser om betalningen av statsandelen, användningen av förskott på statsandelen och förvaltningskostnaderna för Folkpensionsanstaltens arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

i den lagen betalar arbetslöshetsförsäkringsfonden till Folkpensionsanstalten de andelar som avses i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till övriga delar finansieras utgifterna med den statsandel som betalas till Folkpensionsanstalten.

Bestämmelser om betalningen av statsandelen, användningen av förskott på statsandelen och förvaltningskostnaderna för Folkpensionsanstaltens arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas också på grundstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som betalas för tiden efter lagens ikraftträdande.*

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 1 § 1 mom., 25, 25 a och 26 §,
sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 946/2003, 25 och 25 a § i lag 1048/2004 samt 26 § i lag 1291/2002 och i nämnda lag 946/2003 som följer:

Gällande lydelse

1 §

Arbetslöshetskassas uppgift och verksamhetsområde

En arbetslöshetskassa är en på grundval av ömsesidig ansvarighet verksam sammanslutning vars medlemmar antingen är löntagare (löntagarkassa) eller företagare (företagarkassa). En arbetslöshetskassa har till syfte att för sina medlemmar anordna förtjänstskydd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och *förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002)* samt härtill anslutna övriga studiesociala förmåner.

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och de av företagarkassan med stöd av 9 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice betalda förtjänststöden betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grund-

Föreslagen lydelse

1 §

Arbetslöshetskassas uppgift och verksamhetsområde

En arbetslöshetskassa är en på grundval av ömsesidig ansvarighet verksam sammanslutning vars medlemmar antingen är löntagare (*löntagarkassa*) eller företagare (*företagarkassa*). En arbetslöshetskassa har till syfte att för sina medlemmar anordna förtjänstskydd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1290/2002) samt härtill anslutna *ersättningar för uppehälle*.

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grund-

Gällande lydelse

dagpenningens och barnförhöjningens relativa andel av varje full arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Om förtjänststödet betalas minskat enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, betalas som statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningens och barnförhöjningens relativa andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och förtjänststöden iakttas i tillämpliga delar det som i 4 och 5 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner bestäms om finansiering av inkomstrelaterade dagpenningar och förtjänststöd.

25 a §

Finansiering av företagarförmåner som betalas av en löntagarkassa

För de av en löntagarkassa med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och de av löntagarkassan med stöd av 9 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice betalda förtjänststöden betalas i statsandel den andel som bestäms i 25 § 1 och 2 mom. i denna lag.

Löntagarkassans andel är 5,5 procent av varje arbetslöshetsdagpenning och varje förtjänstdel av förtjänststödet, om inte något annat följer av 1 mom.

Den företagarkassa i vilken mottagaren av förmånen som medlem senast uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa finansierar skillnaden mellan varje arbetslöshetsdagpenning och förtjänststöd som utbetalts samt beloppen enligt 1 och 2 mom. i denna paragraf.

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till

Föreslagen lydelse

dagpenningens och barnförhöjningens relativa andel av varje full arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 10 a § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna iakttas i tillämpliga delar det som i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner föreskrivs om finansiering av inkomstrelaterade dagpenningar.

25 a §

Finansiering av företagarförmåner som betalas av en löntagarkassa

För de av en löntagarkassa med stöd av 5 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel den andel som bestäms i 25 § 1 och 2 mom. i denna lag.

Löntagarkassans andel är 5,5 procent av varje arbetslöshetsdagpenning, om inte något annat följer av 1 mom.

Den företagarkassa i vilken mottagaren av förmånen som medlem senast uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa finansierar skillnaden mellan varje arbetslöshetsdagpenning samt beloppen enligt 1 och 2 mom.

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till

förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna grunddagpenningen för varje påbörjat hundratal medlemmar; det år då arbetslöshetskassans stadgar första gången blivit fastställda och det därpå följande året är statens andel dock dubbel, och

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, alterneringsersättningarna enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) och studiesociala förmånerna vid arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

Som arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas till löntagarkassorna dessutom 2 euro för varje beslut om inkomstrelaterad dagpenning, utbildningsdagpenning och förtjänststöd.

De andelar som hänför sig till förvaltningskostnaderna får likväl inte sammanlagt överskrida fyra femtedelar av de av kassan betalda skäliga förvaltningskostnaderna.

förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna grunddagpenningen för varje påbörjat hundratal medlemmar; det år då arbetslöshetskassans stadgar första gången blivit fastställda och det därpå följande året är statens andel dock dubbel, och

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, alterneringsersättningarna enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) och ersättningarna för uppehälle enligt 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

Som arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas till löntagarkassorna dessutom 2 euro för varje beslut om inkomstrelaterad dagpenning.

De andelar som hänför sig till förvaltningskostnaderna får likväl inte sammanlagt överskrida fyra femtedelar av de av kassan betalda skäliga förvaltningskostnaderna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas också på grundstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som betalats för tiden efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om alterneringsledighet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om alterneringsledighet (1305/2002) 15 § 1 mom.
som följer:

Gällande lydelse

15 §

Alterneringsersättningens storlek

Alterneringsersättningens fulla belopp är 70 procent av den arbetslöshetsdagpenning som personen, om han eller hon var arbetslös, skulle ha rätt till enligt 5 kap. 2—5 § samt 6 kap. 1, 2 och 4 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ersättningens belopp är 80 procent om den alterneringslediga har minst 25 år arbetshistoria enligt 4 § innan alterneringsledigheten börjar. När alterneringsersättningen fastställs beaktas inte barnförhöjning enligt 6 kap. 6 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

15 §

Alterneringsersättningens storlek

Alterneringsersättningens fulla belopp är 70 procent av den arbetslöshetsdagpenning som personen, om han eller hon var arbetslös, skulle ha rätt till enligt 5 kap. 2—5 § och 6 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. och 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ersättningens belopp är 80 procent, om den alterneringslediga har minst 25 år arbetshistoria enligt 4 § innan alterneringsledigheten börjar. När alterneringsersättningen fastställs beaktas inte barnförhöjning enligt 6 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 20

För en alterneringsledig som har ingått ett alterneringsavtal före denna lags ikraftträdande och som, om han eller hon var arbetslös på basis av 6 kap. 3 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skulle ha rätt till förhöjningsdel enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till förhöjd förtjänstdel enligt 6 kap. 2 § 2 mom. i nämnda lag beräknas alterneringsersättningens fulla belopp på arbetslöshetsdagpenningen inklusive förhöjningsdelen eller den förhöjda förtjänstdelen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.